

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΙΑΣ Τ.Α. ΣΤΗΝ
ΚΥΠΡΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ,
ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ**

ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ :

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ :

ΜΑΡΑΒΑ ΝΕΚΤΑΡΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2006

Αφιερώνουμε αυτήν την εργασία στους γονείς μας οι οποίοι μας έμαθαν να αναγνωρίζουμε και να σεβόμαστε τους συνανθρώπους μας.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Πολλοί είναι σίγουρα εκείνοι που βοήθησαν άμεσα και έμμεσα στη συγγραφή αυτής της μελέτης. Σίγουρα οι λίγες αυτές γραμμές δεν φθάνουν για να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη που νιώθουμε. Τους ευχαριστούμε όλους.

Ιδιαίτερα :

- Ευχαριστούμε θερμά την υπεύθυνη καθηγήτρια του τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Α.Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, κ. Μαραβά Νεκταρία, που με τις κατευθύνσεις της και με την συμπαράσταση της κατορθώσαμε να φέρουμε σε πέρας το έργο αυτό.
- Τις οικογένειες μας που μας συμπαράστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας μας και που υπομονετικά ανέμεναν το τέλος της.
- Τους Δήμους και την Ένωση Δήμων στους οποίους απευθυνθήκαμε, για τα στοιχεία και το υλικό που μας παρείχαν.
- Την φίλη μας Γιώτα Δημοσθένους για την πολύτιμη βοήθεια της στην επεξεργασία των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....6

Εισαγωγή.....7

ΜΕΡΟΣ Α : Θεωρητικό Μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο

1. Οι δύο τύποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	11
1.1 Δήμοι.....	12
1.1.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Δήμων	13
1.1.2 Αρμοδιότητες Δήμων.....	13
1.1.3 Αιρετά όργανα – Αρμοδιότητες.....	15
1.1.3.1 Δήμαρχος.....	15
1.1.3.2 Δημοτικό Συμβούλιο	15
1.1.3.3 Διαχειριστική Επιτροπή	17
1.1.3.4 Άλλες Επιτροπές.....	18
1.1.4 Τα οικονομικά των Δήμων.....	18
1.1.4.1 Έσοδα από ίδιους πόρους.....	18
1.1.4.2 Έσοδα από επιχορηγήσεις.....	19
1.1.4.3 Προϋπολογισμοί, Οικονομικά και Λογαριασμοί	20
1.2 Κοινότητες	21
1.2.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Κοινοτικών Συμβουλίων.....	22
1.2.2 Μέλη Κοινοτικού Συμβουλίου	23
1.2.3 Οικονομικά Κοινοτικών Συμβουλίων.....	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ : Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου

2.1. Ο μακρύς, δύσκολος και επίπονος δρόμος προς την Ευρωπαϊκή Ένωση..	27
2.2. Εναρμονισιακή Προσπάθεια	29
2.3. Εναρμόνιση των Τοπικών Αρχών με το κοινοτικό κεκτημένο	32
2.3.1 Προσφορές των Δήμων.....	32
2.3.2 Επιδοτήσεις και χορηγίες.....	32
2.3.3 Περιβάλλον	32
2.3.4 Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων.....	33
2.3.5 Προστασία Καταναλωτή.....	33
2.3.6 Δικαίωμα του ψηφίζεин και του ψηφίζεσθε στις τοπικές εκλογές	33
2.3.7 Σφαγεία	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ : Οι Χρηματοδοτήσεις, τα Διαρθρωτικά Ταμεία και τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα που συμμετέχει η Κύπρος

3.1 Τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και οι κοινοτικές πρωτοβουλίες	36
3.2 Η περιφερειακή Πολιτική της Ε.Ε., η Κύπρος και οι Τοπικές Αρχές	38
3.3 Παραδείγματα κοινοτικών Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων	42
3.4 Προγράμματα στην Κύπρο με Χρηματοδότηση από την Ε.Ε.	43
3.4.1 Κοινοτικά προγράμματα	43
3.5 Χρηματοδοτική και Τεχνική Συνεργασία	43
3.6 Συμφωνίες δανείων με την ΕΤΕ και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης	44
3.6.1 Συμφωνίες δανείων με την ΕΤΕ	44
3.6.2 Συμφωνίες δανείων με την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης	45

ΜΕΡΟΣ Β : Ερευνητικό Μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV : Έρευνα

4.1 Στόχος της έρευνας	48
4.1.1. Επιμέρους στόχοι	48
4.2 Μεθοδολογία της έρευνας	49
4.2.1 Μέθοδος της δομημένης συνέντευξης	49
4.3 Αποτελέσματα της έρευνας	50
4.3.1 Δήμος και επαρχία Λεμεσού	52
4.3.1.1 Βλάστηση	53
4.3.1.2 Ασχολίες των κατοίκων	53
4.3.1.3 Γεωργία	53
4.3.1.4 Ζωοτροφία	54
4.3.1.5 Αλιεία – ψάρεμα	54
4.3.1.6 Τουρισμός	54
4.3.1.7 Βιομηχανία	54
4.3.1.8 Εμπόριο	55
4.3.1.9 Λιμάνι	55
4.3.1.10 Αποτελέσματα	57
4.3.2 Δήμος Αγίου Αθανασίου	62
4.3.2.1 Το ιστορικό του Δήμου	62
4.3.2.2 Υπηρεσίες του Δήμου	63
4.3.2.3 Αναπτυξιακά έργα	64
4.3.2.4 Κοινωνική Μέριμνα και Υγεία	65
4.3.2.5 Πολιτισμός – Αθλητισμός	66
4.3.2.6 Αίθουσα εκδηλώσεων	67
4.3.2.7 Δημοτικό Εργαστήρι Χορού	67
4.3.2.8 Αποτελέσματα	70

4.3.3	Επαρχία Λάρνακας	76
4.3.3.1	Ανάλυση Υπηρεσιών	77
4.3.3.2	Αναπτυξιακά έργα	78
4.3.3.3	Πολιτιστικοί Χώροι	78
4.3.3.4	Αποτελέσματα	80
4.3.4	Ένωση Δήμων Κύπρου	84
4.4.	Σύγκριση Δήμων.....	86
4.4.1	Πληθυσμοί και Προσωπικό Δήμων	86
4.4.2	Προστασία του καταναλωτή.....	87
4.4.3	Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων.....	87
4.4.4	Τομέας Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων	87
4.4.5	Περιβάλλον	87
4.4.6	Προσφορές.....	88
4.4.7	Ασφάλεια & Υγεία.....	88
4.5	Συμπεράσματα έρευνας	88
	Γενικά Συμπεράσματα.....	90
	Εισηγήσεις – Προτάσεις	92

Παραρτήματα :

- Παράρτημα Ι : Συνεντεύξεις - Ερωτηματολόγια
- Παράρτημα ΙΙ : Πληθυσμιακή Κατάσταση
- Παράρτημα ΙΙΙ : Συνοπτικός Οδηγός του Περί Δήμων Νόμου
- Παράρτημα ΙV : Δημόσιες συμβάσεις
- Παράρτημα V : Σχέδιο Δράσης Εισαγωγής του Ευρώ στην Κύπρο

Βιβλιογραφία

Πρόλογος

Η Κύπρος είναι μια πανάρχαια χώρα με 9.000 χρόνια ιστορία και πολιτισμό και παράλληλα μια νεαρή ανεξάρτητη Δημοκρατία από το 1960. Η γεωγραφική της θέση στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων – Ευρώπης, Ασίας, Αφρικής – και στο σημείο επαφής μεγάλων πολιτισμών από αρχαιοτάτων χρόνων, καθόρισε σε μεγάλο βαθμό την ιστορία της διαμέσου των αιώνων.

Οι πολιτισμοί της Ανατολής και της Δύσης συναντώνται στο χώρο αυτό, φέρνοντας στο φως το σύμβολο της ομορφιάς και η Κύπρος γίνεται το μήλο της έριδος ανάμεσα σε κείνους που ήθελαν να κυριαρχήσουν στη γύρω περιοχή. Λόγω της στρατηγικής της θέσης και του φυσικού της πλούτου η Κύπρος υπήρξε σ' όλη τη διάρκεια της μακραίωνης και πολυτάραχης ιστορίας της στόχος επιβολής και κατακτητών. Ωστόσο οι Κύπριοι κατόρθωσαν να αφομοιώσουν δημιουργικά τις ξένες επιδράσεις και να διατηρήσουν ανέπαφη την ελληνική γλώσσα και την πολιτιστική τους κληρονομιά.

Σήμερα, η επιβίωση της Κύπρου κινδυνεύει από τη διαίρεση που επέβαλε ο τουρκικός στρατός όταν εισέβαλε στο νησί το 1974. Το κυπριακό πρόβλημα, η παρατεινόμενη αυτή εκκρεμότητα εξαιτίας της μη εξεύρεσης μόνιμης και ικανοποιητικής λύσης, εξακολουθεί να παραμένει άλυτο και να θεωρείται ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχολούν συνεχώς και μόνιμα τη διεθνή κοινότητα. Η Κύπρος και ιδιαίτερα η Λευκωσία έχει το θλιβερό προνόμιο να είναι η μοναδική διαιρεμένη Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα στον κόσμο.

Ωστόσο, παρά τις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής και τη συνεχιζόμενη για 31 χρόνια κατοχή του βόρειου τμήματός της, η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να περηφανεύεται για τα σημαντικά της επιτεύγματα σε όλους τους τομείς.

Τα επιτεύγματα αυτά δεν ήρθαν βεβαίως ως δια μαγείας αλλά είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας, της επίπονης και επίμονης προσπάθειας πολλών φορέων αλλά κυρίως οφείλεται στην εργατικότητα και μεθοδικότητα του Κυπριακού λαού.

Ένα από τα σημαντικά επιτεύγματα της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν και η πραγματοποίηση του ευρωπαϊκού ονείρου. Την πρώτη Μαΐου γράφτηκε ο επίλογος μιας μακράς, επίπονης και δύσκολης πορείας για την Κύπρο. Ένας επίλογος που παρά την πρόσφατη κατάληξη της τελευταίας πρωτοβουλίας του γ.γ. του ΟΗΕ, συνεχίζει να εμπεριέχει τη δυναμική ανοίγματος του δρόμου για την επίλυση του πολιτικού προβλήματος της νήσου και της επανένωσής της. Έτσι από την 1^η Μαΐου η Κύπρος είναι πλέον και επίσημα ένα από τα δέκα νέα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εισαγωγή

Η Κύπρος ζει από την 1^η Μαΐου το ευρωπαϊκό όνειρο. Ένα μακρύς και επίπονος, πολλές φορές, δρόμος έχει ολοκληρωθεί. Βέβαια πολλοί λένε ότι τα δύσκολα τώρα αρχίζουν – σε όλα τα επίπεδα.

Φυσικά οι δυσκολίες στα της υιοθέτησης του κοινοτικού κεκτημένου, δηλαδή του συνόλου των οδηγιών και κανονισμών που αποτελούν τη νομοθεσία της Ε.Ε., δεν θα είναι ίδιον γνώρισμα της Κύπρου. Μάλλον το αντίθετο πρόκειται να συμβεί, αφού η χώρα μας είναι από τα καλύτερα προετοιμασμένα κράτη για να μπορεί να ανταπεξέλθει στις υψηλές απαιτήσεις του ευρωπαϊκού κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος.

Τα νέα κράτη-μέλη, ιδιαίτερα εκείνα του πρώην ανατολικού μπλοκ – θα πρέπει να συνεχίσουν το μεταρρυθμιστικό τους πρόγραμμα ούτως ώστε να είναι πλήρως έτοιμα για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του δυτικοευρωπαϊκού μοντέλου. Τη δική της μεταρρύθμιση όμως, θα πρέπει να ολοκληρώσει και η ίδια η Ε.Ε. η οποία πρέπει να είναι έτοιμη να λειτουργήσει ομαλά από τώρα έχοντας στους κόλπους της 10 επιπρόσθετα μέλη.

Στο πλαίσιο αυτής της εργασίας θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε το θεσμό της Α' Βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, την ιδιαίτερη πατρίδα μας, η οποία με σκοπό την ταύτιση με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα προσπαθεί συνεχώς να εκσυγχρονίζει και να αναβαθμίζει το θεσμό αυτό. Θα εξεταστούν οι αλλαγές που επέφερε η υιοθέτηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής στους Δήμους Αγίου Αθανασίου της επαρχίας Λεμεσού, του Δήμου Λάρνακας της επαρχίας Λάρνακας και των Δήμων Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας της επαρχίας Λευκωσίας.

Η εργασία αυτή αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τρία κεφάλαια όπου αποτελούν κυρίως το θεωρητικό μέρος της εργασίας αυτής. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στην **Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο**, παραθέτοντας εν συντομία στοιχεία για τους δύο τύπους της ΤΑ που υπάρχουν στη Κύπρο, τα όργανα τις αρμοδιότητες και τα οικονομικά τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται ο μακρύς, δύσκολος και επίπονος δρόμος που ακολούθησε η Κύπρος προς την Ευρωπαϊκή Ένωση με όλους τους σταθμούς και τις προσπάθειες που έκανε για τον σκοπό αυτό. Επίσης στο κεφάλαιο αυτό δίνεται και η αναφορά για την εναρμόνιση των Τοπικών Αρχών με το Κοινοτικό Κεκτημένο.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στα Διαρθρωτικά Ταμεία, τα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις χρηματοδοτήσεις όπου η Α' βάθμια ΤΑ επωφελείται μετά την ένταξή της στην Ε.Ε.

Στο δεύτερο μέρος της παρούσας εργασίας εστιάζεται στην παρουσίαση των τριών μελετών περίπτωσης, των Δήμων Λεμεσού της επαρχίας Λεμεσού, του Δήμου Αγίου Αθανασίου της επαρχίας Λεμεσού και του Δήμου Λάρνακας της επαρχίας Λάρνακας και την πορεία εναρμόνισης τους με το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Το συγκεκριμένο μέρος της εργασίας στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάλυση των στοιχείων που προέκυψαν από την διεξαγωγή πρωτογενούς έρευνας. Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δομημένης συνέντευξης για να έχουμε την δυνατότητα μέσα από τις ερωτήσεις μας να πάρουμε έγκυρα και αξιόπιστα αποτελέσματα.

Γίνεται μία γενική παρουσίαση των Δήμων Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Λάρνακας οι οποίοι επιλέγηκαν για την διεξαγωγή της έρευνας και ακολούθως γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων που καταγράφηκαν μεταξύ των τριών δήμων και ακολουθούν τα τελικά συμπεράσματα και οι προτάσεις μας.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΜΕΡΟΣ Α : Θεωρητικό Μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι : Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο είναι θεσμός παλιός ο οποίος πέρασε από διάφορα στάδια, υπέστη μεταβολές και βελτιώσεις και θα συνεχίσει μέχρι να φτάσει στα επίπεδα και στα όρια που περικλείει η ίδια η φράση, Τοπική αυτοδιοίκηση, δηλαδή Διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από τους ίδιους τους κατοίκους συγκεκριμένης τοπικής περιφέρειας.

Με το νόμο του 1930, η Κύπρος διοικητικά υποδιαιρείται σε 6 επαρχίες που ήταν και Δήμοι (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου, Κερύνειας και Αμμοχώστου). Με τον ίδιο νόμο δίνεται το δικαίωμα στον Άγγλο Κυβερνήτη τον Ιούνιο του 1930 να κηρύξει τις κωμοπόλεις Μόρφου, Λεύκα, Κυθρέα, Λευκόνικο, Ακανθού, Καραβά, Λάπηθο, Αθηαίνου, Λεύκαρα και Πόλη Χρυσοχού σε Δήμους.

Κάθε Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο που αποτελείται από έξι έως είκοσι μέλη όπως το όριζε ο Άγγλος Κυβερνήτης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο εκλεγόταν για τρία χρόνια σύμφωνα με το νόμο της εκλογικής διαδικασίας με μυστική ψηφοφορία και με το πλειοψηφικό σύστημα.

Ο αριθμός των Χριστιανών και Μουσουλμάνων Δημοτικών Συμβούλων ήταν ανάλογος με τον αριθμό των Χριστιανών και Μουσουλμάνων εκλογέων σε κάθε Δήμο. Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος εκλέγονταν κατά την πρώτη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου όπου προέδρευε ο Άγγλος διοικητής της επαρχίας μέσα στην οποία βρίσκεται ο Δήμος.

Μετά τη λήξη της Αγγλικής κατοχής το ισχύον σύστημα που είχαν εγκαθιδρύσει οι Άγγλοι συνέχισε να λειτουργεί με κάποιες τροποποιήσεις. Η Κύπρος τώρα διαιρείται σε έξι επαρχίες από τις οποίες η Αμμόχωστος και η Κερύνεια είναι κατεχόμενες.

Πίνακας 1

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΔΗΜΟΙ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	8	97
ΛΕΜΕΣΟΣ	6	108
ΛΑΡΝΑΚΑ	4	98
ΠΑΦΟΣ	4	18
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	2	6

Πηγή: Ίδια Έρευνα

Στις κατεχόμενες επαρχίες Κερύνειας και Αμμοχώστου υπάρχουν 9 κατεχόμενοι Δήμοι που έχουν γραφεία στις ελεύθερες περιοχές αλλά δεν μπορούν ν' ασκήσουν ουσιαστικά τις αρμοδιότητές τους, γιατί οι υπηρεσίες τους ουσιαστικά προσφέρονται στη προσφυγιά.

Οι τοπικές κοινωνίες εκφράζουν τη βούληση, τους οραματισμούς και τις επιδιώξεις τους, κατ' εξοχήν και κατά τρόπο άμεσο μέσω των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εκτιμώντας κατά τρόπο έμπρακτο την θεμελιώδη αυτή αρχή και επιδιώκοντας την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, η κυβέρνηση θεωρεί την Τοπική Αυτοδιοίκηση ως πολύτιμο συνέταιρο και συνεργάτη και εργάστηκε για την ενίσχυση και αναβάθμιση του θεσμού και όλων των οργάνων του.

Για την περαιτέρω ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την διασφάλιση της δυνατότητας άσκησης του αναβαθμισμένου της ρόλου, προωθείται η σταδιακή επαύξηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων των Τοπικών Αρχών, η οποία συνδυάζεται με ταυτόχρονη οικονομική ενίσχυση τους.

Στα πλαίσια αυτά προωθείται και η συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών όμορων Δήμων και Κοινοτήτων. Σε αρκετές περιπτώσεις όμοροι Δήμοι και Κοινότητες συνεργάζονται ήδη εποικοδομητικά στο σχεδιασμό και εκτέλεση Πολεοδομικών Έργων. Το κράτος συνεισφέρει το 80% του ολικού κόστους των έργων αυτών.

1. Οι δύο τύποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Στη Κύπρο σήμερα υπάρχουν δύο τύποι τοπικών αρχών, οι **Δήμοι**¹ και οι **Κοινότητες**², των οποίων η λειτουργία διέπεται από διαφορετική νομοθεσία.

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν καταβάλει τα τελευταία χρόνια σημαντικές προσπάθειες για τη σύγκλιση τους με τις αρχές που διέπουν τον Ευρωπαϊκό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Συμβουλίου της Ευρώπης και έχει σημειωθεί μεγάλη βελτίωση. Παρόλο που οι Τοπικές Αρχές της Κύπρου παρουσιάζουν μια δημοκρατική δομή που συμβαδίζει με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, υπάρχει, εντούτοις ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες.

Σήμερα οι Κυπριακές Τοπικές Αρχές διατηρούν επαφές και συνεργάζονται με την Κεντρική Κυβέρνηση, το Γραφείο του Διαπραγματευτή για την ένταξη και

¹ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Δήμων Νόμος, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1990

² ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος του 1999, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1999

την αρμόδια κρατική Υπηρεσία για θέματα εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, με στόχο την ενημέρωσή τους ως προς τις εξελίξεις των προενταξιακών διαπραγματεύσεων.

Βέβαια, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για βελτίωση της συνεργασίας μας με την Κεντρική Διοίκηση, ώστε οι Τοπικές Αρχές να διαδραματίσουν πιο σοβαρό, άμεσο και εποικοδομητικό ρόλο και να είναι πιο καλά ενημερωμένες για την ενταξιακή πορεία, ιδιαίτερα για τα θέματα που τις αφορούν.

Με την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, οι Τοπικές Αρχές της Κύπρου προχώρησαν στη συνδιοργάνωση, με την Επιτροπή Περιφερειών, διάσκεψης με θέμα «Οι Τοπικές Αρχές της Κύπρου ενόψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης», τη διοργάνωση σεμιναρίων για την παρουσίαση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων που αφορούν τις Τοπικές Αρχές, συμμετοχή στο δίκτυο LOGON, στόχος του οποίου είναι η παροχή βοήθειας στις Τοπικές Αρχές των υπό ένταξη χωρών κ.α. Η Κύπρος κατέστη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το πρώτο κύμα υποψηφίων χωρών την 1.5.2004, ανεξάρτητα από το ότι δεν έχει επιλυθεί το Κυπριακό πρόβλημα.

1.1 Δήμοι

Στην Κύπρο υπάρχουν 33 Δήμοι από τους οποίους οι 9 είναι κατεχόμενοι από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής από το καλοκαίρι του 1974 και οι υπηρεσίες τους, όσες μπορούν να λειτουργούν, προσφέρονται στην προσφυγιά.

Κάθε Δήμος διοικείται από το Δήμαρχο που έχει εκτελεστικές και διοικητικές αρμοδιότητες τις οποίες ασκεί βοηθούμενος από ένα Δημοτικό Συμβούλιο για θητεία πέντε χρόνων.

Τόσο ο Δήμαρχος όσο και το Δημοτικό Συμβούλιο εκλέγονται από τους δημότες δηλαδή τους κατοίκους του Δήμου.

Ουσιαστικές και σημαντικές είναι οι αρμοδιότητες των Δήμων και ανάλογης σημασίας και σπουδαιότητας η αποστολή τους. Αρμοδιότητες και αποστολή που περιστρέφονται γύρω από ένα κεντρικό άξονα, τον απλό πολίτη, ο οποίος αποτελεί το επίκεντρο την σκέψης, του σχεδιασμού και της έμπρακτης λειτουργίας του κράτους και των δημοτικών αρχών.

Η Κυβέρνηση συνεπικουρούμενη από την Νομοθετική Εξουσία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την στήριξη των Δήμων στην επιτυχή εκτέλεση της αποστολής τους, σεβόμενη πάντοτε την αυτονομία τους και εκτιμώντας στη σωστή διάσταση το περιεχόμενο και το επίπεδο του θεσμού.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, το κράτος ενισχύει οικονομικά τους Δήμους με διάφορες χορηγίες. Βασικότερη είναι η Ετήσια Χορηγία που μέχρι τώρα ανερχόταν στο 1% των καθαρών εσόδων του κράτους από άμεσες και έμμεσες

φορολογίες που ανήλθαν το 2002 σε 13 εκ. Λ.Κ. περίπου. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η χορηγία αυτή αυξήθηκε από 1.1.2003 στο 1,5% των καθαρών εσόδων του κράτους.

Πρόσθετα το 2002 καταβλήθηκε ποσό πέραν του 1.0 εκ. Λ.Κ. ως τοκοχρεολύσια έναντι δανείων που συνάψανε οι Δήμοι για εκτέλεση έργων. Το κράτος συνεχίζει να καταβάλλει το 50% της δαπάνης μηχανογράφησης των υπηρεσιών των Δήμων και το 25% της δαπάνης ανέγερσης Δημοτικών Μεγάρων (μέχρι ποσού 250.000 Λ.Κ.). Σημειώνεται επίσης ότι στον τομέα της καθαριότητας σε Δήμους και Κοινότητες κατά το 2002 παραχωρήθηκε ποσό ύψους 450.000 Λ.Κ.

Κάθε Δήμος αντικρίστηκε σύμφωνα με τις δικές του ιδιαιτερότητες και κυρίως τις πραγματικές οικονομικές του δυνατότητες και τα κοινωνικά/ οικονομικά χαρακτηριστικά του τοπικού πληθυσμού και σε συσχέτισμό με άλλες παραμέτρους, καθορίστηκε και το ποσοστό της κυβερνητικής επιχορήγησης για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων.

1.1.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Δήμων

Ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Κύπρο κατοχυρώνεται με το άρθρο 173 του Συντάγματος, όμως δεν δίνει τις κατευθυντήριες αρχές πάνω στις οποίες μπορεί να βασιστεί ο νομοθέτης για να εκσυγχρονίσει το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η σύσταση και λειτουργία των Δήμων της Κύπρου διέπεται από τον Περί Δήμων Νόμο 111/85. Ο Νόμος συνιστάται από 11 μέρη (144 άρθρα) τα οποία διαχωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

ΜΕΡΟΣ Α': Εισαγωγικές Διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β': Σύσταση και κατάργηση Δήμων

ΜΕΡΟΣ Γ': Δημότες

ΜΕΡΟΣ Δ': Δημοτικές αρχές και εκλογές αυτών

ΜΕΡΟΣ Ε': Διοίκηση των Δήμων

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': Προϋπολογισμοί, οικονομικά και λογαριασμοί

ΜΕΡΟΣ Ζ': Αρμοδιότητες των Δήμων

ΜΕΡΟΣ Η': Αδικήματα και δικαστική εξουσία

ΜΕΡΟΣ Θ': Ποικίλες Διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ι' : Προσωρινές Διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΙΑ': Μεταβατικές Διατάξεις

1.1.2 Αρμοδιότητες Δήμων

Η οργανωτική δομή των Δήμων καθορίζεται από τον περί Δήμων Νόμο του 1985. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό, το Δημοτικό Συμβούλιο εκτελεί, στο μέτρο

των οικονομικών του δυνατοτήτων, όλα ή οποιαδήποτε από τα ακόλουθα βασικά καθήκοντα, μέσα στα δημοτικά του όρια:

- Προνοεί για την ονομασία των οδών και την αρίθμηση των υποστατικών.
- Ελέγχει και προνοεί για τη δημόσια υγεία.
- Προνοεί για κοινωνικές, υγειονομικές και ιατρικές υπηρεσίες.
- Χορηγεί ή εκδίδει τις προβλεπόμενες άδειες από το νόμο.
- Προνοεί για την κατασκευή και συντήρηση των συστημάτων υδατοπρομήθειας και αποχετεύσεων.
- Προνοεί για την κατασκευή, καθαριότητα και φωτισμό των οδών και γεφυρών.
- Προνοεί για κατάλληλη και υγιεινή συλλογή, διάθεση και επεξεργασία των σκουβάλων.
- Λαμβάνει μέτρα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης του Δήμου.
- Προνοεί για την ασφάλεια και άνεση όλων των προσώπων που συχνάζουν σε κοινά μέρη.
- Προνοεί για την εγκαθίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών.
- Επιβάλλει τέλος πάνω στις πληρωμές που γίνονται για είσοδο σ' οποιοδήποτε δημόσιο θέαμα.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο δύναται, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, να εκδίδει, να τροποποιεί ή να ανακαλεί κανονισμούς για όλους ή οποιουσδήποτε σκοπούς που προβλέπονται από το νόμο.
- Το Συμβούλιο έχει εξουσία να συνάπτει συμβάσεις με άλλες τοπικές αρχές για εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας ή για παροχή υπηρεσιών από κοινού, προνοεί για την άρση οποιασδήποτε σκληρίας, επιβάλλει ετήσιο φόρο, καλούμενο δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται εντός των δημοτικών του ορίων, επιβάλλει διαπύλια (δικαιώματα) πάνω σε αγαθά που εισκομίζονται μέσα στα δημοτικά του όρια, ρυθμίζει και ελέγχει την τροχαία κίνηση με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι η αρμόδια Αρχή και έχει εξουσία να εκδίδει άδειες για ανέγερση και μετατροπή σε οικοδομές, για διαίρεση και διαχωρισμό γης, να εκδίδει πιστοποιητικά τελικής έγκρισης σε σχέση με οποιοδήποτε εργασίες για τις οποίες έχει παραχωρηθεί σχετική άδεια και να εισπράττει τα σχετικά δικαιώματα.
- Με βάση τον περί Πολεοδομίας Νόμο, έχει εκχωρηθεί στους Δήμους η εξουσία να ενεργούν ως πολεοδομικές αρχές, εκδίδοντας πολεοδομικές άδειες που να επιτρέπουν την αξιοποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας και ασκώντας εξουσία πολεοδομικού ελέγχου.
- Ο Δήμαρχος κάθε Δήμου είναι ο αρμόδιος Λειτουργός Γάμου για τέλεση πολιτικών γάμων.

Οι παραλιακοί Δήμοι δύνανται να χορηγούν άδειες για παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων για την διοργάνωση παιγνιδιών ή άλλων αθλητικών εκδηλώσεων πάνω στην παραλία.

1.1.3 Αιρετά όργανα - Αρμοδιότητες

Αιρετά Όργανα που διοικούν τους Δήμους είναι :

- Δήμαρχος
- Δημοτικό Συμβούλιο
- Διαχειριστική Επιτροπή
- Άλλες Συμβουλευτικές Επιτροπές

1.1.3.1 Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος είναι αιρετό πρόσωπο το οποίο εκλέγεται κατευθείαν από το λαό κάθε 5 χρόνια. Ο Δήμαρχος είναι ο προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών και είναι Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου. Είναι η Εκτελεστική Αρχή του Δήμου και εκπροσωπεί το Δήμο όπου χρειάζεται.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

- Εκπροσωπεί το Δήμο στα Δικαστήρια και σε οποιαδήποτε Αρχή της Δημοκρατίας.
- Ετοιμάζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Συμβουλίου και συγκαλεί τις διάφορες συνεδριάσεις του. Προεδρεύει των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου της Διαχειριστικής Επιτροπής, καθώς και των άλλων επιτροπών που αποτελεί μέλος.
- Προϊσταται όλων των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες ελέγχει και καθοδηγεί.
- Έχει το δικαίωμα ψήφου στις αποφάσεις που παίρνει το Συμβούλιο καθώς επίσης και στις διάφορες άλλες επιτροπές που συμμετέχει.
- Διατάσσει την είσπραξη δημοτικών εσόδων, εκδίδει χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των προϋπολογισμών ή των ειδικών αποφάσεων του Συμβουλίου για την παραχώρηση πιστώσεων.
- Υπογράφει ή εξουσιοδοτεί οποιονδήποτε υπάλληλο του Δήμου, να υπογράφει σε θέματα δικής του αρμοδιότητας.
- Ενεργεί ως Λειτουργός Γάμου και εκδίδει άδειες πολιτικού γάμου.
- Τέλος ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα ή εξουσία που του δίνουν οι παρόντες νόμοι και κανονισμοί του Κράτους.

1.1.3.2 Δημοτικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου εκλέγονται άμεσα από το λαό. Ο αριθμός των Δημοτικών Συμβούλων σε κάθε Δήμο ποικίλει ανάλογα με τον αριθμό των

εκλογέων του Δήμου και κυμαίνεται από 8 έως 26 μέλη όπως ορίζει το άρθρο 11 του Περί Δήμων Νόμου. Ο Αντιδήμαρχος υπολογίζεται στους πιο πάνω αριθμούς Συμβούλων και εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου με μυστική ψηφοφορία. Η θητεία είναι πενταετής. Η εσωτερική δομή και λειτουργία του Δ.Σ. καθορίζεται από τους αντίστοιχους Δημοτικούς Κανονισμούς που καταρτίζονται από το οικείο Δ.Σ. και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, στην συνέχεια κατατίθενται στη βουλή των αντιπροσώπων και αν δεν ακυρωθεί ή τροποποιηθεί εντός 30 ημερών δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα να διορίζει διάφορες επιτροπές είτε ειδικές είτε γενικές, για οποιοδήποτε σκοπό.

Οι επιτροπές αυτές απαρτίζονται τόσο από μέλη του Δ.Σ. όσο και από εξειδικευμένα άτομα και είναι μόνο συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Εξαίρεση αποτελεί η Διαχειριστική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται μόνο από άτομα του Δ.Σ. και εκτός από συμβουλευτικό έχει και εκτελεστικό χαρακτήρα.

Το Δ.Σ. συγκαλείτε σε συνεδρίαση κατά κύριο λόγο από το Δήμαρχο. Οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. είναι ανοικτές και κάθε θέμα που εγείρεται ενώπιον του αποφασίζεται με φανερή ψηφοφορία βάσει της αρχής της πλειοψηφίας.

Ο Δήμαρχος μπορεί να συγκαλεί συνεδριάσεις του Δ.Σ. κατά οποιοδήποτε χρόνο. Αν ο Δήμαρχος αρνείται να καλέσει συνεδρίαση μετά από μια αίτηση που του υποβάλλεται από το μισό συνολικό αριθμό των Συμβούλων, τότε αυτοί μπορούν να συγκαλέσουν οι ίδιοι συνεδρίαση του Δ.Σ. Αν ο Δήμαρχος δεν συγκαλέσει συνεδρίαση μέσα σε επτά μέρες από την υποβολή της αίτησης, τότε οι Σύμβουλοι μπορούν μετά την έβδομη μέρα να συγκαλέσουν οι ίδιοι συνεδρίαση.

Κατά την διάρκεια μιας συνεδρίασεως συζητείται μόνο το θέμα που καθορίστηκε στην σχετική πρόσκληση. Εξαίρεση αποτελούν οι συνεδριάσεις στις οποίες παρευρίσκονται τουλάχιστον τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού των Συμβούλων.

Της συνεδρίασεως του Δημοτικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Δήμαρχος, αν απουσιάζει τότε προεδρεύει ένας Δημοτικός Σύμβουλος που εκλέγεται από τους παρευρισκόμενους Δημοτικούς Συμβούλους.

Για να είναι έγκυρη η συνεδρίαση πρέπει να παρίστανται ο μισός αριθμός (1/2) συν ένας του συνολικού αριθμού των Δημοτικών Συμβούλων.

Το Δ.Σ. αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών του που είναι παρόντα και ψηφίζουν κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασεως. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψήφος του Δημάρχου μετράει διπλή.

Εικοσιτέσσερις ώρες τουλάχιστον πριν από οποιαδήποτε συνεδρίαση του Δ.Σ. αποστέλλεται γραπτή πρόσκληση σε κάθε μέλος του Συμβουλίου για να παραστεί στη συνεδρίαση. Η πρόσκληση πρέπει να καθορίζει τον ακριβή χρόνο και τόπο καθώς επίσης και τις εργασίες που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης.

Αρμοδιότητες Δημοτικού Συμβουλίου

- Είναι υπεύθυνο για τήρηση των αναγκαίων υγειονομικών μέτρων και της καθαριότητας του Δήμου.
- Λαμβάνει μέτρα που αφορούν επικίνδυνες και ανθυγιεινές οικοδομές.
- Προνοεί μέτρα που αφορούν την καθαριότητα και επιτρέπει την ελεύθερη χρήση δημοτικών δρόμων. Είναι επίσης υπεύθυνο για την ονομασία και φωτισμό των δρόμων.
- Ρυθμίζει τα διάφορα επαγγέλματα και γενικά κάθε εργασία που ασκείται μέσα στα δημοτικά του όρια, χορηγώντας σχετικές άδειες για το σκοπό αυτό.
- Ρυθμίζει θέματα που αφορούν κηδείες, τάφους.
- Ιδρύει σφαγεία και διάφορες δημοτικές αγορές για την πώληση φθαρτών και ζώων.
- Δημιουργεί δημοτικές πλατείες, κήπους και πάρκα.
- Χορηγεί άδειες λειτουργίας θεάτρων.
- Ρυθμίζει την τροχαία κίνηση μέσα στα δημοτικά όρια.
- Συμβάλει στην προμήθεια πόσιμου νερού.
- Ρυθμίζει την θαλάσσια κίνηση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητηρίων.

1.1.3.3 Διαχειριστική Επιτροπή

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι η κορυφαία επιτροπή του Δήμου. Τα μέλη της Δ.Ε. προέρχονται από μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο αριθμός των μελών της Δ.Ε. δεν πρέπει να είναι μικρότερος από το ένα τρίτο (1/3) και όχι από το ένα δεύτερο (1/2) του αριθμού των μελών του Δ.Σ. Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος είναι μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής λόγω της θέσης τους.

Το Συμβούλιο μπορεί να μετατρέπει τη συνθήκη της Διαχειριστικής Επιτροπής, να παύει υφιστάμενα και να διορίζει νέα μέλη και να πληροί χηρεύουσες θέσεις σ' αυτή.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Ετοιμάζει και συντάσσει τους προϋπολογισμούς του Δήμου, τους οποίους και υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Ετοιμάζει την ετήσια έκθεση και τους ετήσιους λογαριασμούς του Δήμου τους οποίους υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.

- Φροντίζει για την γνωστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών προς τους Δημότες μετά τον έλεγχο τους από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
- Βοηθά και συμβουλευεται το Δήμαρχο στην άσκηση των εξουσιών και στην εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Εκτελεί περαιτέρω καθήκοντα από το Δημοτικό Συμβούλιο ή ο Δήμαρχος μπορεί να τα αναθέσει.

1.1.3.4 Άλλες Επιτροπές

Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να συνάζει και άλλες επιτροπές οι οποίες απαρτίζονται από Δημοτικό Συμβούλιο και από άλλα εξειδικευμένα άτομα. Σε κάθε επιτροπή προεδρεύει ένα μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής, οριζόμενο από το Συμβούλιο, εκτός των συνεδριάσεων που παρευρίσκονται ο Δήμαρχος στις οποίες προεδρεύει θεωρούμενος ως μέλος της Επιτροπής.

Όλες οι Επιτροπές έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα πλην της Διαχειριστικής Επιτροπής που έχει και εκτελεστικό χαρακτήρα. Μερικές από αυτές είναι:

- Πολιτιστική Επιτροπή,
- Επιτροπή Υγείας και Περιβάλλοντος,
- Επιτροπή Φορολογιών,
- Επιτροπή Νεολαίας και Αθλητισμού,
- Τεχνική Επιτροπή ή Επιτροπή Οικοδομών,
- Επιτροπή Εργασιακών Σχέσεων,
- Επιτροπή Κοινωνικής Μέριμνας και Πρόνοιας,
- Επιτροπή Προσφορών κ.α.

1.1.4 Τα οικονομικά των Δήμων

1.1.4.1 Έσοδα από ίδιους πόρους

Κατηγορίες εσόδων από ίδιους πόρους:

- Φόροι
- Τέλη, άδειες και δικαιώματα
- Δικαιώματα παροχής υπηρεσιών
- Ανάκτηση εξόδων
- Έσοδα υδατοπρομήθειας
- Τέλη σφαγείων
- Ενοίκια
- Τόκοι – Μερίσματα
- Πρόστιμα
- Έσοδα Κοινωνικών Υπηρεσιών
- Έσοδα Πολιτιστικών Υπηρεσιών και εκδηλώσεων
- Διάφορα έσοδα

1.1.4.2 Έσοδα από επιχορηγήσεις

1. Ετήσια ή Τακτική
2. Επιχορηγήσεις Έργων
3. Επιχορηγήσεις από την Ε.Ε.

1) Ετήσια Χορηγία

Το 1% των τοπικών ετήσιων φορολογικών εσόδων του Κράτους δίνεται στην συνολική ετήσια χορηγία του Κράτους προς τους Δήμους. Το ποσό αυτό διανέμεται στους Δήμους βάση 2 συντελεστών:

70% συντελεστής πληθυσμού

30% συντελεστής προϋπολογισμού

Εκτός της παραπάνω χορηγίας δίνεται στους Δήμους χορηγία για μερική κάλυψη της επιβάρυνσης τους σε Φ.Π.Α. για κεφαλαιουχικές δαπάνες που διενεργούν.

2) Επιχορήγηση έργων

Ο Δήμος για κάθε έργο που θα εκτελέσει δέχεται επιχορήγηση από τη Κυβέρνηση ή Υπουργεία, η οποία ξεκινά από ένα ποσοστό μέχρι και όλο το ποσό του έργου. Για να πάρει μια επιχορηγία για ένα έργο πρέπει πρώτα το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου να αποφασίσει αν θα εκτελέσει το έργο. Στην συνέχεια ακολουθεί διαδικασία εξεύρεσης πόρων. Μετά αποστέλλεται η απόφαση στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα πάρει απόφαση αν θα δώσει την επιχορήγηση και μέχρι τι ποσοστό. Μετά την απάντηση του Υπουργικού Συμβουλίου, ακολουθεί η διαδικασία ετοιμασίας του σχεδίου (αρχιτεκτονικός και πολεοδομικός σχεδιασμός). Έπειτα προκηρύσσεται το έργο για προσφορές, το Δημοτικό Συμβούλιο τις αξιολογεί και επιλέγει την καλύτερη.

Ο Δήμος για να εισπράξει τα χρήματα της επιχορήγησης θα πρέπει να ολοκληρώσει πρώτα το έργο. Αφότου ολοκληρωθεί το έργο στέλνεται μια επιστολή στο Υπουργικό Συμβούλιο στην οποία αναφέρεται ότι η εκτέλεση του έργου ολοκληρώθηκε. Αν το έργο προβλέπεται στον Κρατικό προϋπολογισμό τότε αποστέλλονται αμέσως τα χρήματα στον Δήμο. Αν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο τότε θα πρέπει να αποδεσμευτεί ένα κονδύλι του κρατικού προϋπολογισμού και να δοθεί ένα ποσό στον Δήμο.

3) Επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Εκτός της κρατικής χορηγίας οι Δήμοι μπορούσαν πριν από την 1^η Μαΐου να πάρουν προενταξιακές επιχορηγήσεις από την Ε.Ε. όπως επίσης και μετά την ένταξη της με τη συμμετοχή σε διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα.

1.1.4.3 Προϋπολογισμοί, Οικονομικά και Λογαριασμοί

Το μέρος αυτό αναφέρεται στα οικονομικά των Δήμων ειδικότερα δε στους προϋπολογισμούς και λογαριασμούς, το δημοτικό ταμείο και το δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας.

Προϋπολογισμοί

Ο Δήμος πρέπει να ετοιμάζει δυο προϋπολογισμούς. Ο πρώτος είναι ο "Τακτικός Προϋπολογισμός" εσόδων και εξόδων και ο δεύτερος ο "Προϋπολογισμός Ανάπτυξης". Και οι δυο προϋπολογισμοί πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα για να υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση μέχρι την 31η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους απ' αυτό για το οποίο αναφέρονται. Οι δυο προϋπολογισμοί ετοιμάζονται από την Διαχειριστική Επιτροπή και αφού εγκριθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο υποβάλλονται μέσω του οικείου Έπαρχου στον Υπουργό Εσωτερικών ο οποίος τους υποβάλλει στην συνέχεια μαζί με τις τυχόν παρατηρήσεις και εισηγήσεις του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Αντίγραφα των εγκριθέντων προϋπολογισμών πρέπει να σταλούν από το Δημοτικό Συμβούλιο προς το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και την Βουλή των Αντιπροσώπων απλώς για γνωστοποίηση.

Τακτικός Προϋπολογισμός

Περιλαμβάνονται τα τακτικά έσοδα και έξοδα του Δήμου. Τα πιο σημαντικά έσοδα προέρχονται από τα διάφορα δημοτικά τέλη, δικαιώματα και φορολογίες που επιβάλλει ο Δήμος, τα κυριότερα των οποίων είναι ο επαγγελματικός φόρος, τα τέλη σκυβάλων, τα δημοτικά τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας, τα τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, τα διαπύλια, ο φόρος θεάματος, τα δικαιώματα έκδοσης αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων, τα δικαιώματα έκδοσης πολεοδομικών αδειών, τα τέλη υδατοπρομήθειας και τα τέλη στάθμευσής. Στα τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται επίσης και η ετήσια Κρατική Χορηγία που παίρνουν οι Δήμοι.

Στο σκέλος των εξόδων περιλαμβάνονται τα έξοδα λειτουργίας του Δήμου, το σπουδαιότερο των οποίων είναι τα έξοδα μισθοδοσίας και άλλα παρεμφερή ωφελήματα για το προσωπικό του Δήμου (ταμείο συντάξεως, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη).

Προϋπολογισμός Ανάπτυξης

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για αναπτυξιακά έργα που προγραμματίζει να διενεργήσει ο Δήμος στο υπ' αναφορά έτος και ο τρόπος χρηματοδότησης αυτών των δαπανών. Η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων γίνεται συνήθως με δανεισμό ή ειδική κρατική χορηγία.

Ισολογισμός

Με το τέλος κάθε οικονομικού έτους οι λογιστές του Δήμου καλούνται να κλείσουν τους λογαριασμούς και να φτιάξουν τον Ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου.

Ο Ισολογισμός δείχνει κατά πόσο ο Δήμος τήρησε τους λογαριασμούς και τις λειτουργίες του όπως τις είχε προγραμματίσει με τον προϋπολογισμό. Στον Ισολογισμό είναι ισοσκελισμένα το ενεργητικό και το παθητικό.

1.2 Κοινότητες⁵

Τα Συμβούλια Κοινοτήτων απαριθμούνται στις ελεύθερες περιοχές σε 353, εκπροσωπούν το 40% του πληθυσμού και το 90% της εδαφικής έκτασης της Κύπρου. Οι τοπικές αρχές των Κοινοτήτων έχουν αγροτικό, τουριστικό ή και ακόμα βιομηχανικό χαρακτήρα και είναι διάσπαρτες σε ορεινές, ημιορεινές, πεδινές και παράλιες περιοχές της νήσου.

Η σταθερή ανάπτυξη της υπαίθρου και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού της αποτελούν προτεραιότητα της Κυβερνητικής πολιτικής.

Η Κυβερνητική πολιτική αποσκοπεί στην δημιουργία των προϋποθέσεων που θα προσελκύσουν κατοίκους των πολιτών να εγκατασταθούν στην ύπαιθρο.

Συγκεκριμένα προωθείται η υλοποίηση σημαντικών έργων σε όλες σχεδόν τις Κοινότητες στα πλαίσια του ειδικού Πενταετούς Σχεδίου(2001-2005) για οδικά, υδρευτικά και αποχετευτικά έργα για την ύπαιθρο έναντι συνολικής δαπάνης 222 εκ. Λ.Κ.

Πέραν του ειδικού Πενταετούς Σχεδίου στον προϋπολογισμό του 2003 προβλέπονται πρόσθετες δαπάνες ύψους 24,8 εκ. Λ.Κ. για την Αγροτική Ανάπτυξη σε σύγκριση με 24,1 εκ. Λ.Κ. το 2002. Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για αναζωογόνηση της υπαίθρου το Υπουργείο Εσωτερικών εφαρμόζει ήδη ειδικό σχέδιο στεγαστικών βοηθημάτων για κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 200 κατοίκους.

Με στόχο την δημιουργία προϋποθέσεων για την άθληση και παραμονή της νεολαίας μας σε κοινότητες της υπαίθρου, το Υπουργείο Εσωτερικών στηρίζει τα αγροτικά σωματεία όσον αφορά τη δημιουργία και συντήρηση αθλητικών εγκαταστάσεων.

⁵ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος του 1999, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1999

Κατά το 2002 το Κράτος έχει ενισχύσει οικονομικά την Ένωση Κοινοτήτων, και μέσω αυτής τα κοινοτικά συμβούλια και τους Κοινοτάρχες με την παραχώρηση και των πιο κάτω ποσών:

- 35.300 Λ.Κ. Ως ήμισυ της δαπάνης για την μηχανογράφηση Κοινοτικών Συμβουλίων
- 105.000 Λ.Κ. Για την λειτουργία των Κεντρικών και Επαρχιακών Γραφείων της Ένωσης Κοινοτήτων και την κάλυψη της δαπάνης των 7 έκτακτων υπαλλήλων που προσέλαβε η Ένωση Κοινοτήτων για ενημέρωση των κτηματικών βιβλίων.
- 440.000 Λ.Κ. Χορηγία έναντι δαπάνης οδικού φωτισμού των Κοινοτικών Συμβουλίων.
- 114.800 Λ.Κ. Αντικατάσταση ηλεκτρικών λαμπτήρες οδικού φωτισμού των Κοινοτικών Συμβουλίων
- 761.130 Λ.Κ. Παραχώρηση αποζημίωσης στους Κοινοτάρχες.
- 408.850 Λ.Κ. Για χορηγίες στα Κοινοτικά Συμβούλια αντί της επιστροφής δικαιωμάτων αδειών οικοδομής.
- 1.470 Λ.Κ. Επιδότηση Κοινοτικών Συμβουλίων για την απόρριψη σκυβάλων σε οργανωμένους σκυβαλότοπους.
- 140.000 Λ.Κ. Χορηγία προς της Κοινοότητες έναντι του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που κατέβαλαν για αναπτυξιακά έργα.
- 235.530 Λ.Κ. Συνεισφορά έναντι μισθοδοσίας υπαλλήλων Κοινών Υπηρεσιών Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε επίσης την παραχώρηση ενός ετήσιου εφάπαξ στην Ένωση Κοινοτήτων η οποία και είναι αρμόδια για την καταβολή των ποσών ως συνταξιοδοτική αποζημίωση στους δικαιούχους κοινοτάρχες. Το ποσό αυτό για τα έτη 2002 και 2003 θα ξεπέρασε το 1 εκ. Λ.Κ.

Σταθερά επιδιώκεται η διοικητική αποκέντρωση, η οποία πρέπει να συνοδεύεται και με την αναβάθμιση της συνεργασίας μεταξύ των Κοινοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο για να μειωθεί το λειτουργικό κόστος παροχής των υπηρεσιών και να καταστεί εφικτή η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου σε όλους τους πολίτες.

1.2.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Κοινοτικών Συμβουλίων

Η πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση για τις Κοινοότητες διέπεται από τον Περί Κοινοτήτων Νόμο του 1999 και αποτελείται από 10 μέρη τα οποία είναι :

1. ΜΕΡΟΣ Α : Ερμηνευτικές Διατάξεις
2. ΜΕΡΟΣ Β : Μέλη της Κοινότητας
3. ΜΕΡΟΣ Γ : Σύσταση Κοινοτικών Αρχών
4. ΜΕΡΟΣ Δ : Κοινοτικά Συμβούλια και Εκλογές Αυτών
5. ΜΕΡΟΣ Ε : Διοίκηση Κοινοτήτων
6. ΜΕΡΟΣ ΣΤ : Υπάλληλοι του Συμβουλίου

7. ΜΕΡΟΣ Ζ : Κινητή και Ακίνητη Ιδιοκτησία - Συμβάσεις
8. ΜΕΡΟΣ Η : Προϋπολογισμοί, Δημοσιονομικές Διατάξεις και Λογαριασμοί
9. ΜΕΡΟΣ Θ : Αρμοδιότητες, Καθήκοντα και Εξουσίες του Συμβουλίου
10. ΜΕΡΟΣ Ι : Ποικίλες Διατάξεις

1.2.2 Μέλη Κοινοτικού Συμβουλίου

Κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Κοινοτάρχη που είναι ο Πρόεδρος και τα μέλη που είναι:

- 4 μέλη για κοινότητες κάτω των 300 εκλογέων
- 6 μέλη για κοινότητες από 301 – 700 εκλογείς
- 8 μέλη για κοινότητες που έχουν πέραν των 700 εκλογέων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΗ

- Είναι η Εκτελεστική Αρχή του Συμβουλίου και προϊστάται των υπηρεσιών του.
- Εκπροσωπεί το Συμβούλιο σε όλες τις επίσημες σχέσεις του, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων και των άλλων Αρχών της Δημοκρατίας.
- Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδρίες του Συμβουλίου στις οποίες προεδρεύει.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου.
- Υπογράφει οποιαδήποτε άδεια χορηγείται με βάση τις πρόνοιες του Νόμου.
- Τηρεί τον Νόμο και την Τάξη στην Κοινότητα.
- Παρέχει το συντομότερο δυνατό πληροφορίες στην αστυνομία για αδικήματα και ατυχήματα που συμβαίνουν στην κοινότητα του.
- Ενημερώνει την Κοινότητα για όλες τις γνωστοποιήσεις και επίσημα έγγραφα που αποστέλλονται από τον Έπαρχο.
- Διατηρεί σφραγίδα ως κοινοτάρχη.
- Εκτελεί καθήκοντα που του επιβάλλονται από τον Περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμο.
- Αναφέρει στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο το θάνατο κάθε προσώπου που κατέχει ακίνητη ιδιοκτησία.
- Παρέχει πιστοποιητικά για ακίνητη ή κινητή ιδιοκτησία.
- Εκτελεί όλα τα καθήκοντα και τις εξουσίες που του ανατίθενται από τον Περί Κοινοτήτων Νόμο.

ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Να συνάπτει δάνεια με την έγκριση του Επάρχου.
- Να δημιουργεί βιοτεχνικές περιοχές και να τις ελέγχει.
- Να δημιουργεί Κοινοτικές Αγορές και να ρυθμίζει τα δικαιώματα και τα ενοίκια.

- Να εκτελεί υδρευτικά έργα.
- Να παλεύει με την συγκατάθεση του Επάρχου περίσσειμα ύδατος.
- Να παρέχει, ιδρύει, συντηρεί, βελτιώνει και ρυθμίζει την λειτουργία πάρκα, κήπους, γήπεδα, αίθουσες πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, κολυμβητήρια, κέντρα νεότητας, χώρους αναψυχής για δημόσια χρήση και οποιεσδήποτε άλλες ανέσεις.
- Να μεριμνά για την προβολή της κοινότητας.
- Να φυτεύει δέντρα σε δρόμους και δημόσιους χώρους.
- Να ανεγείρει δημόσιες οικοδομές.
- Να προβαίνει με την έγκριση του Επάρχου σε συνεισφορές για αγαθοεργούς σκοπούς.
- Να δαπανεί ποσό που δεν υπερβαίνει το 5% των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού για έξοδα παραστάσεως.
- Να μεριμνά για την κατασκευή, επίστρωση, ασφάλτωση δρόμων.
- Να χορηγεί τις προβλεπόμενες από το Νόμο άδειες.
- Να επιβάλλει ετήσια εισφορά για παροχή κοινοτικών υπηρεσιών.
- Να φροντίζει για την τήρηση του Περί Προστασίας της παραλίας Νόμου και για τον Περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμο.
- Να ρυθμίζει την καταβολή του τέλους διανακτέρευσης σε ξενοδοχεία κ.λ.π.
- Να χορηγεί φιλοδομήματα και συντάξεις στους υπαλλήλους και εργάτες του Συμβουλίου.
- Να ιδρύει Ταμείο Πρόνοιας για τους μη συντάξιμους υπαλλήλους και εργάτες του και να καθορίζει τις συνεισφορές που καταβάλλονται σ' αυτό.
- Να ιδρύει ταμείο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Να προβαίνει σε συμφωνία με ασφαλιστικές εταιρείες.
- Να διαγράφει απαιτήσεις των οποίων δεν είναι δυνατή η είσπραξη και δεν υπερβαίνουν τις £50.00.
- Να διοργανώνει και να συμμετέχει στην διοργάνωση πνευματικής, καλλιτεχνικής, πολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας ή εκδήλωσης.
- Να συνάπτει συμβάσεις με Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας και την παροχή από κοινού υπηρεσιών
- Να αποφασίζει για τον χώρο τοποθέτησης των αγωγών μεταφοράς ποτίμου νερού.
- Να ρυθμίζει με την συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας την τροχαία κίνηση.

1.2.3 Οικονομικά Κοινοτικών Συμβουλίων

Προϋπολογισμός

Για το κάθε οικονομικό έτος, το οποίο αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου κάθε Συμβουλίου ετοιμάζει ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων του με βάση

τις πρόνοιες του Περί Κοινοτήτων Νόμου.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Συμβουλίου πρέπει να είναι ισοσκελισμένος. Σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Ο προϋπολογισμός υποβάλλεται στον Έπαρχο ο οποίος προβαίνει στον έλεγχο νομιμότητας του και εάν ο προϋπολογισμός αντιβαίνει στις πρόνοιες του Περί Κοινοτήτων Νόμου τότε τον απορρίπτει.

Αντίγραφο του εγκριμένου προϋπολογισμού αποστέλλεται στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Έσοδα

Κάθε Συμβούλιο διατηρεί Ταμείο, το οποίο ονομάζεται «Ταμείο Κοινότητας», τα έσοδα του οποίου προέρχονται από :

- Χορηγίες της Δημοκρατίας.
- Φόρους, τέλη, μισθώματα ή δικαιώματα.
- Πρόστιμα και χρηματικές ποινές.
- Μισθώματα, κέρδη, τόκοι και οφέλη που προέρχονται από τις ιδιοκτησίες του Συμβουλίου.
- Δωρεές, κληροδοτήματα ή άλλες χορηγίες.

Έξοδα

- Η αντιμισθία ή η αμοιβή του Κοινοτικού Γραμματέα, του Ταμία και οποιωνδήποτε άλλων υπαλλήλων ή εργατών τους οποίους το Συμβούλιο έχει διορίσει ή εργοδοτεί.
- Οι αναγκαίες δαπάνες που έγιναν νόμιμα από το Συμβούλιο.
- Οποιαδήποτε χρηματικά ποσά που νόμιμα οφείλει το Συμβούλιο.
- Η χρηματοδότηση έργων αναπτύξεως.

Η πληρωμή των εξόδων που επιβαρύνουν το Συμβούλιο πρέπει να είναι εγκεκριμένα από τον προϋπολογισμό ή με ειδική απόφαση του Συμβουλίου με την σχετική έγκριση του Έπαρχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου

Κεφάλαιο II : Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου

2.1 Ο μακρύς, δύσκολος και επίπονος δρόμος προς την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι οικονομικές σχέσεις της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση θεσμοθετήθηκαν με την υπογραφή της συμφωνίας για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) το Δεκέμβριο του 1972 υπό την προεδρία του Αρχ. Μακαρίου, η οποία απευθυνόταν στη δημιουργία Τελωνιακής Ένωσης σε δύο στάδια και τίθεται σε εφαρμογή τον επόμενο χρόνο⁴.

Το πρώτο στάδιο αφορούσε τη μείωση των δασμών σε βιομηχανικά και γεωργικά προϊόντα που ολοκληρωνόταν τον Ιούνιο του 1977. Το δεύτερο στάδιο θ' αφορούσε τη μεταβατική περίοδο για ολοκλήρωση της Τελωνιακής Ένωσης και θα είχε πενταετή διάρκεια. Η Τούρκικη εισβολή του 1974 ανέτρεψε την ομαλή λειτουργία και εξέλιξη της συμφωνίας. Η Κύπρος εισήλθε στο δεύτερο στάδιο της συμφωνίας σύνδεσης με την υπογραφή του πρωτοκόλλου Τελωνιακής Ένωσης το 1987.

Το πρωτόκολλο για Τελωνιακή Ένωση προέβλεπε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση, η οποία έληξε την 1.1.1998 είχε υλοποιηθεί και προνοούσε τη σταδιακή κατάργηση των δασμών για εισαγωγές από χώρες μέλη της Ε.Ε.

Η δεύτερη φάση, πενταετούς διάρκειας με την δυνατότητα μείωσης της σε τετραετή διάρκεια στόχευε στην ολοκλήρωση της Τελωνιακής Ένωσης δηλαδή στη διασφάλιση της πλήρους ελευθερίας στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων που καλύπτονται από την Συμφωνία (γεωργικά, βιομηχανικά).

Επτά χρόνια αργότερα το 1990 οι σχέσεις Κύπρου – Ευρωπαϊκής Ένωσης εισήλθαν σε νέα φάση με την υποβολή αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι '15' στο Λουξεμβούργο συμφωνούν επί μίας κοινής ενταξιακής διαδικασίας για όλες τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες. Έτσι το 1993 αποφασίζουν πως έξι χώρες – η Τσεχία, η Ουγγαρία, η Εσθονία, η Πολωνία, η Σλοβενία και η Κύπρος μπορούν να αρχίσουν ενταξιακές διαπραγματεύσεις.

Η Κύπρος μαζί με τις υπόλοιπες πέντε χώρες που έμειναν στην ιστορία ως 'η ομάδα του Λουξεμβούργου' αρχίζει τις διαπραγματεύσεις ένταξής της το Μάρτιο του 1998. Ενάμιση περίπου χρόνο αργότερα, το Δεκέμβριο του 1999 στο Ελσίνκι της Φινλανδίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποσυνδέει την ένταξη της Κύπρου από τη λύση του Κυπριακού, ενώ η Τουρκία χρίζεται υποψήφια χώρα. Όμως, ο τρόπος με τον οποίο τελειώνει η παράγραφος 9β των συμπερασμάτων του Συμβουλίου για την Κύπρο (στην απόφαση του για ένταξη της Κύπρου) δίνει τροφή για αντιπαραθέσεις σε Ελλάδα και Κύπρο,

⁴ Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, (237/2002), Κύπρος : *Η πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Λευκωσία, Δεκέμβρης 2002

καθώς αναπτύσσεται μια παραφιλολογία για το ξεκάθαρο της αποσύνδεσης της λύσης από την ένταξη. Οι διχογνωμίες για τη διαβόητη πλέον 'ουρά του Ελσίνκι' θα διαρκέσουν τρία ολόκληρα χρόνια και συγκεκριμένα μέχρι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης τον Δεκέμβριο του 2002. Στο μεταξύ, μεσολάβησε το Ευρωπαϊκό συμβούλιο του Λάεκεν το δεύτερο εξάμηνο του 2001 το οποίο κατονόμασε τις δέκα χώρες που αναμένετο να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις τους μέχρι το 2002, μεταξύ των οποίων ήταν και η Κύπρος. Καταγράφηκε, δηλαδή, η επιστημοποίηση της στροφής των Ευρωπαίων από την αρχική προτίμηση της κατά κύμα διεύρυνσης, προς τη λεγόμενη διεύρυνση μέσω ενός 'Μπιγκ Μπάγκ' – δηλαδή δέκα χώρες μαζί.

Το κυπριακό πρόβλημα ερχόταν κατά καιρούς στην επιφάνεια, τόσο σε πολιτικό όσο και σε τεχνοκρατικό επίπεδο καθώς διάφορες χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιχείρησαν να συνδέσουν τη λύση με την ένταξη. Η Βρετανία ήταν η πρώτη που ήγειρε τέτοιο θέμα στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με αφορμή τις συζητήσεις στον τομέα της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων.

Το ίδιο διάστημα περίπου κατά της ένταξης της Κύπρου τάχθηκε η Ολλανδία. Συγκεκριμένα, το Κοινοβούλιο της χώρας υιοθέτησε ψήφισμα σύμφωνα με το οποίο η Κύπρος δεν θα μπορούσε να καταστεί μέλος της Ε.Ε. χωρίς προηγουμένως να λυθεί το Κυπριακό.

Όμως, ύστερα από μια έντονη διπλωματική εκστρατεία προς την κατεύθυνση των Ολλανδών, το Κοινοβούλιο αναθεώρησε την αρχική του γνώμη περί τα τέλη του περασμένου Οκτωβρίου. Στις αρχές Δεκεμβρίου 2002, η Κύπρος κατέστη η πρώτη μεταξύ των υποψηφίων χωρών που ολοκλήρωσε τις ενταξιακές της διαπραγματεύσεις με την Ε.Ε., αφαιρώντας κάθε πρόσχημα απ' όποιους πιθανόν να επέμεναν να διασυνδέουν τη λύση με την ένταξη.

Και έτσι σιγά-σιγά ήλθε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, το οποίο στις 13 Δεκεμβρίου, άναψε το πράσινο φως για την διεύρυνση και συνεπαγόμενη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. χωρίς 'ουρές και αστερίσκους' ή 'όρους και προϋποθέσεις' – φράσεις που καθιερώθηκαν στο πλαίσιο της παραφιλολογίας που ακολούθησε την απόφαση του Συμβουλίου του Ελσίνκι. Ακολούθησε η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης στη Στοά του Αττάλου στην Αθήνα τον Απρίλιο του 2003. Αυτής, φυσικά, προηγήθηκαν η σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διεύρυνση πέρσι το Φεβρουάριο, η υιοθέτηση των σχεδίων σύστασης ανά υποψήφια χώρα και η γενική έκθεση για τη διεύρυνση του Προέδρου της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (ΑΦΕΤ) Έλμαρ Μπρόκ από την ΑΦΕΤ και η ιστορική ψηφοφορία, μια ακριβώς εβδομάδα πριν από την υπογραφή της Συνθήκης, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τόσο επί της διεύρυνσης γενικά όσο και επί της αίτησης κάθε υποψήφιας χώρας χωριστά. Για ιστορικούς λόγους αναφέρεται ότι η αίτηση της Κύπρου εγκρίθηκε με ποσοστό 90,2% του συνόλου των ψηφισάντων ευρωβουλευτών – 507 ψήφισαν υπέρ, 29 εναντίων (μεταξύ των οποίων και

τρεις του ΚΚΕ), ενώ 26 τήρησαν αποχή. Η αυλαία έπεσε και τυπικά την 1^η του Μάη, ένα χρόνο και κάτι μέρες μετά την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης στη Στοά του Αττάλου.

2.2 Εναρμονισιακή Προσπάθεια

Η έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων έδωσε νέα ώθηση στις ήδη εντατικές προσπάθειες εναρμόνισης που είχαν αναληφθεί μετά την συγκεκριμενοποίηση των προοπτικών ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. Τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των απαραίτητων μέτρων / ενεργειών έχουν καθοριστεί με βάση την υπόθεση εργασίας που έχει υιοθετηθεί ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. θα γίνει την 1^η Ιανουαρίου 2003.

Με σκοπό την αξιολόγηση εναρμονισιακής προσπάθειας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της διαδικασίας προσχώρησης και ανέλαβε την ετοιμασία τακτικών εκθέσεων αξιολόγησης της προόδου σε σχέση με την εναρμόνιση της κάθε υποψήφιας για ένταξη χώρας. Αναφέρεται σχετικά ότι στην πρώτη έκθεση για την Κύπρο που εκδόθηκε το Νοέμβριο του 1998⁵ είχε επισημανθεί η ικανότητα της Κυπριακής οικονομίας για προσαρμογή στις προκλήσεις που τίθενται από τη διαδικασία εναρμόνισης. Παρά το γεγονός ότι σε ορισμένους τομείς όπως η εσωτερική αγορά και ο χρηματοπιστωτικός τομέας σημειωνόταν ότι ο ρυθμός προσαρμογής θα πρέπει να εντατικοποιηθεί στην έκθεση αναγνωρίζοντας ότι η Κύπρος δεν θ' αντιμετωπίσει ιδιαίτερα προβλήματα εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο σε σχέση με τα πρώτα δεκαέξι κεφάλαια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων για τα οποία η διαδικασία αναλυτικής εξέτασης είχε ολοκληρωθεί πριν από την έκδοση.

Στη δεύτερη τέτοια έκθεση για την Κύπρο που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 1999 σημειώνεται το γεγονός ότι η Κύπρος πληρεί τα πολιτικά και οικονομικά κριτήρια της Κοπεγχάγης και επισημαίνεται η ικανότητα της Κυπριακής οικονομίας ν' αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που τίθενται από τη διαδικασία εναρμόνισης. Παράλληλα τονίζεται η ανάγκη για επιτάχυνση της νομοθετικής προσαρμογής, ιδιαίτερα στους τομείς της Ελεύθερης Διακίνησης Κεφαλαίων, της Κτηνιατρικής Νομοθεσίας και της Φυτοϋγείας, των μεταφορών, του περιβάλλοντος, της Δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Επισημαίνεται επίσης η ανάγκη δημιουργίας νέων υφιστάμενων δομών στους τομείς των Τηλεπικοινωνιών, της Ελεύθερης Διακίνησης Αγαθών, της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων καθώς και στους τομείς των θαλάσσιων Μεταφορών και Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας περιοδικής έκθεσης (Νοέμβριος 2003), η Κύπρος έχει επιτύχει υψηλό βαθμό εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο

⁵ Άθως Γερμανός (31200.2), *Οι τοπικές Αρχές της Κύπρου ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Ένωση Δήμων Κύπρου Λευκωσία, Μάρτιος 2002

στους περισσότερους τομείς πολιτικής και αναμένεται να είναι σε θέση να εφαρμόσει το κεκτημένο, έως την ημερομηνία προσχώρησης, σε ότι αφορά την ελεύθερη διακίνηση προσώπων, υπηρεσιών και εμπορευμάτων όπου η ευθυγράμμιση έχει ολοκληρωθεί και η διοικητική ικανότητα έχει εδραιωθεί, τον τραπεζικό τομέα και τις επενδυτικές υπηρεσίες, τον ασφαλιστικό τομέα, τις μεταφορές, τη φορολογία, το εργατικό δυναμικό, την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών και τη δημόσια υγεία.

Στον τομέα της οικονομίας, οι ρυθμοί ανάπτυξης της Κύπρου παρουσίασαν επιβράδυνση το 2002 - αν και παραμένουν ικανοποιητικοί ενώ ο πληθωρισμός, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών και το γενικό έλλειμμα σημείωσαν αύξηση. Όσον αφορά τους τομείς στους οποίους η έκθεση του περασμένου έτους πρότεινε βελτιώσεις, έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος αλλά απομένουν να αντιμετωπιστούν ορισμένες προκλήσεις. Η απελευθέρωση των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, ενέργειας, αεροπορικών μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών έως το 2003 έχει εφαρμοστεί σε ορισμένους τομείς, αλλά θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται στην πράξη και σε άλλους. Η διαδικασία δημοσιονομικής εξυγίανσης απέκλινε σημαντικά από τους στόχους της και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε. Πρόοδος σημειώθηκε σε σχέση με την οικονομική εποπτεία, αλλά απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις. Όσον αφορά τη συνολική διοικητική και δικαστική ικανότητα, έχουν δημιουργηθεί σε σημαντικό βαθμό οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου από την κυπριακή δημόσια διοίκηση και από την κυπριακή δικαιοσύνη αλλά υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω βελτιώσεις.

Στον τομέα της δημόσιας διοίκησης, πρέπει να ενισχυθεί ο αμερόληπτος χαρακτήρας των δημοσίων υπηρεσιών και να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες που εντοπίζονται σε αρκετούς φορείς που εφαρμόζουν το κεκτημένο, σε σχέση με την κατάρτιση και το προσωπικό. Στον τομέα της δικαιοσύνης, πρέπει να μειωθεί η διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του κεκτημένου. Τέλος, θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς βάσει ολοκληρωμένης πολιτικής καταπολέμησης της διαφθοράς, η οποία μεταξύ άλλων να ρυθμίζει και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων.

Εντονότερες προσπάθειες, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι προετοιμασίες για την προσχώρηση της χώρας απαιτούνται στους τομείς της προστασίας της πνευματικής και της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών.

Τέλος, η Κύπρος πρέπει να λάβει άμεσα και δραστικά μέτρα για την αντιμετώπιση τριών θεμάτων καθοριστικής σημασίας σε δυο κεφάλαια του κεκτημένου για να είναι έτοιμη μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης. Πρόκειται για τον τομέα της γεωργίας, και ιδίως, την προετοιμασία της Κύπρου για τη σύσταση του οργανισμού πληρωμών και για την εφαρμογή

μηχανισμών εμπορίου γεωργικών προϊόντων, καθώς και τον τομέα πολιτικής μεταφορών, κυρίως όσον αφορά την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών.

Η εντατική προετοιμασία που διεξήχθη για την ένταξη, αποσκοπούσε στην ομαλή προσαρμογή, στις νέες συνθήκες της Ε.Ε. Ο κυπριακός λαός, οι επιχειρηματίες και οι εργαζόμενοι θα δραστηριοποιούνται πλέον σ' ένα οικονομικό χώρο των 500 εκατομμυρίων ανθρώπων. Το ανθρώπινο δυναμικό της Κύπρου είναι η δύναμη της στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον της Ευρώπης. Η ευελιξία είναι αναγκαία προϋπόθεση ούτως ώστε ο κυπριακός λαός να προσαρμοστεί έγκαιρα για να είναι σε θέση να αξιοποιήσει πλήρως τις ικανότητες του και να προβάλλει τις επιδεξιότητες του.

Η πορεία ένταξης οικοδομείται με σταθερά και μεθοδευμένα βήματα. Ορισμένοι ιστορικοί σταθμοί στην εξέλιξη αυτής της πορείας είναι⁶ :

- Το 1972(Δεκέμβριο) υπό την προεδρία του Αρχ. Μακαρίου η Κύπρος υπογράφει τη Συμφωνία Σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ.
- Το 1973(Ιούνιο) τίθεται σε εφαρμογή η Συμφωνία με σκοπό την επίτευξη της Τελωνιακής Ένωσης.
- Το 1987 συμπληρώνεται το πρώτο στάδιο της Συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου – Ένωσης και τίθεται σε εφαρμογή το δεύτερο στάδιο που προνοεί σε δύο φάσεις την πορεία προς την Τελωνιακή Ένωση.
- Το 1990(Ιούλιο) έχουμε την υποβολή αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ε.
- Το 1993(Ιούνιο) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει την Κύπρο ως επιλέξιμη για ένταξη και αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις για την ένταξή της.
- Το 1998(Μάρτιο) αρχίζουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Κύπρου όπως και των υπόλοιπων 9 υπό ένταξη χωρών.
- Το 2002(Οκτώβριο) η έγκριση της έκθεσης προόδου για την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε.
- Το 2002(Δεκέμβριο) η απόφαση για την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. στο ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης.
- Στις 9 Απριλίου 2003 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε., με 507 ψήφους υπέρ, 29 εναντίον και 26 αποχές.
- Στις 16 Απριλίου 2003, στην Αθήνα, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Τάσος Παπαδόπουλος υπογράφει τη Συνθήκη Προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε. Τη συνθήκη υπογράφουν και οι ηγέτες των άλλων εννιά υπό ένταξη κρατών δηλαδή, Τσεχίας, Εσθονίας, Ουγγαρίας, Λετονίας, Λιθουανίας, Μάλτας, Πολωνίας, Σλοβακίας και Σλοβακίας.
- Την 1^η Μαΐου 2004 έχουμε την προσχώρηση στην Ε.Ε.
- Τον Ιούνιο του 2004 έχουμε την συμμετοχή της Κύπρου στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

⁶ Γιώργος Στυλιανού, Κύρος – Ευρώπη, Φιλελεύθερος, 16 Μαΐου 2004

2.3 Εναρμόνιση των Τοπικών Αρχών με το κοινοτικό κεκτημένο⁷

Κατ' αρχήν θα πρέπει να τονιστεί ότι το σύστημα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι τύποι τοπικών αρχών που θα επιλέξει να έχει ένα κράτος μέλος δεν εμπίπτει στο κοινοτικό κεκτημένο. Όμως, εφαρμόζοντας την αρχή της επικουρικότητας, εξυπακούεται ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να προχωρήσουν σε αναβάθμιση και ενίσχυση των Τοπικών και Περιφερειακών τους Αρχών για να καθίσταται δυνατή η λήψη αποφάσεων όσο το δυνατό κοντύτερα στον πολίτη. Οι τομείς του κοινοτικού κεκτημένου που ενδιαφέρουν τις Τοπικές Αρχές της Κύπρου είναι οι εξής :

2.3.1 Προσφορές των Δήμων

Για σκοπούς εναρμόνισης των δήμων αλλά και όλου του ευρύτερου δημόσιου τομέα στον τομέα των προσφορών, με το σχετικό κοινοτικό κεκτημένο, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ετοίμασε Νομοσχέδιο και σύμφωνα με σχετικούς Κανονισμούς που θα υπάρχουν δυνάμει του Νόμου που θα ψηφιστεί θα ρυθμίζεται ο καθορισμός οργάνων και διαδικασιών προκήρυξης διαγωνισμών και κατακύρωσης προσφορών για την παροχή στους δήμους αγαθών ή υπηρεσιών ή την ανάθεση από αυτούς έργων.

2.3.2 Επιδοτήσεις και χορηγίες

Στον τομέα των επιδοτήσεων και των χορηγιών, ο Περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος που Τέθηκε σε εφαρμογή τον Απρίλιο του 2001 αποτελεί μία από τις βασικές πτυχές της εναρμονιστικής μας προσπάθειας ως κράτος που αφορά βέβαια και τις Τοπικές Αρχές. Με την εφαρμογή του Νόμου αυτού, υπάρχει πλέον νομική υποχρέωση των Υπουργείων, Τμημάτων, Ημικρατικών Οργανισμών, Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.α. να λαμβάνουν άδεια από τον έφορο δημοσίων ενισχύσεων για κάθε σχέδιο Δημοσίων Ενισχύσεων που στοχεύουν να εφαρμόσουν, καθώς και για προσθήκες, τροποποιήσεις, παραστάσεις ή ανανεώσεις υφιστάμενων δημοσίων ενισχύσεων.

2.3.3 Περιβάλλον

Στον τομέα του περιβάλλοντος και συγκεκριμένα, σε ότι αφορά στα στερεά αστικά απόβλητα, οι Δήμοι πρέπει να υιοθετήσουν και εφαρμόσουν Σχέδιο Διαχείρισης Αστικών Αποβλήτων που να καλύπτει τη σύνθεση, τη ποσότητα και προέλευση των αποβλήτων, τον πλέον κατάλληλο χώρο απόρριψης ή / και επεξεργασίας ρυθμίσεις για ειδικά απόβλητα κ.λ.π. και να διευκολύνουν την ανακύκλωση. Πρέπει επίσης να τηρούνται αρχεία με λεπτομερή στοιχεία και εκτός από την υλοποίηση της απαραίτητης υποδομής, πρέπει να αποκτήσουν

⁷ Αθως Γερμανός (31200.4), *Οι τοπικές Αρχές της Κύπρου ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Λευκωσία, Ιούλιος 2003

τη διοικητική δομή που θα τους επιτρέψει να εφαρμόσουν σωστά και αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις τους.

Επιπρόσθετα, οι Δήμοι, μέσω των Συμβουλίων Αποχετεύσεων, πρέπει να εναρμονιστούν στον τομέα της διαχείρισης των αστικών υγρών αποβλήτων υλοποιώντας συστήματα συλλογής και επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

Σε ότι αφορά την ποιότητα των νερών, όσοι από τους δήμους είναι αρχές υδατοπρομήθειας θα έχουν αυξημένες υποχρεώσεις βάσει της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας που αφορά στο πόσιμο νερό.

Οι παραλιακοί Δήμοι ίσως τελικά να επωμιστούν και κάποιες υποχρεώσεις για την προστασία των νερών κολύμβησης, εφαρμόζοντας μέτρα και διενεργώντας ελέγχους προς επίτευξη των υποχρεωτικών επιπέδων ποιότητας που τίθενται στο σχετικό κοινοτικό κεκτημένο.

Τέλος οι δήμοι πρέπει να έχουν την κατάλληλη τεχνική και επιστημονική υποδομή για να μπορέσουν να αξιολογούν τις πληροφορίες που τους παρέχονται για έργα που υπόκεινται στην διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων τους στο περιβάλλον στα πλαίσια αδειοδότησης τέτοιων έργων. Ταυτόχρονα, οι ίδιοι οι Δήμοι θα υποβάλουν Μελέτες Εκτίμησης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων για ένα ευρύ φάσμα έργων και δραστηριοτήτων τους.

2.3.4 Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων

Όπως και πολλοί άλλοι τομείς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, οι Δήμοι θα υποχρεούνται να τηρούν στατιστικά στοιχεία ή να βοηθούν για τήρηση τέτοιων στοιχείων από την Κυβέρνηση για διάφορα θέματα που θα τους ζητηθεί. Αυτό θα γίνει κατά κύριο λόγο μέσω της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας π.χ. μήκος ασφαλτοστρωμένων δρόμων, σύνολο κατοικιών, αναλύσεις δειγμάτων κ.α.

2.3.5 Προστασία Καταναλωτή

Στον τομέα αυτό οι Δήμοι αναμένεται να παίξουν ένα πιο σημαντικό ρόλο με τη δημιουργία Υπηρεσιών / Γραφείων εξυπηρέτησης του Καταναλωτή, παρέχοντας σε συνεννόηση με το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, συναφείς υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο.

2.3.6 Δικαίωμα του ψηφίζειν και του ψηφίζεσθαι στις τοπικές εκλογές

Το άρθρο 19 της συνθήκης του Άμστερνταμ προνοεί ότι 'κάθε πολίτης της Ε.Ε., που κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν έχει εθνικότητα θα έχει το δικαίωμα του ψηφίζειν και του ψηφίζεσθαι σε δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί, με τους ίδιους όρους όπως και οι υπήκοοι του

κράτους αυτού'. Με βάση τη σχετική Οδηγία, το δικαίωμα του ψηφίζουν και ψηφίζεσθαι είναι προαιρετικό.

2.3.7 Σφαγεία

Όπως είναι γνωστό στα σφαγεία θα πρέπει να υπάρξει ουσιαστική βελτίωση των επιπέδων και αυτό γίνεται στα δημοτικά σφαγεία τουλάχιστον. Συναφώς σημειώνετε ότι το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου που εξυπηρετεί το 80% περίπου των αναγκών των δήμων και μεγάλος αριθμός κοινοτήτων λειτουργεί ως ξεχωριστός και αυτόνομος οργανισμός και έχει ήδη προχωρήσει σε αυτή την αναβάθμιση των επιπέδων του.

Ο ποιο πάνω τομείς του Κοινοτικού Κεκτημένου που ενδιαφέρουν τις Τοπικές Αρχές της Κύπρου οι οποίοι αναφέρονται ενδεικτικά δίνουν μια πολύ καλή εικόνα της κατάστασης που έχουν να αντιμετωπίσουν οι δήμοι σε σχέση με την εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου, κατάσταση που δεν μπορεί να δημιουργήσει ανησυχία ότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν.

Όλες οι Τοπικές κοινωνίες οραματίζονται ένα καλύτερο αύριο, μια ποιότητα ζωής που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις αλλά και στις προσδοκίες του πολίτη. Η θεσμική ενσωμάτωση μας στη μεγάλη οικογένεια των Κρατών και των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μας παρέχει μια εξαιρετική ευκαιρία να εκσυγχρονίσουμε, να μεταρρυθμίσουμε τις δομές του κράτους και ιδιαίτερα τον θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να αναζητήσουμε και νέες επιλογές στην αναπτυξιακή μας πορεία, έτσι ώστε η Κύπρος του μέλλοντος να μπορεί να ακολουθήσει τους σύγχρονους ευρωπαϊκούς βηματισμούς και ισότιμα να συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό αλλά και στο παγκόσμιο γίγνεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

**Οι Χρηματοδοτήσεις, τα
Διαρθρωτικά Ταμεία και τα
Ευρωπαϊκά Προγράμματα που
συμμετέχει η Κύπρος**

Κεφάλαιο III : Οι Χρηματοδοτήσεις, τα Διαρθρωτικά Ταμεία και τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα που συμμετέχει η Κύπρος

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξυπακούει, εκτός από υποχρεώσεις, και πολλές ευκαιρίες. Μέρος αυτών των ευκαιριών παίρνει τη μορφή των χρηματοδοτήσεων – δηλαδή, της οικονομικής ενίσχυσης συγκεκριμένων προγραμμάτων εταιρειών, οργανωμένων συνόλων, φορέων κ.ο.κ.

Η Ε.Ε. ενισχύει οικονομικώς, μέχρι και κατά 75%, μια πλειάδα επιχειρηματικών και άλλων δραστηριοτήτων, νομικών κυρίως προσώπων. Με άλλα λόγια αυτοί που δύναται να επωφεληθούν των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων ποικίλλουν και κυμαίνονται από πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα μέχρι και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τοπικές περιφερειακές αρχές, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις.

Για να μπορέσουν οι εταιρίες, οι φορείς κτλ να πάρουν τις χρηματοδοτήσεις αυτές, η Ε.Ε χρησιμοποιεί διάφορα εργαλεία για το σκοπό αυτό όπως είναι τα διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο συνοχής, τα οποία αναλύονται στη συνέχεια του κεφαλαίου.

3.1 Τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και οι κοινοτικές πρωτοβουλίες⁸

Τα διαρθρωτικά ταμεία αποτελούν τα κύρια εργαλεία της περιφερειακής πολιτικής της Ε.Ε. μέσω των οποίων αντλούνται οι οικονομικές ενισχύσεις.

Τα διαρθρωτικά ταμεία είναι τα ακόλουθα :

- Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)** : Χρηματοδοτεί υποδομές, παραγωγικές επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, έργα τοπικής ανάπτυξης και ενισχύσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Το **Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο (ΕΚΤ)** : Προωθεί την προσαρμογή του ενεργού πληθυσμού στις μεταβολές της αγοράς εργασίας καθώς και την επαγγελματική ένταξη των ανέργων και των μειονεκτικών ομάδων, ιδίως χρηματοδοτώντας δράσεις κατάρτισης και σύστημα ενισχύσεων για προσλήψεις.
- Το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΓΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού)** : το οποίο χρηματοδοτεί δράσεις αγροτικής ανάπτυξης και ενίσχυσης στους γεωργούς, ιδίως στις

⁸ Adrian van der Meer, *Welcome to European Union*, Nicosia 2004

περιοχές που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξη, καθώς επίσης και στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) στην υπόλοιπη Ένωση.

- Το **Χρηματοδοτικό Μέσω Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ)** : το οποίο χρηματοδοτεί τη διαρθρωτική μεταρρύθμιση του τομέα της αλιείας.

Η αξιοποίηση κονδυλίων μέσω των τεσσάρων διαρθρωτικών ταμείων γίνεται με βάση των πιο κάτω τριών στόχων :

- ❖ **Στόχος 1** : καλύπτει τις περιφέρειες που παρουσιάζουν οικονομική καθυστέρηση και έχουν ΑΕΠ χαμηλότερο του 75% του κοινοτικού μέσου όρου. Για το Στόχο 1 είναι διαθέσιμο το 70 % του ποσού των διαρθρωτικών ταμείων και από αυτό επωφελούνται 50 περιφέρειες οι οποίες καλύπτουν το 22% του πληθυσμού της Ε.Ε.
- ❖ **Στόχος 2** : καλύπτει τις περιοχές που παρουσιάζουν διαρθρωτικά προβλήματα με σκοπό την οικονομική και κοινωνική τους ανασυγκρότηση. Για το Στόχο 2 είναι διαθέσιμο το 11,5% των διαρθρωτικών ταμείων και καλύπτει 18% του πληθυσμού των περιοχών αυτών. Για το Στόχο 2 τα χρηματικά ποσά προέρχονται τόσο από το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης όσο και από το Κοινωνικό Ταμείο.
- ❖ **Στόχος 3** : το 12,3% των κονδυλίων διατίθεται για την προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και των συστημάτων κατάρτισης, όπως επίσης και αυτών που προωθούν την εργοδότηση, στις περιφέρειες οι οποίες δεν καλύπτονται από το Στόχο 1. Η Χρηματοδότηση προέρχεται εξολοκλήρου από το Κοινωνικό Ταμείο.

Το **Ταμείο Συνοχής** δημιουργήθηκε το 1993 για χρηματοδοτήσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών, στα κράτη μέλη με ΑΕΠ χαμηλότερο του 90% του κοινοτικού μέσου όρου.

Υπάρχουν επίσης **τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες** που καλύπτουν 5,35% του συνολικού διαθέσιμου για τα διαρθρωτικά ταμεία ποσού που για την περίοδο 2000 – 2006 αντιστοιχεί στα 10,44 δις. Ευρώ. Αναλυτικά οι πρωτοβουλίες είναι οι ακόλουθες :

- **Interreg III**: στηρίζει τις διασυνοριακές, διακρατικές και διαπεριφερειακές συνεργασίες.
- **Urban II**: στηρίζει την αειφόρο ανάπτυξη των πόλεων και των αστικών περιοχών που παρουσιάζουν προβλήματα.
- **Leader +**: στηρίζει στην εξαπόλυση καινοτόμων στρατηγικών αειφόρου ανάπτυξης.
- **Equal**: στηρίζει την καταπολέμηση των ανισοτήτων και των διακρίσεων στην πρόσβαση της αγοράς εργασίας.

Κατά την περίοδο 2000-2006 η περιφερειακή πολιτική της Ε.Ε θα απορροφήσει το ποσό των 213 δις. Ευρώ από το κοινοτικό προϋπολογισμό, ποσό που αναλογεί στο 1/3 περίπου των εξόδων της Ε.Ε. για τη συγκεκριμένη περίοδο. Αναλυτικά το ποσό κατανέμεται ως εξής :

Μέσα χρηματοδότησης Περιφερειακής Πολιτικής	Ποσό σε Δισεκ. Ευρώ
Διαρθρωτικά ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΓΤΠΕ, ΧΜΠΑ)	183,56
Ταμείο Συνοχής	18
Κοινοτικές Πρωτοβουλίες	10,44
Σύνολο	213

Πηγή : Ένωση Δήμων Κύπρου

Τα 213 δις. Ευρώ αντιστοιχούν ανά μέσω όρο στο ποσό 30 δις. Ευρώ ανά έτος κατά την προγραμματική περίοδο 2000 – 2006. Από το 2004 και μετά τα αντίστοιχα ποσά θα ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη διεύρυνση, για την περίοδο μεταξύ 2004 και 2006, η Ένωση έχει δεσμεύσει 22 δις. Ευρώ για όλα τα διαρθρωτικά εργαλεία (ταμεία, πρωτοβουλίες, Ταμείο Συνοχής) στις δέκα χώρες που θα ενταχθούν στους κόλπους της την 1^η Μαΐου 2004.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη Διεύρυνσης τα δέκα κράτη θα δικαιούνται να διεκδικήσουν κονδύλια από τα διαρθρωτικά ταμεία από τον Ιανουάριο του 2004, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλοι οι σχετικοί κανονισμοί και τα αντίστοιχα κριτήρια που έχουν συμφωνηθεί.

3.2 Η περιφερειακή Πολιτική της Ε.Ε., η Κύπρος και οι Τοπικές Αρχές

Η Κύπρος έχει καθοριστεί ως μια μόνο περιφέρεια της οποίας το ΑΕΠ δεν ξεπερνά το 75% του κοινοτικού μέσου όρου και ως εκ' τούτου αποκλείεται από τον Στόχο 1. Δικαιούται όμως να επωφεληθεί από τα διαρθρωτικά ταμεία στα πλαίσια του Στόχου 2 και 3, το Ταμείο Αλιείας, το Ταμείο Συνοχής και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες Interreg και Equal. **Συνολικά η Κύπρος μπορεί να επωφεληθεί μέσω της περιφερειακής πολιτικής το ποσό των 108,37 εκ. Ευρώ.**

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως η Κύπρος δεν συγκαταλέγεται στις περιφέρειες που δικαιούνται να χρηματοδοτηθούν από το Στόχο 1, από τον οποίο επωφελούνται οι υποανάπτυκτες περιφέρειες και αυτές που χρειάζονται βασικές υποδομές και ενθάρρυνση για επενδύσεις στον τομέα των επιχειρήσεων.

Συγκαταλέγεται όμως στο Στόχο 2, ο οποίος συμβάλλει στη στήριξη της οικονομικής και κοινωνικής μετατροπής των περιοχών που αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικής διαφοροποίησης.

Στο πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται αναλυτικά τα ποσά τα οποία έχουν συμφωνηθεί για την Κύπρο με βάση των κριτηρίων της Ε.Ε.:

Πηγές Χρηματοδότησης	Ποσό σε εκ. Ευρώ
1. Στόχος 1 (όλα τα ταμεία)	-----
2.Στόχος 2 (Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Κοινωνικό Ταμείο)	28,02
3.Στόχος 3 (Κοινωνικό Ταμείο)	21,94
4.Ταμείο Αλιείας	3,41
5.Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III	4,29
6.Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL	1,81
7.Ταμείο Συνοχής	54
Σύνολο	113,47

Πηγή : Ευρωπαϊκό Κέντρο πληροφόρησης στη Λευκωσία

Τα 28,02 εκ. Ευρώ οικονομικής βοήθειας από την Κοινότητα που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια του Στόχου 2 για την Κύπρο θα κατανεμηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες περιοχών ως εξής :

<u>Βιώσιμη Ανάπτυξη της Υπαιθρου</u> : Δημιουργία μιας διαφοροποιημένης οικονομικής βάσης και ανάπτυξη των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών στην ύπαιθρο.	Ευρώ 18,49 εκ.
<u>Ανάπτυξη Υποβαθμισμένων Αστικών Περιοχών</u> :προώθηση της κοινωνικοοικονομικής αναβίωσης επιλεγμένων αστικών περιοχών που γειτνιάζουν με τη γραμμή κατάπαυσης του πυρός.	8,41 εκ. 1,12 εκ.
<u>Τεχνική Βοήθεια</u>	28,02εκ.
Συνολικό ποσό στα πλαίσια του Στόχου 2	

Επιλέξιμες περιοχές της Κύπρου που ανήκουν στις κατηγορίες αυτές είναι σχεδόν όλες οι κοινότητες της υπαίθρου μεταξύ των οποίων οι πέντε Δήμοι : Δερύνειας, Αθηαίνου, Πάνω Λευκάρων, Πέγειας και Πόλις Χρυσοχούς. Όπως επίσης και οι αστικοί Δήμοι Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας (μόνο τμήμα του Δήμου) λόγω γειτνίασής τους με τη γραμμή κατάπαυσης του πυρός. Συνολικά οι περιοχές αυτές καλύπτουν το 31% του πληθυσμού της Κύπρου.

Οι χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια του Στόχου 2 προέρχονται τόσο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης όσο και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Συνεπώς οι δικαιούχοι για να μπορούν να διεκδικήσουν κονδύλια στα πλαίσια του Στόχου 2, στην προετοιμασία των προτάσεων που θα υποβάλουν, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους, τους στόχους των συγκεκριμένων ταμείων.

Το Γραφείο Προγραμματισμού το οποίο έχει οριστεί σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ε.Ε σαν η Ενιαία Διαχειριστική Αρχή των Διαρθρωτικών Ταμείων στην Κύπρο και η καθ' ύλην αρμόδια αρχή η οποία θα έχει την επιτελική ευθύνη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της νομιμότητας της διαχείρισης των προγραμμάτων που υλοποιούνται στα πλαίσια των διαρθρωτικών Ταμείων ετοίμασε, σε συνεργασία και διαβούλευση με την Ε.Ε., τα Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ).

Τα ΕΕΠ είναι τριετή προγράμματα που σκοπό έχουν να καθοδηγήσουν τους ενδιαφερόμενους φορείς στη προετοιμασία σχεδίων για χρηματοδοτήσεις ούτως ώστε να επιτευχθεί όσο το δυνατό μεγαλύτερη απορρόφηση των κονδυλίων. Στο περιεχόμενο τους περιγράφεται η προτεινόμενη στρατηγική και ιδιαίτερα οι προτεραιότητες και τα μέτρα για την αξιοποίηση των σχετικών κονδυλίων. Προγραμματικά Έγγραφα έχουν προετοιμαστεί ξεχωριστά για το Στόχο 2, 3, το Ταμείο Αλιείας, τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και το Ταμείο Συνοχής.

Σύμφωνα με το ΕΕΠ για το Στόχο 2, 18,5 εκ. Ευρώ που διατίθενται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Υπαίθρου αποσκοπούν στο να στηρίξουν τους τομείς του αγροτουρισμού και της μεταποίησης όπως επίσης και στη δημιουργία δρόμων, κέντρων υπηρεσιών και αναπλάσεων. Σχετικά με το δεύτερο σκέλος του Στόχου 2, την ανάπτυξη υποβαθμισμένων αστικών περιοχών θα προωθηθεί συγκεκριμένα η αναβάθμιση βασικών και κοινωνικών υποδομών.

Όσον αφορά το Στόχο 3, ο οποίος συγκεντρώνει όλα τα μέτρα υπέρ της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων, οι χρηματοδοτήσεις θα πραγματοποιηθούν εξολοκλήρου από το Κοινωνικό Ταμείο. Στόχος του είναι να προωθεί την προσαρμογή του ενεργού πληθυσμού ανέργων και των μειονεκτικών ομάδων, χρηματοδοτώντας κυρίως δράσεις κατάρτισης και σύστημα ενισχύσεων για προσλήψεις.

Ο Στόχος 3 αφορά 'άυλες ενέργειες' και όχι έργα υποδομών. Σε αντίθεση με το Στόχο 2 στα πλαίσια του Στόχου 3 δικαιούνται να επωφεληθούν όλες οι περιοχές. Προτεραιότητα όμως θα δοθεί στις προτάσεις που αφορούν τις περιοχές του Στόχου 2 και ο λόγος είναι για να ενισχυθεί η ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα των μεταποιήσεων και του αγροτουρισμού από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού.

Σύμφωνα με το ΕΕΠ για το Στόχο 3, στο οποίο στην περίπτωση αυτή καθορίζονται τα αντίστοιχα μέτρα και στρατηγικές υλοποίησης των προγραμμάτων / σχεδίων με βάση τις προϋποθέσεις του συγκεκριμένου στόχου, υπάρχουν δύο άξονες προτεραιότητας που αποσκοπούν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, βάση των οποίων θα προωθηθούν έργα. Οι δύο άξονες είναι :

- α) Η ανάπτυξη και προώθηση ενεργών πολιτικών στην αγορά εργασίας
- β) Η προώθηση και βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και της δια βίου μάθησης.

Όσον αφορά τη συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Αλιείας, διατίθεται το ποσό των 3,40εκ Ευρώ κοινοτικών κονδυλίων για στήριξη της Κυπριακής αλιείας. Το Ενιαίο Προγραμματικό Έγγραφο για την Αλιεία περιέχει στόχους και μέτρα για την αναδιάρθρωση και αναβάθμιση του αλιευτικού τομέα στην Κύπρο με σκοπό αυτός να καταστεί ανταγωνιστικός τόσο στο κοινό ευρωπαϊκό όσο και στο διεθνή χώρο. Συνεπώς οι προτάσεις οι οποίες απευθύνονται στο Ταμείο Αλιείας θα πρέπει να βασίζονται στα μέτρα αυτά.

Το Ταμείο Συνοχής όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, συγχρηματοδοτεί μεγάλα έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών (ειδικότερα έργα που εμπίπτουν στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα). Τα επιλεγμένα έργα είναι τα ακόλουθα :

A) Στον τομέα του περιβάλλοντος :

- Δημιουργία χώρου υγειονομικής ταφής αποβλήτων στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου.
- Κατασκευή αποχευτικών συστημάτων σε κοινότητες της περιοχής Αμμοχώστου.
- Δημιουργία χώρου υγειονομικής ταφής αποβλήτων στην επαρχία Λεμεσού.

B) Στον τομέα των μεταφορών :

- Αναβάθμιση τμήματος του αυτοκινητόδρομου Α1, από Λευκωσία στην Αγ. Βαρβάρα, σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας και κατασκευή ανισόπεδου κόμβου παρά το στάδιο ΓΣΠ.
- Αναβάθμιση των κυκλικών κόμβων του παρακαμπτήριου της Λεμεσού.
- Κατασκευή δρόμου που θα ενώνει το λιμάνι της Λεμεσού με τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού – Πάφου.

Για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες Interreg III και Equal ετοιμάζεται από το Γραφείο Προγραμματισμού ένα κοινό ΕΕΠ με τις προϋποθέσεις και τα μέτρα που πρέπει να πληρούνται για συγχρηματοδότηση μέσω των δύο αυτών

πρωτοβουλιών. Μέχρι τη λήξη της προγραμματικής περιόδου 2000 – 2006 οι πρωτοβουλίες Urban και Leader δεν θα είναι στη διάθεση των νέων κρατών μελών.

3.3 Παραδείγματα κοινοτικών Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων⁹

Η καταγραφή όλων των χρηματοδοτικών προγραμμάτων στο πλαίσιο της εργασίας αυτής είναι λόγω του εύρους τους αδύνατη. Συνεπώς, γίνεται μια προσπάθεια και δίδεται απλώς μία πολύ μικρή γεύση των ευκαιριών χρηματοδότησης στην Ε.Ε.

Κατ' αρχάς ίσως θα ήταν χρήσιμο να επισημανθεί πως οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες – τα επιδόματα και τις υποτροφίες, τα δάνεια και τις εγγυητικές, τα βραβεία, τις επενδύσεις και τα ριψοκίνδυνα κεφάλαια – και ότι λόγο αυτής της κατηγοριοποίησης είναι διαφορετική η διαδικασία προσέγγισης.

Παραδείγματα κοινοτικών Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων που μετά από την 1^η Μαΐου η Κύπρος μπορεί να επωφεληθεί είναι :

- 10 εκ. Ευρώ το χρόνο σε υποτροφίες για προώθηση ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων
- 2.12 δις. Ευρώ σε υποτροφίες για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για προστασία της βιοποικιλότητας και της διατήρησης του οικοσυστήματος
- 555 εκ. Ευρώ υπό τη μορφή συγχρηματοδότησης για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για την ανάπτυξη ευέλικτων υπηρεσιών σε σχέση με διενέργεια ερευνητικών δραστηριοτήτων
- 315 εκ. Ευρώ υπό τη μορφή συγχρηματοδότησης για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για διεθνή συνεργασία στον τομέα της έρευνας ανάμεσα στην Ε.Ε. και τρίτες χώρες
- 80 εκ. Ευρώ υπό τη μορφή συγχρηματοδότησης για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για δραστηριότητες που συνδέουν επιστημονικούς φορείς με την κοινωνία των πολιτών
- 655 εκ. Ευρώ για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για ενίσχυση της πρόσβασης στις υποδομές έρευνας των κρατών – μελών
- 1,3 δις. Ευρώ σε υποτροφίες για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για επενδύσεις στην ανοτεχνολογία, τα ευφυή προϊόντα, την πληροφορική και τις νέες διαδικασίες παραγωγής
- 2,25 δις. Ευρώ σε υποτροφίες για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για επεξεργασία δεδομένων από την αποκωδικοποίηση του γονιδιώματος ζωντανών οργανισμών

⁹ Γιώργος Στυλιανού, Κύρος – Ευρώπη, Φιλελεύθερος, 16 Μαΐου 2004

- 3.62 δις. Ευρώ σε υποτροφίες για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για ανάπτυξη τεχνολογιών που αφορούν την κοινωνία της πληροφορικής
- 685 εκ. Ευρώ υπό τη μορφή χρηματοδότησης για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για προγράμματα που συνδέουν την επιστημονική γνώση με τη δημόσια υγεία στους τομείς της γεωργίας, του περιβάλλοντος και της διατροφής
- 225 εκ. Ευρώ υπό τη μορφή χρηματοδότησης για περίοδο πέντε χρόνων (εκπνέει το 2006) για οικονομική και κοινωνική πρόοδο στη βάση των αρχών της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης και της πολιτισμικής διαφορετικότητας
- 8-10 δις. Ευρώ για το 2004 υπό τη μορφή χρηματοδότησης για δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για το ρόλο του αθλητισμού ως εκπαιδευτικού εργαλείου για προώθηση της ολοκλήρωσης

3.4 Προγράμματα στην Κύπρο με Χρηματοδότηση από την Ε.Ε.

3.4.1 Κοινοτικά προγράμματα

Η Κύπρος συμμετέχει σε διάφορα κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως, μεταξύ άλλων :

- Το MEDA (Ευρωμεσογειακή Εταιρική σχέση)
- Το LIFE (τρίτες χώρες – περιβάλλον)
- Το Synergy (ενέργεια)
- Το COST (συνεργασία σε θέματα έρευνας / τεχνολογίας)

Συμμετέχει επίσης ενεργά σε προγράμματα όπως :

- Το Leonard Da Vinci (κατάρτιση)
- Το Socrates (εκπαίδευση)
- Το Youth For Europe (νεολαία)
- Το MEDIA II (οπτικοακουστικά μέσα)
- Το Έκτο Πρόγραμμα – Πλαίσιο για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Επίδειξη της Ε.Ε.

3.5 Χρηματοδοτική και Τεχνική Συνεργασία

Από το 1977, η Κύπρος και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν υπογράψει τέσσερα Χρηματοδοτικά Πρωτόκολλα. Το ύψος της βοήθειας που η Κύπρος έχει λάβει από την Ε.Ε. μέσα στα πλαίσια των εν λόγω πρωτοκόλλων ανέρχεται σε 210 εκ. Ευρώ.

Με τους πόρους των δύο πρώτων πρωτοκόλλων χρηματοδοτήθηκαν έργα υποδομής (μερικά από τα οποία είναι δικοινοτικής φύσεως) όπως το

Αποχετευτικό Σύστημα Λευκωσίας, το υδρευτικό έργο Βασιλικός – Πεντάσχοινος και το Nicosia Master Plan. Το τρίτο πρωτόκολλο χρησιμοποιήθηκε για προσαρμογή του Βιομηχανικού / παραγωγικού μας τομέα στις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν από την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Τελωνειακής Ένωσης της Κύπρου με την Ε.Ε.

Το Τέταρτο Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο υπεγράφη το 1995 και προνοούσε τη χρηματοδότηση έργων που στοχεύουν στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Κύπρου και για υποβοήθηση των προσπαθειών προσαρμογής της Κύπρου ενόψει της ένταξής της στην Ε.Ε., περιλαμβάνονται δε και σ' αυτό έργα δικαιοδικής μορφής.

Πέρα των Χρηματοδοτικών Πρωτοκόλλων, η Ε.Ε. παρέχει 57 εκ. ευρώ για εφαρμογή των προνοιών της Προενταξιακής Στρατηγικής της Κύπρου. Τα έργα που μπορούν να λαμβάνουν Χρηματοδότηση από τα κονδύλια αυτά θα πρέπει να εντάσσονται μέσα στα πλαίσια του κοινοτικού κεκτημένου και της Εταιρικής Σχέσης Κύπρου – Ε.Ε., περιλαμβάνουν δε και πάλι δικαιοδικά έργα.

Μεταξύ των δικαιοδικών έργων που χρηματοδοτούνται από τα κονδύλια αυτά περιλαμβάνονται η αναζωογόνηση της παλιάς πόλης της Λευκωσίας, η ενίσχυση των δεσμών των εργατικών συντεχνιών των δύο κοινοτήτων και η επιμόρφωση του Κυπριακού κοινού σε θέματα Ε.Ε.

3.6 Συμφωνίες δανείων με την ΕΤΕ και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης¹⁰

3.6.1 Συμφωνίες δανείων με την ΕΤΕ

- Στις 23/11/2001 υπογράφηκε Συμφωνία Δανείου ύψους 50 εκ. ευρώ μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ) για τη χρηματοδότηση του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας μέσα στα πλαίσια της προενταξιακής χρηματοδότησης για την Κύπρο
- Στις 11/10/2002 υπογράφηκαν τρεις Συμφωνίες Δανείου συνολικού ύψους 220 εκ. ευρώ μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ) για τη χρηματοδότηση τριών έργων χρηματοδότησης μέσα στα πλαίσια της προενταξιακής χρηματοδότησης για την Κύπρο. Οι τρεις Συμφωνίες αφορούν :
 - (α) Δάνειο ύψους 65 εκ. ευρώ για χρηματοδότηση της πρώτης φάσης της ανέγερσης της Πανεπιστημιούπολης.

¹⁰ Γιώργος Στυλιανού, *Κύπρος – Ευρώπη*, Φιλελεύθερος, 16 Μαΐου 2004

(β) Δάνειο ύψους 55 εκ. ευρώ για χρηματοδότηση του Σχεδίου Υπηρεσιών Εναέριας Κυκλοφορίας του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας.

(γ) Δάνειο ύψους 100 εκ. ευρώ για χρηματοδότηση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Το Σχέδιο Εναέριας Κυκλοφορίας είναι το πρώτο έργο το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα με ποσοστό 75% του συνολικού κόστους ενώ το Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι από τα πρώτα έργα στον τομέα της εκπαίδευσης που χρηματοδοτείται από την ΕΤΕ εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ΕΤΕ έχει δανείσει μέχρι σήμερα γύρω στα 800 εκ. Ευρώ για επενδυτικά έργα σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ενώ έχουν εγκριθεί επιπρόσθετα δύο δάνεια ύψους 200 εκ. Ευρώ και 70 εκ. Ευρώ για χρηματοδότηση της βελτίωσης και ανέγερσης νέων σχολικών κτιρίων και της εισαγωγής της τεχνολογίας στην εκπαίδευση και τα κυβερνητικά τμήματα.

3.6.2 Συμφωνίες δανείων με την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης

- Στις 24/4/2002 υπογράφηκε Συμφωνία Δανείου ύψους £58.215.000 μεταξύ της Τράπεζας Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη χρηματοδότηση του 50% της επέκτασης του υφιστάμενου Αποχετευτικού Συστήματος της Μείζονος Λευκωσίας

Στις μέχρι τώρα χρηματοδοτήσεις έργων στην Κύπρο από τη Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB) οι οποίες ανέρχονται σε πέραν των 1,4 δισ. Ευρώ η πλειοψηφία των έργων που έχουν χρηματοδοτηθεί από την Τράπεζα έχουν άμεση σχέση με την κάλυψη των αναγκών των εκτοπισθέντων του 1974.

Η Κύπρος εκτιμάται ότι την τριετία 2004-2006 θα συνεισφέρει στον κοινοτικό προϋπολογισμό 420 εκατ. ευρώ και θα εισπράξει 117 εκατ. ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία. Όμως, υπάρχει πρόνοια την πρώτη τριετία μετά την ένταξη να μην είναι κανένα κράτος μέλος καθαρός συνεισφορέας στον προϋπολογισμό. Αυτό σημαίνει ότι τα χρήματα της διαφοράς θα επιστραφούν στην Κύπρο, ενώ θα υπάρξει και ένα πλεόνασμα της τάξης των 91 εκατ. Ευρώ. Από το επόμενο χρηματοδοτικό «πακέτο» της περιόδου 2007-2013, η Κύπρος θα είναι καθαρά συνεισφορέας χωρίς επιστροφές

Η οικονομική βοήθεια που θα παράσχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Κύπρο σε περίπτωση λύσης αλλά και τα μέτρα για στήριξη των Τουρκοκυπρίων ανέρχονται σε 200 δισεκατομμυρίων Ευρώ που θα δοθεί για τη περίοδο 2004-

2006 σε περίπτωση λύσης και τη χρηματοδότηση και ενίσχυση της Κύπρου από τα διαρθρωτικά ταμεία σε περίπτωση λύσης την περίοδο 2007- 2012.

ΜΕΡΟΣ Β

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΜΕΡΟΣ Β : ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV : Έρευνα

4.1 Στόχος της έρευνας

Μετά από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση που πραγματοποιήθηκε θεωρήθηκε αναγκαίο να διεξαχθεί πρωτογενής έρευνα προκειμένου να αποτυπωθεί η πορεία εναρμόνισης των Δήμων με την ΕΕ . Είναι σαφές ότι στα πλαίσια εκπόνησης μιας πτυχιακής εργασίας, ο χρόνος ως κύριος παράγοντας περιορίσε το εύρος του συγκεκριμένου στόχου. Επιλέχτηκε αντί να ερευνήσουμε την συγκεκριμένη πορεία σε όλους τους δήμους της χώρας μέσω π.χ της συμπλήρωσης και αποστολής ερωτηματολογίου να επιλέξουμε κάποιες μελέτες –περίπτωσης. Η συγκεκριμένη επιλογή έγινε συνειδητά γνωρίζοντας ότι με τα χρονικά όρια της πτυχιακής δεν ήταν απόλυτα δυνατό η πρώτη επιλογή. Στην παραπάνω επιλογή συνηγόρησε και το γεγονός, ότι μια ανάλογη έρευνα θα κόστιζε σημαντικά. Η επιλογή της μελέτης περίπτωσης όμως, θεωρούμε ότι δίνεται να δια φωτίσει εις βάθος την εναρμονησιακή πορεία των επιλεγμένων δήμων. Η πορεία εναρμόνισης των Δήμων Αγίου Αθανασίου, Δήμο Λεμεσού και Δήμο Λάρνακας μετά την ένταξή τους στην Ε.Ε., με το Ευρωπαϊκό γίνεσθαι αποτέλεσε το βασικό προσανατολισμό της σκέψης μας.

Οι λόγοι οι οποίοι μας ώθησαν στην επιλογή των πιο πάνω Δήμων για τη διεξαγωγή της έρευνας μας αναφέρονται κυρίως στο γεγονός ότι σε δύο από αυτούς και συγκεκριμένα στο Δήμο Αγίου Αθανασίου και στο Δήμο Λάρνακας πραγματοποιήσαμε την εξάμηνη πρακτική μας άσκηση και έτσι ήταν πιο εύκολη η πρόσβασή μας για τη συλλογή των στοιχείων. Ο Δήμος Λεμεσού που είναι ένας από τους μεγαλύτερους Δήμους της Κύπρου επιλέχθηκε κυρίως λόγω του μεγάλου μεγέθους του. Η σύγκριση ενός μεγάλου Δήμου με δύο πιο μικρότερους πιστεύεται ότι θα επιφέρει πιο έγκυρα και αξιόπιστα αποτελέσματα. Προκειμένου να το διερευνήσουμε όμως έπρεπε να διατυπώσουμε μια σειρά από ερωτήσεις.

4.1.1 Επιμέρους στόχοι

Προκειμένου να κατασκευαστεί το ερωτηματολόγιο της διατυπώθηκαν ορισμένοι στόχοι. Αυτοί προέκυψαν από τη βιβλιογραφική μελέτη και αποτελούν τους κατευθυντήριους άξονες πάνω στους οποίους κατασκευάστηκε το ερωτηματολόγιο.

1. Για να διαπιστώσουμε σε ποιους τομείς (παιδεία, γεωργία, υγεία, αλιεία, τουρισμό, οικονομία κ.τ.λ.) υπήρξαν σημαντικές μεταρρυθμίσεις μετά την ένταξή τους στην Ε.Ε.
2. Κατά πόσο οι Δήμοι συμμετέχουν σε διάφορα Ευρωπαϊκά προγράμματα και κατά πόσο επωφελούνται από αυτά.

3. Για να διαπιστώσουμε αν άλλαξε κάτι στον τρόπο λειτουργίας των δήμων μετά την ένταξη τους στην Ε.Ε.(π.χ. Δομή, Ωράρια, Πρόσληψη Προσωπικού, Προσφορές κ.α.).
4. Για να δούμε με ποιους τρόπους ενημερώνονται οι δήμοι για τα διάφορα Ευρωπαϊκά προγράμματα στα οποία μπορούν να ενταχθούν (σεμινάρια, συνεδριάσεις κ.α.).
5. Τι ενέργειες κάνουν για να ενημερώσουν τους δημότες για τα διάφορα Ευρωπαϊκά θέματα που τους αφορούν.
6. Για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι χρηματοδοτήσεις χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο σε υποδομές (τεχνικές ή κοινωνικές).

4.2 Μεθοδολογία της έρευνας¹¹

4.2.1 Μέθοδος της δομημένης συνέντευξης

Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δομημένης συνέντευξης όπως επίσης και η τηλεφωνική επικοινωνία. Στη μέθοδο αυτή χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις ανοιχτού τύπου γιατί :

- Είναι ευέλικτες οπότε η συνέντευξη μπορεί να πάει σε μεγαλύτερο βάθος
- Ο συνεντευκτής μπορεί να ελέγξει τα όρια της γνώσης του ερωτώμενου
- Ενθαρρύνουν τη συνεργασία και την επαφή
- Ο συνεντευκτής μπορεί να κάνει πιο σωστή εκτίμηση αυτού που πιστεύει ο ερωτώμενος

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε κάλυψε τον Δήμο Λεμεσού, Δήμο Αγίου Αθανασίου και Δήμο Λάρνακας, δηλαδή και τις 3 μελέτες περιπτώσεις.

Η διεξαγωγή της έρευνας πραγματοποιήθηκε κατά τους μήνες Δεκέμβριο – Φεβρουάριο 2006.

Οι συνεντευξιαζόμενοι ήταν άτομα που μπορούσαν να αποτυπώσουν την συγκεκριμένη πορεία των Δήμων. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες συνεντεύξεις :

1. Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών θεμάτων του Δήμου Λεμεσού (9/2/2006)
2. Ανώτερος Γραμματειακός Λειτουργός του Δήμου Λεμεσού (9/2/2006)

¹¹ Μπέλλας, Θ.(1998),(β' έκδοση), 'Δομή και Γραφή της Επιστημονικής εργασίας. Με βάση την εμπειρική παιδαγωγική έρευνα', Αθήνα : εκδόσεις ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

3. Δήμαρχος Αγ. Αθανασίου (10/1/2006)
4. Γραμματειακός Λειτουργός του Δήμου Αγ. Αθανασίου (19/1/2006)
5. Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών θεμάτων Ένωσης Δήμων Κύπρου (16/2/2006)
6. Δημοτικός Μηχανικός του Δήμου Λάρνακας - Υπεύθυνος Ευρωπαϊκών Θεμάτων (09/01/2006)
7. Διοικητικό Λειτουργό Δήμου Λάρνακας (09/01/2006)

Αρχικά είχε σχεδιαστεί να ερωτηθούν περισσότερα άτομα και από άλλους Δήμους όμως υπήρξαν δυσκολίες στην προσέγγισή τους. Συγκεκριμένα είχαμε έρθει σε επαφή αρκετές φορές τόσο με το Δήμο Λευκωσίας όσο και με το Δήμο Αγίου Δομετίου, οι οποίοι λόγω της γειτνίασης τους με την πράσινη γραμμή δικαιούνται χρηματοδοτήσεις από τα Διαρθρωτικά Ταμεία αλλά λόγω φόρτου εργασίας δεν κατέστη δυνατή η συνάντηση μαζί τους..

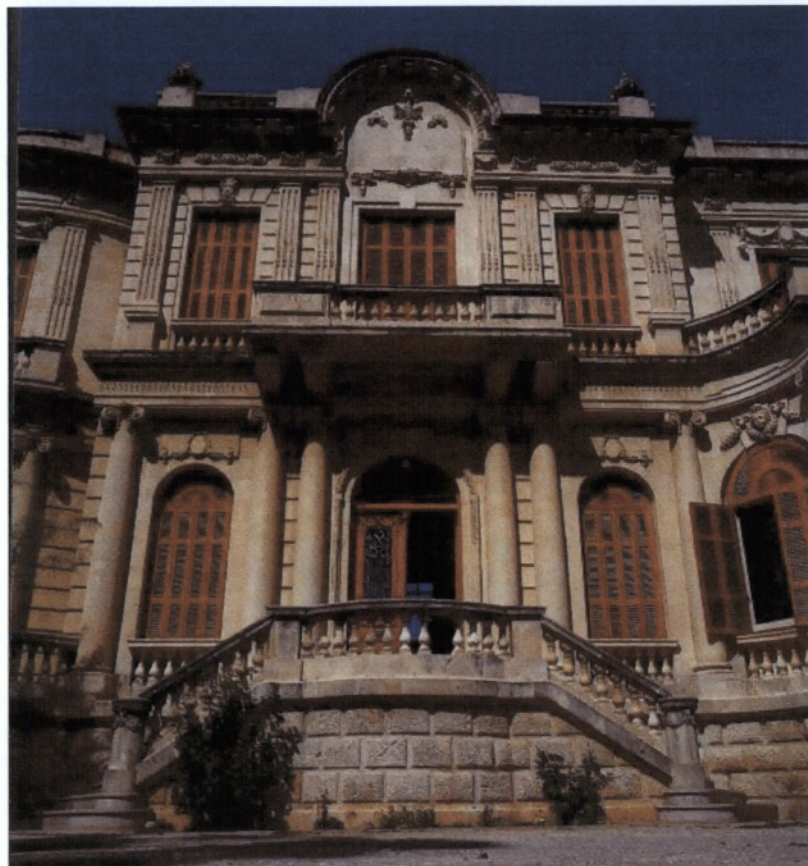
4.3 Αποτελέσματα της έρευνας

Στη συνέχεια του κεφαλαίου αναλύονται τα αποτελέσματα ξεχωριστά για κάθε Δήμο.

Κεφάλαιο IV : Παρουσίαση Δήμων

Δήμος Λεμεσού

Δημοτική Βιβλιοθήκη

ΛΕΜΕΣΟΣ

Ο Δήμος Λεμεσού είναι ο μεγαλύτερος Δήμος της ευρύτερης περιοχής Λεμεσού με 94.250¹² κατοίκους. Έχει εκλεγμένο Δήμαρχο και 26 Δημοτικούς Συμβούλους με 5 έτη θητείας.

Όλες οι δραστηριότητες του και προσφερόμενες υπηρεσίες γίνονται από 5 τμήματα τα οποία διοικούνται από τους αντίστοιχους τμηματάρχες που είναι και οργανικά οι ψηλότερες θέσεις στον Δήμο. Έχει συνολικά 467 υπαλλήλους.

4.3.1 Η επαρχία Λεμεσού¹³

Η επαρχία Λεμεσού βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Κύπρου και συνορεύει με την επαρχία Πάφου στα δυτικά, με την επαρχία Λάρνακας στα ανατολικά και με την επαρχία Λευκωσίας στα βόρεια. Η έκταση γης που περιλαμβάνεται στα όρια του Δήμου Λεμεσού ανέρχεται στα 34.870.000 τετραγωνικά μέτρα ή 34.87 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Η περιοχή Λεμεσού καταλαμβάνει 1392 km² και καλύπτει το 15% ολόκληρης της Κύπρου, ενώ γύρω στα 80 χιλιόμετρα βρέχονται από θάλασσα. Οι κυριότεροι κόλποι της περιοχής είναι αυτοί της Επισκοπής και του Ακρωτηρίου. Οι ποταμοί του Κούρη, της Αυδήμου και του Παραμαλίου εκβάλουν στον κόλπο της Επισκοπής, ενώ ο ποταμός Γαρίλλης και ο ποταμός της Γερμασόγειας στον κόλπο του Ακρωτηρίου. Ο μεγαλύτερος από αυτούς είναι ο ποταμός του Κούρη (38 χιλ).

Οι προαναφερόμενοι ποταμοί πηγάζουν από την οροσειρά του Τροόδου και ρέουν κατά τη διάρκεια των μηνών Δεκεμβρίου μέχρι Μαΐου.

¹² ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, *Απογραφή Πληθυσμού 2001*, Στατιστική Υπηρεσία, Λευκωσία, Ιανουάριος 2002

¹³ Περιοδικό 2005 «Τα εν οίκο της Λεμεσού», εκδόσεις Δήμος Λεμεσού, Αύγουστος 2005

Οι περιορισμένες πηγές νερού, η συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη για άρδευση, καθώς επίσης βιομηχανικοί και τουριστικοί λόγοι οδήγησαν στη δημιουργία φραγμάτων στην προσπάθεια να αυξηθούν τα αποθέματα νερού.

Το φράγμα του Κούρη το οποίο έχει χωρητικότητα 115,000,0000 m³, το φράγμα της Γερμασόγειας με χωρητικότητα 13.600.00 m³ και το φράγμα των Πολεμιδιών με χωρητικότητα 3.864.000 m³ αποτελούν τα τρία μεγαλύτερα φράγματα της Λεμεσού. Η συνολική χωρητικότητα των φραγμάτων της επαρχίας Λεμεσού είναι περίπου 135.000.000 m³ και έχουν μεγάλη σημασία για την πόλη αφού αρκετές γεωργικές περιοχές ποτίζονται από αυτά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού όταν η πτώση βροχών είναι περιορισμένη.

Η Λεμεσός έχει επίσης το τέλειο μεσογειακό κλίμα, το οποίο το καλοκαίρι είναι ζεστό και ξηρό ενώ το χειμώνα ήπιο. Η θερμοκρασία κατά τη διάρκεια της μέρας το καλοκαίρι κυμαίνεται μεταξύ 22 και 36.0 βαθμών Κελσίου, ενώ το χειμώνα κυμαίνεται μεταξύ 1 και 18βαθμών Κελσίου ανάλογα με το υψόμετρο της περιοχής.

Η θερμοκρασία του θαλάσσιου νερού είναι περίπου 15.50 βαθμών Κελσίου το χειμώνα και 24.0 βαθμών Κελσίου τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο. Οι συγκεκριμένες θερμοκρασίες επιτρέπουν το κολύμπι ολόχρονα .

4.3.1.1 ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Οι λοφώδεις και βουνίσιες περιοχές της επαρχίας Λεμεσού είναι πολύ πλούσιες σε βλάστηση. Τα πιο γνωστά είδη είναι η Τραχεία Πεύκη, η Μαύρη Πεύκη και ένα είδος κυπαρισσιού γνωστού ως “Αόρατος Οξύκεδρος” τα οποία μεγαλώνουν σε υψόμετρο περίπου 1200 με 1500 μέτρων. Ο πλάτανος και ο σκλήδρος μεγαλώνουν σε ποτάμια και ρυάκια του Τροόδους ,ενώ ένας είδος βελανιδιάς το οποίο ονομάζεται «λατζιά» συναντάται σε ψηλότερα υψόμετρα. Οι «τριμιθιές» συναντώνται σε μεσαία και χαμηλότερα υψόμετρα ενώ κανείς μπορεί επίσης να συναντήσει συχνά άγρια τριαντάφυλλα, θυμάρι και θάμνους «σσινιάς»

4.3.1.2 ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Οι κάτοικοι της αγροτικής περιοχής της Λεμεσού ασχολούνται με τη γεωργία, τη κτηνοτροφία ,το ψάρεμα , τον τουρισμό καθώς επίσης με τη βιομηχανία και τη χειροτεχνία.

4.3.1.3 ΓΕΩΡΓΙΑ

Οι κυριότερες καλλιέργειες περιλαμβάνουν εσπεριδοειδή και οπωροφόρα δέντρα όπως κερασιές αχλαδιές, ροδακινιές, φορμποζιές, συκιές, μπανανιές βερικοκιές, ροδιές, ελιές, αμυγδαλιές και καρυδιές. Καλλιεργούνται επίσης αμπέλια, διάφορα λαχανικά, πατάτες, ντομάτες, κρεμμύδια, καρπούζια,

πεπόνια, καρότα, αγγουράκια, παντζάρια και διάφορα όσπρια όπως φασόλια, λουβιά, ρεβίθια, φακές και δημητριακά όπως σιτάρι, κριθάρι και βρώμη.

4.3.1.4 ΖΩΟΤΡΟΦΙΑ

Οι κάτοικοι εκτρέφουν πρόβατα, γίδια, γουρούνια, βόδια και πουλερικά.

4.3.1.5 ΑΛΙΕΙΑ -ΨΑΡΕΜΑ

Το μεγάλο μήκος των ακτών της επαρχίας Λεμεσού οι οποίες καταλαμβάνουν 80 χιλιόμετρα έχουν συνεισφέρει πάρα πολύ στην ανάπτυξη της αλιείας. Στην πόλη της Λεμεσού καθώς επίσης και στην Λυδήμου υπάρχουν ειδικοί χώροι για ψάρεμα αφού ένας αρκετά μεγάλος αριθμός των κατοίκων της πόλης ασχολείται με το ψάρεμα.

4.3.1.6 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ανάπτυξη του τουρισμού στη Λεμεσό ξεκίνησε μετά το 1974 όταν οι Τούρκοι κατέλαβαν την Αμμόχωστο και την Κερύνεια τις δύο δηλαδή βασικές τουριστικές περιοχές της Κύπρου. Η πόλη της Λεμεσού έχει πολύ όμορφες, αμμώδεις παραλίες, κατάλληλες για ηλιοθεραπεία και κολύμπι. Η Επισκοπή, το Πισσούρι, το Ακρωτήρι, η Αμαθούντα και το Lady's Mile είναι μερικές από τις πιο σημαντικές. Μια παραλία, η οποία απευθύνεται σε λουόμενους, εφοδιασμένη με όλες τις απαραίτητες ανέσεις και οργανωμένη από τον Κ.Ο.Τ βρίσκεται στην περιοχή Δασούδι στην τουριστική περιοχή της Λεμεσού. Κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών παρατηρείται μια ιδιαίτερη προτίμηση για ξενοδοχεία που βρίσκονται σε καλοκαιρινά θέρετρα όπως για παράδειγμα το Τροόδος, οι Πλάτρες, ο Πρόδρομος, ο Αγρός, το Πέρα Πέδι και το Όμοδος.

4.3.1.7 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

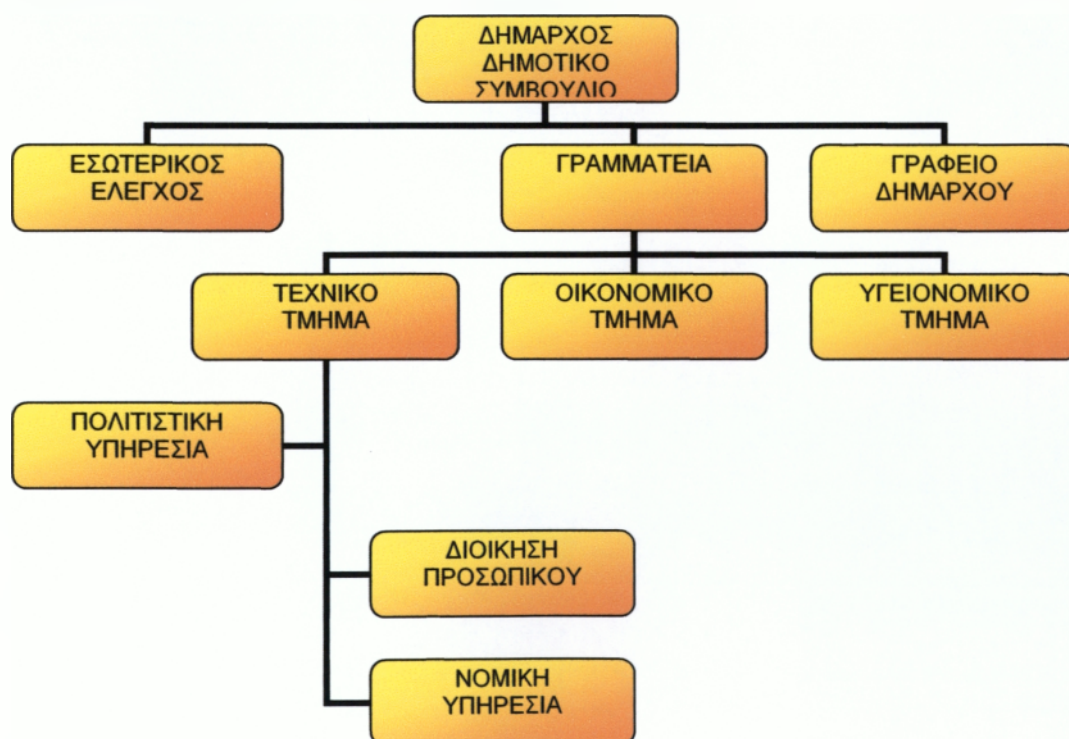
Η Λεμεσός είναι γνωστή για τα εργοστάσια κρασιού της. Τα πιο γνωστά από αυτά είναι της ΚΕΟ, της ΛΟΕΛ, της ΣΟΔΑΠ και της ΕΤΚΟ. Το κρασί και το κονιάκ (brandy) τα οποία παράγονται και καλλιεργούνται στα γνωστά κρασοχώρια είναι εξαιρετης ποιότητας και έχουν κερδίσει αρκετά βραβεία σε διεθνείς εκθέσεις. Τόσο οι ντόπιοι όσο και οι ξένοι επισκέπτες καταναλώνουν μια αρκετά μεγάλη ποσότητα κρασιού. Μεγάλες ποσότητες εξάγονται επίσης στην Ευρώπη ενώ το εργοστάσιο της ΚΕΟ παράγει και μία εξαιρετης ποιότητας μύρα. Η πόλη της Λεμεσού θεωρείται το μεγαλύτερο βιομηχανικό κέντρο της επαρχίας. Υπάρχουν περίπου 350 βιομηχανικές μονάδες οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή ρούχων, επίπλων, ποτών και φαγητών, καθώς επίσης και με το τύπωμα, το μέταλλο, τις ηλεκτρικές συσκευές και τα πλαστικά εμπορεύματα.

4.3.1.8 ΕΜΠΟΡΙΟ

Η Λεμεσός θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά εμπορικά κέντρα της Κύπρου. Σε αυτό έχουν παίξει σημαντικό ρόλο οι Βρετανικές βάσεις της Επισκοπής και του Ακρωτηρίου, καθώς επίσης και η ανακατάταξη του πληθυσμού στη Λεμεσό μετά τη τουρκική εισβολή το 1974. Οι έμποροι είναι μαζεμένοι στο κέντρο της Λεμεσού και στην τουριστική περιοχή κατά μήκος της θάλασσας, η οποία ξεκινά από το παλιό λιμάνι και καταλήγει στην περιοχή της Αμαθούνας. Τα περισσότερα ξενοδοχεία, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, δισκοθήκες και άλλοι χώροι διασκέδασης βρίσκονται στην ίδια περιοχή.

4.3.1.9 ΛΙΜΑΝΙ

Η Λεμεσός έχει δυο λιμάνια, το παλιό και το καινούριο. Το καινούριο έχει τη μεγαλύτερη εμπορική και επιβατική κίνηση και θεωρείται το μεγαλύτερο λιμάνι στην ελεύθερη Κύπρο ενώ το μικρό, το οποίο έχει κυματοθραύστες 250 μέτρα χρησιμοποιείται συνήθως από μικρές ψαρόβαρκες. Το νέο λιμάνι, το οποίο έχει 11 μέτρα βάθος και κυματοθραύστες 250 μέτρα μήκος, είναι ικανό να δεχθεί 10 πλοία βάσει του μεγέθους τους. Η εξαγωγή σταφυλιού, κρασιού, χαρουπιών και εσπεριδοειδών φρούτων, καθώς επίσης η εισαγωγή δημητριακών, οχημάτων, μηχανών, υφασμάτων, γεωργικών φαρμάκων, χημικών λιπασμάτων και σίδερων επιτυγχάνεται μέσω αυτών των λιμανιών.

Πηγή : Δήμος Λεμεσού (Ίδια έρευνα)

Κεφάλαιο IV :

Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

Δήμου Λεμεσού

Δημοτικό Μέγαρο

4.3.1.10 Αποτελέσματα

Γραφείο Ευρωπαϊκών Θεμάτων και Πληροφόρησης

Με όραμα μια Ευρωπαϊκή Κύπρο, ο Δήμος Λεμεσού εδώ και πάνω από μια δεκαετία ανέπτυξε στενές σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκά προγράμματα, δραστηριοποιούμενος σε πολλούς τομείς προσαρμογής με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Σημαντικό βήμα ήταν η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για τη δημιουργία του Γραφείου Ευρωπαϊκών Θεμάτων και Πληροφόρησης.

Το Γραφείο αυτό στεγάζει οργανώνει και συντονίζει σειρά από δραστηριότητες σε σχέση με Ευρωπαϊκά προγράμματα, λειτουργώντας παράλληλα και σαν σημείο πληροφόρησης και επαφής μεταξύ του Δήμου, των Μ.Μ.Ε. και των δημοτών. Προσπάθεια και στόχος του Γραφείου είναι να λειτουργήσει σαν κέντρο ευρωπαϊκής πληροφόρησης κατά το πρότυπο και με τις προδιαγραφές της Ε.Ε. Φιλοδοξεί δε να αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα στην επικοινωνία και ενημέρωση του δημότη τόσο για ευρωπαϊκά θέματα και προγράμματα όσο και για τη δραστηριότητα και υπηρεσίες του Δήμου.

Αναλυτικότερα η δραστηριότητα του Γραφείου εκτείνεται ανάμεσα σε άλλα στην:

- Αξιολόγηση προτάσεων συμμετοχής για Ευρωπαϊκά προγράμματα και το συντονισμό και παρακολούθηση υλοποίησής τους .
- Συμμετοχή σε σεμινάρια, διαλέξεις, εργαστήρια, τοπικά και στο εξωτερικό και η ετοιμασία μελετών και παρουσιάσεων σε αυτά.
- Δημιουργία και διατήρηση σχέσεων και επαφών με Ευρωπαϊκούς Φορείς και παράλληλα επαφή και συνεργασία με κυβερνητικές και τοπικές αρχές στην Κύπρο για παροχή πληροφοριών σε Ευρωπαϊκά θέματα.
- Διαφώτιση και πληροφόρηση πολιτών και Μ.Μ.Ε. πάνω σε Ευρωπαϊκά θέματα.

Το Γραφείο Ευρωπαϊκών θεμάτων και Πληροφόρησης στεγάζεται στην οδό Χατζηγιοιζή Μιχαηλίδη 9, στη νότια μεριά του κτιρίου της Ά Δημοτικής Αγοράς. Ηλεκτρονική διεύθυνση: [eurolemesos @ cytanet.com.cy](mailto:eurolemesos@cytanet.com.cy)

Στην ιστοσελίδα του Δήμου υπάρχουν πρόσθετες πληροφορίες για την υπηρεσία και τις δραστηριότητες της. Οι δημότες μπορούν να επισκέπτονται το Γραφείο σε εργάσιμες ώρες για ενημέρωση και επιμόρφωση για όλες τις υπηρεσίες , διαδικασίες λειτουργίας και ωφελιμότητες που υπάρχουν από την ένταξη μας στην Ευρώπη.

Από το 1992 ο Δήμος Λεμεσού έγινε μέλος στο δίκτυο Μεσογειακών πόλεων **MEDCITIES**. Το ευρωπαϊκό αυτό δίκτυο παρέχει περιβαλλοντική τεχνική υποστήριξη, αναλαμβάνοντας δραστηριότητα για βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος στην περιοχή Μεσογείου. Στο πλαίσιο του **MEDCITIES** ο Δήμος Λεμεσού έχει λάβει μέρος σε πολλά σεμινάρια και συνέδρια για την προστασία του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης.

Τομέας Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Σύμφωνα με τον Ανώτερο Γραμματειακό Λειτουργό του Δήμου Λεμεσού κ. Τιμοθέου Μαρίνο ο Δήμος συμμετέχει στο πρόγραμμα **Urban Air Quality Improvement through Air Quality and Mobility Plans and Institutional Strengthens of Local Administration on Air Quality**. Το πρόγραμμα αυτό, που άρχισε τον Απρίλιο του 2002 και θα τερματιστεί το Σεπτέμβριο του 2005, στόχο έχει τη δημιουργία υπηρεσιών και μονάδων μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τρόπους μείωσης της και βελτίωσης του ατμοσφαιρικού αέρα. Στο πλαίσιο του προγράμματος με **χορηγία του 80% από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα**, δημιουργήθηκε κατάλληλα εξοπλισμένο εργαστήριο, στο οποίο θα γίνονται αναλύσεις δειγμάτων του ατμοσφαιρικού αέρα της πόλης, μετρήσεις των ρύπων και ελέγχου ποιότητάς του. Στα τέλη Ιουλίου 2004 παραλήφθηκε ο απαιτούμενος μηχανολογικός εξοπλισμός για τη λειτουργία του εργαστηρίου.

Άλλο ένα σημαντικό πρόγραμμα στο οποίο ο Δήμος μετέχει είναι το **GRANDS TRAVAUX** και το οποίο θα διαρκέσει δύο χρόνια. Στόχος του Προγράμματος αυτού, για το οποίο η πρώτη συνάντηση έγινε στις 3 Μαΐου 2004 στη Φλωρεντία, είναι η δημιουργία εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και Δήμου. Αντικείμενο η επικοινωνιακή στρατηγική και πληροφόρηση για φιλική αποδεκτικότητα των μέτρων του Δήμου και σκοπός η ανάλυση των μεθόδων επικοινωνίας. Σημαντικές ωφέλειες θα αποκομίσει ο Δήμος μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα, όπως η απόκτηση εμπειριών από άλλες χώρες, η δημιουργία οδηγού επικοινωνιακής στρατηγικής με τους δημότες του, η ένταξη σε δίκτυο με άλλους δήμους και η **χρηματοδότηση** των επικοινωνιακών ενεργειών του δήμου.

Περιβάλλον

Η προστασία του περιβάλλοντος και οι τρόποι ελέγχου και μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ήταν πάντα από τα σημαντικά μελήματα του Δήμου Λεμεσού.

Στα πλαίσια αυτά πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο στο Δημοτικό Μέγαρο Λεμεσού η παρουσίαση του Ηλεκτρικού Αυτοκινήτου.

Το έξυπνο ηλεκτρικό αυτοκίνητο είναι πλήρως αυτοματοποιημένο, χωρίς κιβώτιο ταχυτήτων, είναι δίτορτο με χωρητικότητα δύο ενηλίκων και δύο παιδιών.

Κινείται με μπαταρίες ενώ διαθέτει φορτιστή μέσα σε αυτό. Μία πλήρης φόρτιση της μπαταρίας του διαρκεί περίπου επτά ώρες και του δίνει αυτονομία για 80 χιλιόμετρα.

Βεβαίως, πέρα από την αξιοπιστία και τις ψηλές προδιαγραφές ασφαλείας, από τα βασικότερα χαρακτηριστικά του είναι ότι συμβάλλει στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στην παγκόσμια προσπάθεια για αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος.

Ο Δήμος Λεμεσού προέβη στην παραγγελία του αυτοκινήτου και αναμένεται να το παραλάβει τους πρώτους μήνες του 2006.

Ευρωπαϊκή Εβδομάδα κινητικότητας

Η ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας πραγματοποιήθηκε από τις 16 μέχρι τις 22 Σεπτεμβρίου 2005 και σε αυτήν συμμετέχουν κάθε χρόνο πάνω από 300 πόλεις της Ευρώπης. Στόχος των εκδηλώσεων, που χρηματοδοτούνται από το European Commission – DG ENV, είναι η προώθηση της ανάγκης για υιοθέτηση νέων τρόπων διακίνησης.

Το αποκορύφωμα της Εβδομάδας Κινητικότητας είναι η εκδήλωση “Πάω στην Πόλη χωρίς αυτοκίνητο” η συμμετοχή στην οποία μεγαλώνει εντυπωσιακά αφού πάνω από 1000 Ευρωπαϊκές πόλεις συμμετείχαν σε αυτή το 2005.

Κεντρικό θέμα της Εβδομάδας Κινητικότητας 2005 ήταν η έξυπνη διακίνηση με στόχο την προώθηση μιας διαφορετικής προσέγγισης στη διακίνηση των πολιτών και την ευαισθητοποίηση και ενθάρρυνση των πολιτών να χρησιμοποιούν εναλλακτικές μορφές διακίνησης όπως το ποδήλατο, το περπάτημα, τις δημόσιες συγκοινωνίες. Επίσης η διοργάνωση αυτή στοχεύει στο να συμβάλει στην μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος, καθώς και στις επιβλαβείς επιπτώσεις που επιφέρει η χρήση των αυτοκινήτων στο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής.

Ο Δήμος Λεμεσού σε συνεργασία με τους υπόλοιπους Δήμους της μεζονος Λεμεσού συμμετείχε για 3^η συνεχή χρονιά στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας. Στα πλαίσια της Εβδομάδας Κινητικότητας πραγματοποιήθηκαν ποικίλες εκδηλώσεις όπως :

- Το κλείσιμο της οδού Ανεξαρτησίας για τα αυτοκίνητα και σε αυτήν επιτρεπόταν η διακίνηση μόνο πεζών και ποδηλατιστών.

- Στη πλατεία Γρηγόρη Αυξεντίου παρουσιάστηκε μια εντυπωσιακή έκθεση παλιού ποδηλάτου
- Με εκκίνηση από το Δήμο Γερμασόγειας πραγματοποιήθηκε ο ποδηλατικός γύρος της Λεμεσού
- Στο Δημοτικό Μέγαρο πραγματοποιήθηκε διάλεξη με θέμα «Η ποιότητα της ατμόσφαιρας στη πόλη της Λεμεσού».

Ασφάλεια και Υγεία

Η ασφάλεια και υγεία είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα για το οποίο υπάρχουν νόμοι που απαιτούνται για να μην εκθέτει σε κίνδυνο κανείς τον εαυτό του και τους άλλους.

Η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων μπορεί να γίνει λαμβάνοντας τις σωστές προφυλάξεις και παράλληλα δημιουργώντας ικανοποιητικό εργασιακό περιβάλλον. Έτσι αποτρέπονται τα εργατικά ατυχήματα, η πρόωγη φθορά της υγείας των εργαζομένων και οι επαγγελματικές ασθένειες.

Η ισχύουσα νομοθεσία που προυπήρχε από το 1956 τροποποιήθηκε για σκοπούς εναρμόνισης με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Υπεύθυνος για τη επίβλεψη της εφαρμογής της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία είναι το Γραφείο Επιθεώρησης εργασίας.

Κάθε εργοδότης ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης του (σύνολο εργαζομένων πέραν των 200 ατόμων) πρέπει να παρέχει στους εργαζόμενους υπηρεσίες Λειτουργού Ασφάλειας.

Με βάση τα πιο πάνω ο Δήμος Λεμεσού με εργατικό προσωπικό που ξεπερνά τα 200 άτομα (όριο που προβλέπει για τον διορισμό Λειτουργού Ασφάλειας) διόρισε Λειτουργό Ασφάλειας ο οποίος έτυχε της εγκρίσεως του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων

Όπως ενημερωθήκαμε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Λεμεσού στέλνονται στο Τμήμα Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τα διπλότυπα των Αδειών Οικοδομής του εκάστοτε έτους που εκδόθηκαν και η Στατιστική Υπηρεσία μετά από Επιτόπιο Έλεγχο καταγράφει τις ανεγειρόμενες οικοδομές για την τήρηση των απαιτούμενων στοιχείων.

Κεφάλαιο IV :

Παρουσίαση Δήμων

Δήμος Αγίου Αθανασίου

Πολιτιστικό Κέντρο Αγίου Αθανασίου

Κεφάλαιο IV :

4.3.2 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

4.3.2.1 Το ιστορικό του Δήμου¹⁴

Ο Άγιος Αθανάσιος βρίσκεται 3 χλμ βόρειο – ανατολικά της Λεμεσού κτισμένος σε μικρή κοιλάδα με λόφους, σε τοποθεσία ανοικτή με θέα τη θάλασσα της Λεμεσού. Οι ρίζες των κατοίκων του ξεκινούν από τα πρώτα νεοελληνικά χρόνια. Το όνομα του πήρε από τον πολιούχο Άγιο της Κοινότητας, τον Άγιο Αθανάσιο.

Στις αρχές και μέχρι τα μέσα του αιώνα μας ήταν μια μικρή αγροτική κοινότητα που εξελίχθηκε σε μικρό χωριό με πληθυσμό 400 κατοίκους. Το 1974, μετά την τούρκικη εισβολή, ο πληθυσμός του Δήμου υπερδιπλασιάστηκε με την ανέγερση στην περιοχή δύο προσφυγικών οικισμών που φιλοξενούν περί τις 6000 πρόσφυγες. Την ίδια χρονιά ανακηρύχθηκε σε περιοχή Συμβουλίου Βελτιώσεως και το Μάιο του 1986 ανακηρύχθηκε σε Δήμο με πληθυσμό που φτάνει τις 9366 σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001.

Ο Άγιος Αθανάσιος είναι σήμερα μια μικρή αναπτυσσόμενη πόλη, που συνδυάζει τα πλεονεκτήματα του παλιού παραδοσιακού χωριού και τις ανέσεις μιας σύγχρονης πόλης.

Πριν από 50 χρόνια , ήταν μία μικρή αγροτική κοινότητα με φτωχή γεωργική παραγωγή και το μεγαλύτερο μέρος της γης ήταν άγονο και πετρώδες και μόνο ορισμένες οικογένειες είχαν αρκετά εισοδήματα. Γι' αυτό πολλοί νέοι έπαιρναν το δρόμο της «ξενιτιάς» στην αναζήτηση μιας καλύτερης τύχης. Οι κάτοικοι ασχολούνταν κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία , καλλιεργούσαν σιτηρά και είχαν πολλά χαρούπια . Η περιοχή προσφερόταν για κτηνοτροφία και οι περισσότεροι κάτοικοι της περιοχής είχαν κοπάδια από αίγες και πρόβατα. Αρκετοί κάτοικοι ασχολούνταν επίσης με τη λατόμηση γυψόπετρας και τη γνωστή πέτρα ματσαγγάνα, που χρησιμοποιείτο για το κτίσιμο κατοικιών και εκκλησιών . Μια άλλη ομάδα κατοίκων ασχολείτο με κατασκευή ασβέστη ενώ στην περιοχή υπήρχαν πολλά λατομεία (βίνες) και πολλά καμίνια ασβεστοποιίας , Επίσης , πολλοί κάτοικοι ήταν ξυλοκόποι και τροφοδοτούσαν την πόλη της Λεμεσού με καυσόξυλα.

Μετά την εισβολή , ο Άγιος Αθανάσιος γνωρίζει τεράστια οικοδομική , βιομηχανική τουριστική και οικονομική ανάπτυξη ενώ σήμερα ο πληθυσμός φθάνει τους 13000 κατοίκους. Κτίζονται δύο οικισμοί εκτοπισθέντων , του Αγίου Αθανασίου και της Λινόπετρας . Δημιουργείται βιομηχανική ζώνη στην οποία λειτουργούν πέραν των 110 βιομηχανικών μονάδων με εργατικό δυναμικό που ξεπερνά τις 2500.

¹⁴ Ενημερωτική Εφημερίδα, 'Ο Άγιος Αθανάσιος', Δήμος Αγίου Αθανασίου, Τεύχος 4, Ιανουάριος 2006

Στη νότιο – ανατολική παραλιακή περιοχή , γνωστή ως «Άγιο Γιωρκούδη – Φραγκούδη» βρίσκονται ξενοδοχεία, τουριστικά διαμερίσματα και πολλές τουριστικές και άλλες επιχειρήσεις, υπηρεσίες, εμπορικά κέντρα. Παράλληλα παρατηρείται μια τεράστια ανάπτυξη στις υπηρεσίες , κέντρα αναψυχής , εστιατόρια , τράπεζες και καταστήματα .

Στον Άγιο Αθανάσιο υπάρχουν και λειτουργούν δύο Νηπιαγωγεία, τρία Σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης, δύο Γυμνάσια και ένα Λύκειο στα οποία φοιτούν πέραν των 2500 παιδιών .

Ο Δήμος Αγίου Αθανασίου σήμερα θεωρείται από τις πλέον αναπτυσσόμενες περιοχές της Λεμεσού και όλο και περισσότερος κόσμος προτιμά να κατοικήσει στην περιοχή αυτή.

Το Δημοτικό Μέγαρο στο οποίο συστεγάζεται και αίθουσα εκδηλώσεων/ σεμιναρίων για 500 περίπου άτομα, που αποτελεί ένα δείγμα σύγχρονης υποδομής στο Δήμο και εξυπηρετεί τη μείζονα πόλη της Λεμεσού. Σημείο αναφοράς αποτελεί το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου που αποτελεί παραδοσιακό κτίσμα 100 και πλέον χρόνων του οποίου η αποκατάσταση ολοκληρώθηκε πριν ένα χρόνο και χρησιμοποιείται για την τέλεση γάμων, εκθέσεις, διαλέξεις, κτλ.

Στο νέο αιώνα, ο Άγιος Αθανάσιος αναπτύσσεται με ραγδαίους ρυθμούς σε πόλη (κάθε χρόνο ανεγείρονται στην περιοχή 150 νέες οικιστικές μονάδες περίπου στις οποίες μετοικούν νεαρά ζευγάρια) για την οποία απαιτείται η αντίστοιχη υποδομή για ν' ανταποκρίνεται στις ανάγκες των καιρών.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως θεσμός παρέχει απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης πρωτοβουλιών, υλοποίησης έργων, προσφοράς υπηρεσιών, πολιτιστικής δράσης, ενεργοποίησης των πολιτών και εμπλοκής τους σε διεκδικήσεις με θετικά αποτελέσματα, προς όφελος της περιοχής.

Η κοινωνική μέριμνα, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός είναι ανάμεσα σ' άλλους, σημαντικοί τομείς της κοινωνικής πραγματικότητας για τους οποίους επιβάλλεται και γίνεται από πλευράς του Δήμου, η μεγαλύτερη δυνατή προσπάθεια για να τυγχάνουν της ανάλογης προσοχής, αξιοποιώντας κατάλληλα, διάφορα προγράμματα, κρατικές χορηγίες, ευρωπαϊκά προγράμματα κτλ.

4.3.2.2 Υπηρεσίες του Δήμου

Η Γραμματεία αποτελεί το "δεξί χέρι" του Δημάρχου. Η υπηρεσία αυτή ασχολείται με την εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, τήρηση του αρχείου του Δήμου, διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, τέλεση Πολιτικών Γάμων ενώ παράλληλα επιμελείται και όλων των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου, στο παρόν στάδιο.

Οι τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου, είναι υπεύθυνες για τη σωστή πολεοδομική και οικοδομική ανάπτυξη της περιοχής. Στο τμήμα αυτό υπάγονται και τα διάφορα συνεργεία του Δήμου.

Το οικονομικό Τμήμα, έχει σαν κύρια ευθύνη του την ετοιμασία και είσπραξη των διαφόρων φορολογιών, και τον συνεχή έλεγχο της πορείας του προϋπολογισμού.

Η υγειονομική υπηρεσία, είναι υπεύθυνη για τη βελτίωση της υγιεινής της περιοχής και για τη συστηματική διαφώτιση των δημοτών για θέματα υγιεινής ζωής και πρόληψης. Επίσης ασκεί τον έλεγχο της στην καταλληλότητα των αγαθών και των τροφίμων που παράγονται ή και προσφέρονται στην περιοχή όπως και τον έλεγχο στην επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

4.3.2.3 Αναπτυξιακά έργα

Σε μια ορθολογιστική βάση προωθείται η εκτέλεση σημαντικών έργων, τόσο τοπικής όσο και υπερτοπικής σημασίας και τα οποία συμβάλλουν με την ολοκλήρωση τους στην ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των δημοτών.

Τέτοια έργα που βρίσκονται το διάστημα αυτό σε εξέλιξη και τα οποία επιχορηγεί εξ' ολοκλήρου ή σε μεγάλο βαθμό η κυβέρνηση είναι:

- Η Ανάπλαση της Κεντρικής Πλατείας μπροστά από το Δημοτικό Μέγαρο στον παραδοσιακό πυρήνα του χωριού. Ένα μεγαλεπήβολο έργο που αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2005 και που συνδυάζει τη δημιουργία νέου οδικού δικτύου, χώρων στάθμευσης, στεκιών νεολαίας, βιβλιοθήκης, εστιατορίων, κ.ά. μέσ' από ένα σχεδιασμό που στόχο έχει τη διατήρηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης περιοχής. Μέσ' από ένα μακροπρόθεσμο στόχο είχε αποκτηθεί στο παρελθόν για το σκοπό αυτό, σταδιακά, η αναγκαία ακίνητη ιδιοκτησία για την εκτέλεση ενός, όσο το δυνατό, ολοκληρωμένου έργου.
- Στα όρια του Δήμου Αγίου Αθανασίου διεκδικήσαμε και πετύχαμε την ανέγερση των Εξωτερικών Ιατρείων, του δεύτερου Κυβερνητικού Κέντρου Υγείας στην πόλη της Λεμεσού που θα εξυπηρετήσει την ανατολική περιφέρεια της πόλης. Πρόκειται για ένα ακόμη μεγάλο συνεταιριστικό έργο μεταξύ δημοτικής αυτοδιοίκησης και κράτους, η εκτέλεση του οποίου έχει ανατεθεί στο Δήμο Αγίου Αθανασίου με δαπάνες στο μεγαλύτερο μέρος, της Κυβέρνησης.
- Η ανάπλαση υφισταμένων ή δημιουργία νέων χώρων πρασίνου και στάθμευσης σε δέκα διαφορετικά σημεία του Δήμου, βρίσκονται σε τροχιά εκτέλεσης εντός των προσφυγικών οικισμών, στο παραλιακό

μέτωπο και αλλού, σε σοβαρή συνεισφορά από μέρους της κυβέρνησης σε αρκετά απ' αυτά.

- Με στόχο πάντα την αποκέντρωση και με βάση μια αναθεωρημένη πολιτική που ακολουθείται τα τελευταία χρόνια, με θετικά μέχρι στιγμής αποτελέσματα, ανατίθεται στην Τοπική Αρχή η εκτέλεση έργων με καταβολή της σχετικής δαπάνης εξ' ολοκλήρου από την Κυβέρνηση. Τέτοια έργα εκτελέστηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν στη δημιουργία οδικών δικτύων για την εξυπηρέτηση εκπαιδευτηρίων, στην κατασκευή έργων οδικών, αντισλημμυρικών και άλλων εντός της Κυβερνητικής Βιομηχανικής Περιοχής και των δύο προσφυγικών οικισμών που βρίσκονται εντός των ορίων του Δήμου και άλλα.
- Μεγάλη η συμβολή με τις παρεμβάσεις του Δήμου στην αναζωογόνηση των προσφυγικών οικισμών με στόχο την βελτίωση της υποδομής και των συνθηκών διαβίωσης των ενοίκων. Στα πλαίσια αυτά έχει ολοκληρωθεί η πρόβλεπτη συντήρηση αρκετών ισόγειων κατοικιών, ενώ αναμένεται ν' αρχίσει εντός των τρεχουσών βδομάδων η σταδιακή κατεδάφιση εννέα πολυκατοικιών που έχουν κριθεί ακατάλληλες για κατοίκηση και στη θέση των οποίων θ' ανεγερθούν νέες.

4.3.2.4 Κοινωνική Μέριμνα και Υγεία

Στον τομέα αυτό ακολουθείται πολιτική προς όφελος κυρίως των εργαζομένων γονιών, των παιδιών, της νεολαίας, της τρίτης ηλικίας. Πέραν των καθιερωμένων εκδηλώσεων δημιουργικής ψυχαγωγίας και επιμόρφωσης που διοργανώνει ο Δήμος για την κάθε μια από τις πιο πάνω ομάδες δημοτών του, σημαντικά είναι και τα ακόλουθα:

- Δήμος αξιοποιώντας τις δυνατότητες του θεσμού του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας (ΣΚΕ) προχώρησε στη λειτουργία του Κέντρου Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών το οποίο ανέλαβε την παροχή φροντίδας σε παιδιά μετά το σχολείο, τους καλοκαιρινούς μήνες και τις σχολικές διακοπές. Έχει τεθεί ως στόχος η ανέγερση, στο σύντομο μέλλον, ενός Πολυδύναμου Κέντρου στο χώρο υπηρεσιών της Βιομηχανικής Περιοχής προς ενίσχυση του εν λόγω θεσμού και με στόχο να εξυπηρετήσει περισσότερες οικογένειες.

- Στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος έχει γίνει κατορθωτή η κατ' οίκον φροντίδα ατόμων της τρίτης ηλικίας. Στόχος εδώ η ίδρυση και λειτουργία Στέγης Ηλικιωμένων μέσ' από το οποίο θα προσφέρεται στους θαμώνες / μέλη της ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης και αναψυχής.

- Ο Δήμος Αγίου Αθανασίου σε συνεργασία με τους υπόλοιπους Δήμους της Λεμεσού, το Κέντρο Ενημέρωσης και Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΝΘΕΑ) και τον Οργανισμό Νεολαίας, έθεσαν σε εφαρμογή το πρόγραμμα ΟΔΥΣΣΕΑΣ το οποίο αποσκοπεί στην πρωτογενή πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και την ενδυνάμωση της παρέμβασης των οργανωμένων γονέων, δημοτικών συνόλων και του σχολείου στον αγώνα κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών.

4.3.2.5 Πολιτισμός – Αθλητισμός

Ένας τομέας σημαντικός που παιδεύει, καλλιεργεί και αναδεικνύει τον άνθρωπο. Έχουν επιλεκτικά προωθηθεί προγράμματα συμμετοχικής δράσης, ως ένας τρόπος ευαισθητοποίησης των νέων, ανάμεσα σ' άλλα, με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμισμού που χαρακτηρίζει τους νέους μας, την εμπλοκή τους σε θέματα δημιουργικής απασχόλησης και στήριξης πρωτοβουλιών που θα ενισχύσουν και ενδυναμώσουν την προσωπικότητα τους.

Ο Δήμος Αγίου Αθανασίου πρωτοστάτησε στη δημιουργία πολιτιστικής υποδομής και ομάδων καλλιτεχνικής δημιουργίας στο θέατρο και το χορό με στόχο πάντα την ενεργό συμμετοχή του δημότη, τη συνεργασία με φορείς Πολιτισμού και τη ψυχαγωγία του κοινωνικού συνόλου.

Δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στη διατήρηση της αρχιτεκτονικής και κατά συνέπεια της πολιτιστικής μας κληρονομιάς ο Δήμος προχώρησε τον περασμένο χρόνο, στην αποκατάσταση του μοναδικού στην περιοχή του δημοσίου πετρόκτιστου κτίσματος (χρησιμοποιείτο στα παλιά χρόνια ως Δημοτικό Σχολείο) που είχε προηγουμένως ανακηρυχθεί ως διατηρητέα οικοδομή από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Όλες οι εργασίες έγιναν υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη του αρμόδιου κυβερνητικού τμήματος και αποτελεί σήμερα το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου που περιβάλλεται από μια πρόσφατα διαμορφωθείσα, επίσης πετρόκτιστη πλατεία.

Παράλληλα, μετά από προσπάθειες του Δήμου, έχει γίνει κατορθωτή η κήρυξη ως αρχαίου μνημείου της "βρύσης" που καταδεικνύει τον τρόπο υδροδότησης του χωριού τα πολύ παλιά χρόνια, η αποκατάσταση του οποίου αναμένεται ν' αρχίσει κατά το επόμενο έτος.

3.3.2.6 Αίθουσα Εκδηλώσεων

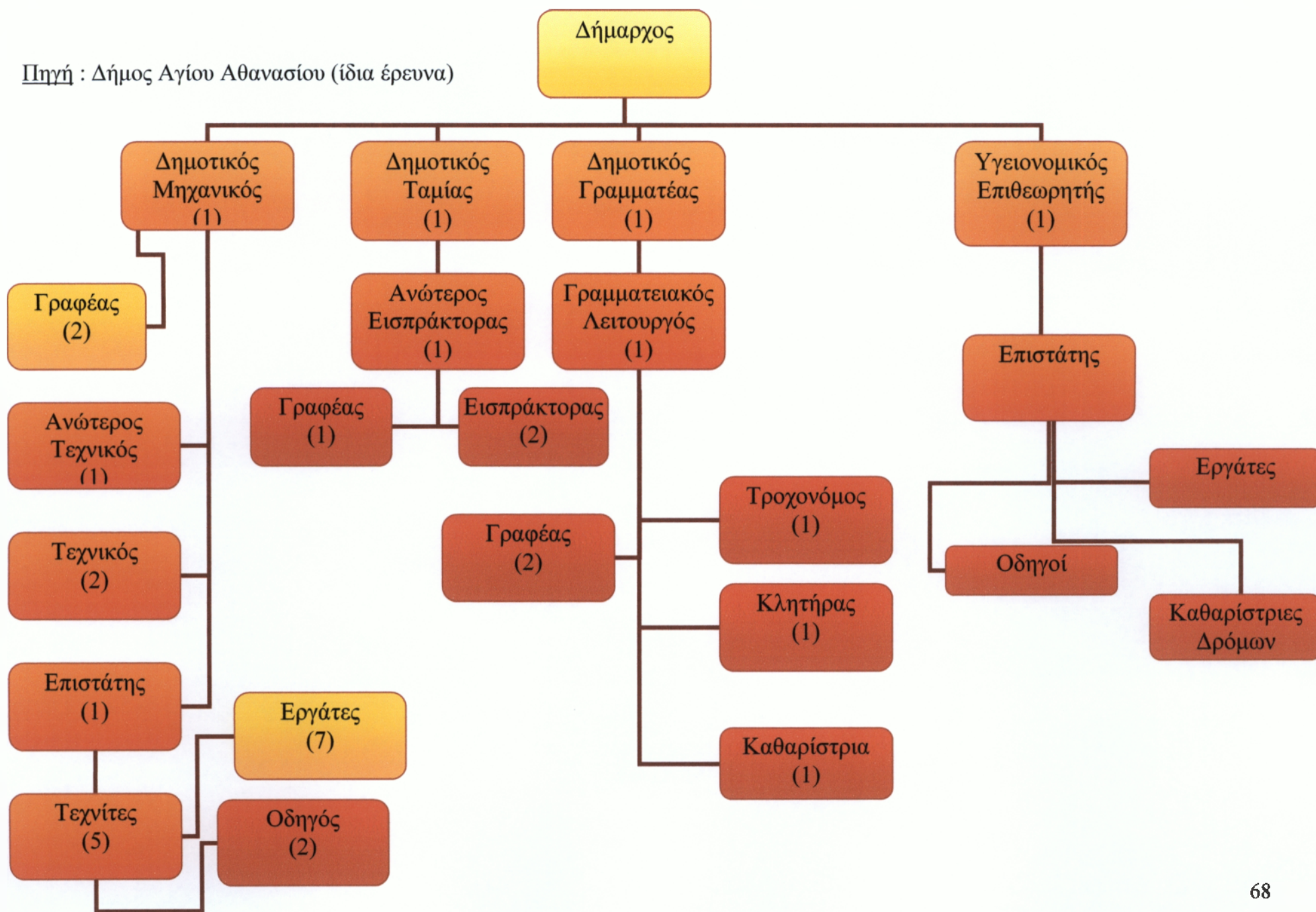
Είναι δείγμα σύγχρονης υποδομής με απaráμιλλη λειτουργικότητα, αισθητική τελειότητα, έτοιμη να στεγάσει διαφόρων μορφών εκδηλώσεις και να εξυπηρετήσει πολιτιστικά και άλλως πως τη Μείζονα Λεμεσό και όχι μόνο. Σημείο αναφοράς του σύγχρονου Αγίου Αθανασίου.

Το Θεατρικό Εργαστήρι του Δήμου Αγίου Αθανασίου έδωσε σε ερασιτέχνες λάτρεις της θεατρικής τέχνης την ευκαιρία ν' αναδείξουν το ταλέντο τους. Συμμετέχει φέτος για 7η φορά στον Παγκύπριο Διαγωνισμό Ερασιτεχνικού Θεάτρου του ΘΟΚ, ενώ δίνει παραστάσεις σε Δήμους και Κοινότητες ανά την Κύπρο.

4.3.2.7 Δημοτικό Εργαστήρι Χορού

Σε μόνιμη πλέον βάση λειτουργεί το Εργαστήρι Χορού στο Δήμο (Παιδικό και Ενηλίκων).

Πηγή : Δήμος Αγίου Αθανασίου (ίδια έρευνα)

Κεφάλαιο VI :

Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

Δήμου Αγίου Αθανασίου

Αίθουσα Εκδηλώσεων

4.3.2.8 Αποτελέσματα

Τομέας Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Με πρωτοβουλία του Δήμου Αγίου Αθανασίου και της Περιβαλλοντικής Ομάδας διαφώτισης του Δήμου πραγματοποιήθηκε πέρσι το καλοκαίρι προκατασκευαστική συνάντηση από διάφορες Ευρωπαϊκές Χώρες για την δημιουργία ενός προγράμματος – Project στα πλαίσια του **Ευρωπαϊκού Προγράμματος Socrates, Δράση Grundvig** το οποίο αφορά στη δια βίου εκπαίδευση των Ενηλίκων.

Το πρόγραμμα το οποίο ετοιμάστηκε φέρει την ονομασία **CLAY (Cooperative Learning by Ambient activity -)** και έχει στόχο την πληροφόρηση, την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών πάνω σε τοπικά και διεθνή περιβαλλοντικά θέματα. Η προπαρασκευαστική συνάντηση για το πρόγραμμα CLAY έγινε τον Οκτώβρη του 2004 στο Δήμο Αγίου Αθανασίου ενώ η πρώτη συνάντηση των εταίρων πραγματοποιήθηκε στο Schrobenshausen, κοντά στο Μόναχο της Γερμανίας, από 19 – 23 Οκτωβρίου 2005, όπου οι ίδιοι εξέτασαν τις αλλαγές στο πλαίσιο συνεργασίας τους και το χρονοδιάγραμμα για το πρώτο έτος (2005 - 2006) μετά τον περιορισμό των εταίρων από 8 σε 3.

Οι εταίροι της εκπαιδευτικής αυτής σύμπραξης είναι :

1. Γερμανία (Volkshochschule, Schrobenshausen), Φαινόμενο Θερμοκηπίου, Αειφόρος Γεωργία, Υγιεινά Τρόφιμα.
2. Ιταλία (Centro Risorse Territoriale, Essere Al Centro, Bari), Διαιτολόγιο παιδιών, Βελτίωση των Αστικών Περιοχών.
3. Κύπρος (Δήμος Αγίου Αθανασίου), Γ.Μ.Ο (Γενετικά Μεταλλαγμένοι Οργανισμοί), Ηλιακή Ενέργεια.

Οι Γερμανοί εταίροι οργάνωσαν πολύ επιτυχώς την πρώτη συνάντηση και έδειξαν στους άλλους συνεργάτες πως αντιμετωπίζουν μερικά από τα περιβαλλοντικά τους προβλήματα. Οι εταίροι είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν μερικά κτίρια που χρησιμοποιούν τη γεωθερμική και ηλιακή ενέργεια όπως και άλλες μορφές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η πιο σημαντική εμπειρία της συνάντησης αυτής ήταν η επίσκεψη στο σύστημα ανακύκλωσης απορριμμάτων στην περιοχή Neuberg – Schrobenshausen. Η επαρχία αυτή είναι από τις πρωτοπόρες στη Γερμανία και άρχισε το σύστημα αυτό πριν από 15 χρόνια με πάρα πολλές αντιδράσεις αλλά κατάφερε στο τέλος, τίποτα να μην απορρίπτεται, αλλά να ανακυκλώνονται όλα τα απορρίμματα.

Από τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα αυτό ο Δήμος Αγίου Αθανασίου επιχορηγήθηκε με το ποσό των 5240 ΕΥΡΩ από την Εθνική Συντονιστική Μονάδα Σωκράτης. Ο Δήμος εισπραξε το 80% των ποιο πάνω χρημάτων ενώ

το υπόλοιπο 20% θα εμβαστεί το 2006 όταν υποβληθεί η ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων του προγράμματος.

Άλλο ένα Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα στο οποίο ο Δήμος συμμετείχε ήταν το Πρόγραμμα ανταλλαγής νέων με θέμα 'Let's support together'(Ας υποστηρίξουμε Μαζί), το οποίο πραγματοποιήθηκε από 21-31 Οκτωβρίου 2005 και το οποίο οργάνωσε με επιτυχία ο Δήμος της Ιταλικής πόλης Treviso. Στο πρόγραμμα συμμετείχε ομάδα από το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας του Δήμου Αγίου Αθανασίου, καθώς και ομάδες νέων από την Ελλάδα, Ιταλία, Αγγλία, Γερμανία, Ρουμανία και Γαλλία.

Στόχος του προγράμματος ήταν να μάθουν οι συμμετέχοντες το πώς πρέπει οι οπαδοί ενός αθλήματος να υποστηρίζουν την ομάδα ή το άτομο που προτιμούν, χωρίς να χρησιμοποιούν λεκτική ή σωματική βία και να ενδυναμώσουν με τον τρόπο αυτό το πρόγραμμα της ομάδας "ΔΡΑΚΟΙ" που λειτουργεί στην Ιταλία από το 1988 για το σκοπό αυτό.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε διαλέξεις και βιωματικά εργαστήρια καθώς επίσης και επισκέψεις σε διάφορες πόλεις όπως η Βερόνα, η Βενετία και Μπάσανο σε μία προσπάθεια να γνωρίσουν την ιστορία και τον πολιτισμό της Ιταλίας. Στα Εργαστήρια συμμετείχαν σημαντικές προσωπικότητες του αθλητισμού όπως μέλη του συνδέσμου διαιτησίας και παίκτες των ομάδων ποδοσφαίρου, αντισφαίρισης και καλαθόσφαιρας της πόλης.

Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση των πορισμάτων των εργαστηρίων που συγκεντρώθηκαν στη "Λευκή Βίβλο" και θα αποτελέσουν στο μέλλον σημαντική βοήθεια στην προσπάθεια των οργανωμένων οπαδών για καταπολέμηση των φαινομένων βίας κατά τη διάρκεια αθλητικών αναμετρήσεων.

Επίσης το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας μελετά πρόταση για πραγματοποίηση ανάλογης δράσης όπου το ίδιο θα είναι διοργανωτής και στη διάρκεια της οποίας δράσης θα συζητηθούν και άλλα προβλήματα που απασχολούν τη σημερινή νεολαία όπως η ξενοφοβία, ο ρατσισμός, οι διακρίσεις και άλλα.

Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 -2007

Ο Δήμος Αγίου Αθανασίου έχει υποβάλει αίτηση στα πλαίσια του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης στο Μέτρο 2.9 (Διατήρηση της Αγροτικής Κληρονομιάς και επιλεγμένων τοποθεσιών ιδιαίτερης ομορφιάς).

Ο Δήμος Αγίου Αθανασίου διατηρεί Γεωργική Ζώνη στην περιοχή του και έτσι στα πλαίσια του συγκεκριμένου μέτρου υπέβαλε πρόταση η οποία κύριο στόχο έχει την ανάδειξη του τρόπου εκμετάλλευσης του πλούσιου υδροφόρου στρώματος που υπήρχε στα παλιά χρόνια στον Άγιο Αθανάσιο πράγμα το

οποίο αποδεικνύει και η ύπαρξη των φυσικών αργακιών που υπάρχουν στην περιοχή. Την όλη σκέψη ενισχύει το γεγονός της ύπαρξης στην περιοχή δυτικά του μοναστηριού Παναγιάς Σφαλαγγιώτισσας, δύο τουλάχιστον πηγών νερού (η μία έχει αναστυλωθεί πρόσφατα από το Τμήμα Αρχαιοτήτων μετά από ενέργειες του Δήμου των οποίων ο περιβάλλοντας χώρος θα διαμορφωθεί σύντομα, ενώ η δεύτερη έχει αποκαλυφθεί μετά από μαρτυρίες συγχωριανών) που καταμαρτυρούν την ύπαρξη και ευρεία εκμετάλλευση του νερού από τους κατοίκους του χωριού στα παλιά χρόνια οι οποίοι ασχολούνταν με τη γεωργία αφού η περιοχή ήταν γνωστή κυρίως για την καλλιέργεια χαρουπιών, αμυγδαλιών και ελιών.

Γενικά η όλη σκέψη του δήμου επικεντρώνεται στην αποτύπωση και σύνδεση των δύο αυτών πηγών μεσ' από ένα μονοπάτι της φύσης. Στην ίδια αίτηση, υποβλήθηκε ταυτόχρονα και αίτημα για έγκριση χορηγίας για την ανάπλαση / βελτίωση θέσεων θέας και υφιστάμενου σπηλαιού στην περιοχή “Yenekokremmos”, “Kremmoi” και “Melissokremmos”.

Προστασία του καταναλωτή

Στο Δήμο Αγίου Αθανασίου δεν έχει λειτουργήσει ακόμη Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη. Ο Δήμος προτίθεται να δημιουργήσει το συγκεκριμένο γραφείο παρέχοντας όλες τις συναφείς υπηρεσίες μέσω του γραφείου αυτού.

Στην είσοδο του Δημοτικού Μεγάρου ο Δήμος Αγίου Αθανασίου διαμόρφωσε ένα χώρο στον οποίο κάποιος μπορεί να βρει όλα τα έντυπα που εκδίδονται κατά καιρούς και αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήταν μία από τις πρώτες ενέργειες που έκανε ο Δήμος μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να μπορέσει να ενημερώσει τους δημότες του αλλά και τον κάθε ενδιαφερόμενο για τα νέα δεδομένα που δημιουργούνται.

Τα έντυπα τα οποία μπορεί να συναντήσει κάποιος στο χώρο αυτό αφορούν :

- Το σύνταγμα της Ευρώπης
- Έντυπα και ενημερωτικά δελτία για την Επιτροπή των Περιφερειών
- Τα Διαρθρωτικά Ταμεία
- Αντιλήψεις για το βιοτικό επίπεδο στη διευρυμένη Ευρώπη
- Διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα κ.α.

Περιβάλλον

Στον τομέα αυτό ο δήμος ανταποκρινόμενος στα νέα δεδομένα που επέφερε η ένταξη του στην Ε.Ε. και ανταποκρινόμενος στο κάλεσμα των καιρών για εξοικονόμηση ενέργειας, μείωση του θορύβου και της ρύπανσης προμηθεύτηκε με νέο εξοπλισμό για τις υπηρεσίες καθαριότητας και πρασίνου ο οποίος τηρεί όλες τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

Με στόχο λοιπόν την καλύτερη απόδοση των συνεργειών καθαριότητας (αποκομιδή σκυβάλων και πρασίνου) και κατ' επέκταση την εξυπηρέτηση των δημοτών του ο Δήμος Αγίου Αθανασίου έχει εντάξει στο στόλο των οχημάτων καθαριότητας, νέο σύγχρονο σκυβαλοφόρο όχημα το οποίο τηρεί τις προδιαγραφές και απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα καλύψει περαιτέρω τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της περιοχής του Δήμου.

Παράλληλα και ανταποκρινόμενος στο κάλεσμα των νέων δεδομένων για εξοικονόμηση ενέργειας και πλήρη αξιοποίηση των κλαδευμάτων που τα συνεργεία του Δήμου κατά καιρούς περισυλλέγουν τόσο από τις συνήθειες εργασίες στους δημόσιους χώρους πρασίνου, όσο και τις εκστρατείες περισυλλογής κλαδευμάτων από τα νοικοκυριά του Δήμου δύο φορές το χρόνο, ο Δήμος Αγ. Αθανασίου έχει εξασφαλίσει μηχανοκίνητο θρυμματιστή ο οποίος πέραν της δραστικής μείωσης του όγκου που δημιουργείτε από τα κλαδέματα θα παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης του θρυμματισμένου ξύλου ως εδαφοβελτιωτικού ή ακόμα κι ως "πράσινου" καρβουνού.

Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων

Ο Δήμος Αγίου Αθανασίου στην προσπάθειά του να εναρμονιστεί με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα στον τομέα αυτό βοηθάει την Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας παρέχοντας της κάθε είδους πληροφορίες.

Κάθε χρόνο στέλνονται στο Τμήμα Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τα διπλότυπα των Αδειών Οικοδομής του εκάστοτε έτους που εκδόθηκαν και η Στατιστική Υπηρεσία μετά από Επιτόπιο Έλεγχο καταγράφει τις ανεγειρόμενες οικοδομές. Αυτό γίνεται εδώ και αρκετά χρόνια, πριν ακόμα και την ένταξή μας στη Ε.Ε. γι' αυτό και ο Δήμος δεν χρειάζεται να αλλάξει κάτι στις διαδικασίες που ακολουθούσε για τον τομέα αυτό.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι Δήμοι πλέον εκπροσωπούνται απευθείας στις Βρυξέλλες και ποιο συγκεκριμένα στην Επιτροπή των Περιφερειών με τη συμμετοχή των Δημάρχων στις έξι (6) επιτροπές, είτε ως αντιπρόσωποι είτε ως αναπληρωτές, στις οποίες παραπέμπονται διάφορα θέματα για εξέταση.

Οι επιτροπές αυτές είναι οι ακόλουθες :

1. Επιτροπή για την Πολιτική Εδαφικής Συνοχής
2. Επιτροπή για την Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική
3. Επιτροπή για την Αειφόρο Ανάπτυξη
4. Επιτροπή για τον Πολιτισμό και την Εκπαίδευση
5. Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων

6. Επιτροπή για τις Θεσμικές Υποθέσεις και την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση

Πέραν λοιπόν από τις αρμοδιότητες των Δημάρχων που αναφέρθηκαν στο πρώτο Κεφάλαιο βλέπουμε ότι η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Οικογένεια αύξησε τις αρμοδιότητες αυτές.

Με τη συμμετοχή όμως αυτή οι Δήμοι ενημερώνονται από πρώτο χέρι για τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενημερώνονται για τις νέες ευκαιρίες που παρουσιάζονται αλλά και για τις απειλές που έχουν να αντιμετωπίσουν, πράγμα που τους βοηθά να ανταπεξέλθουν καλύτερα στα νέα δεδομένα που επέφερε η Ένταξη στην Ε.Ε.

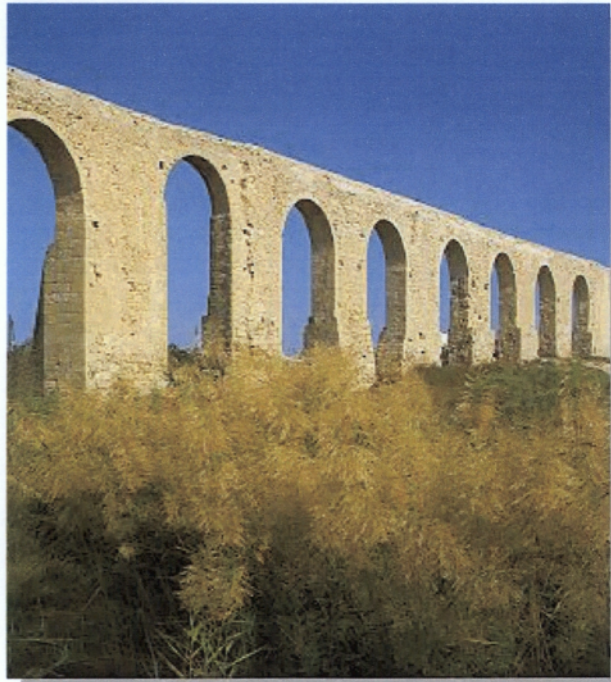
Ασφάλεια και Υγεία

Στον τομέα αυτό ο Δήμος Αγίου Αθανασίου λόγω του μικρού αριθμού του εργατικού του δυναμικού δεν επιβάλλεται από την νομοθεσία ο διορισμός Λειτουργού Ασφάλειας. Παρ' όλα αυτά για την σωστή διαχείριση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας έχει διορίσει Λειτουργό Ασφάλειας στο Δήμο, ο οποίος έχει τύχει της εγκρίσεως του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και ασκεί τα καθήκοντα του παράλληλα με τα καθήκοντα Τεχνικού του Δήμου.

Κεφάλαιο IV :

Παρουσίαση Δήμων

Δήμος Λάρνακας

Καμάρες

Λάρνακα

4.3.3 Δήμος και Επαρχία Λάρνακας

Η Λάρνακα καταλαμβάνει μέρος του νότιου τμήματος της Κύπρου. Προς τα βορειοδυτικά συνορεύει με τη Λευκωσία στα βορειανατολικά με την Αμμόχωστο και στα νοτιοδυτικά με τη Λεμεσό. Στα νότια περιβρέχεται από θάλασσα.

Η Λάρνακα είναι η παλαιότερη ζωντανή πόλη της Κύπρου και ήταν γνωστή αρχικά ως Κίτιων. Αντίθετα από άλλες αρχαίες πόλεις της Κύπρου, που εγκαταλείφθηκαν από τους κατοίκους τους, η Λάρνακα από τον καιρό της ίδρυσής της 6000 έτη πριν, έχει υπάρξει και υπάρχει ακόμα στην ίδια περιοχή. Οντας στο σταυροδρόμι του πολιτισμού από την πρόωρη αυγή της ιστορίας, η Λάρνακα έχει προσελκύσει πολλούς επισκέπτες. Μερικοί ήρθαν ως οι αποικιοκράτες, άλλοι ως έμποροι και άλλοι ως εισβολείς, κατακτητές ή τουρίστες.

Η Λάρνακα είναι ο τόπος γεννήσεως του στωικού φιλοσόφου Ζήνων που δίδαξε στην Αθήνα στον 4ο αιώνα Π.Χ.. Η βυζαντινή περίοδος είναι μεγάλης σπουδαιότητας για τη Λάρνακα. Άφησε πολλά ενδιαφέροντα μνημεία όπως ο Άγιος Λάζαρος.

Η πρόσφατη ιστορία της πόλης παρακολουθεί την πολύ γρήγορη ανάπτυξη όλης της χώρας. Το 1973 ο πληθυσμός της Λάρνακας ήταν 22.000. Το 1974 η Τουρκία εισέβαλε στη Δημοκρατία της Κύπρου και τον τουρκικό στρατό που μετατοπίστηκε από τη δύναμη για 200.000 Ελληνοκυπρίους, οι κάτοικοι του βόρειου μέρους της. Η Λάρνακα έλαβε και καλωσόρισε πάνω από 40.000 πρόσφυγες, τριπλασιάζοντας κατά συνέπεια τον πληθυσμό της που τώρα φτάνει τις 46714 σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001.

Τα πλεονεκτήματα της Λάρνακας ως θέρετρο τουριστών είναι πολυάριθμα. Η πόλη είναι αρκετά μεγάλη. Υπάρχουν πολύ όμορφες, καθαρές παραλίες 25 χιλιομέτρων. Αρχαιολογικές περιοχές και έξι μουσεία της είναι στο κέντρο της πόλης σε σεβαστή απόσταση. Θερινός αθλητισμός, οι δραστηριότητες και οι κρουαζιέρες θάλασσας είναι εύκολα διαθέσιμες.

Η Λάρνακα φιλοξενεί το διεθνές αεροδρόμιο έτσι προσφέρει στο ταξιδιώτη τη πρωταρχική γεύση του νησιού. Ο διεθνής αερολιμένας του βρίσκεται μερικά χιλιόμετρα από το κέντρο της πόλης και ακόμα η πόλη είναι εντελώς έξω από τον κώνο των αεροσκαφών προσγείωσης και αναχώρησης.

Από τα πρώτα πράγματα που βλέπει κανείς είναι η πανέμορφη αλυκή όπου το χειμώνα γίνεται καταφύγιο αποδημητικών πουλιών.

Το επαρχιακό αρχαιολογικό μουσείο της πόλης καθώς και το μουσείο του ιδρύματος Πιερίδη στεγάζουν ενδιαφέρουσες συλλογές αρχαιοτήτων. Το μαρμάρινο άγαλμα του Ζήνωνα του φιλόσοφου και ιδρυτή της στωικής σχολής είναι ακόμη μια μαρτυρία για το ένδοξο παρελθόν της πόλης.

Το Σταυροβούνι είναι ένα από τα αρχαιότερα μοναστήρια της Κύπρου και ιδρύθηκε σύμφωνα με την παράδοση από την Αγία Ελένη. Είναι κτισμένο στην κορυφή ενός βουνού κοντά στη πόλη της Λάρνακας.

Σε κοντινή απόσταση από τη Λάρνακα βρίσκεται η Εκκλησία της Παναγίας της Αγγελόκτιστης με ένα μοναδικό Βυζαντινό ψηφιδωτό όπου θεωρείται από το ομορφότερα του κόσμου.

Ενδιαφέρουσα είναι ακόμα μια επίσκεψη στο φημισμένο χωριό Λεύκαρα όπου γίνονται τα φημισμένα Λευκαρίτικα κεντήματα όπου είχα εντυπωσιάσει και το Λεονάρδο Ντα Βίτσι. Δυτικότερα των Λευκάρων βρίσκεται το γυναικείο Μοναστήρι του Αγίου Μηνά. Νότια της Λάρνακας βρίσκεται η Χοιροκοιτία όπου οι ανασκευές έφεραν στο φως ένα από τους πιο σημαντικούς νεολιθικούς οικισμούς σε ολόκληρο το κόσμο που σήμερα ανήκει στο κατάλογο της παγκόσμιας κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ.

4.3.3.1 Ανάλυση Υπηρεσιών

Ο Δήμος Λάρνακας αποτελείται από τα ακόλουθα τμήματα :

1. Τμήμα γραμματείας όπου υπάρχουν 13 θέσεις
2. Τμήμα Δημοτικού Μηχανικού όπου υπάγονται το τμήμα οικοδομικού και πολεοδομικού ελέγχου κα το τμήμα οδοποιίας και συναφών έργων. Ανώτατος λειτουργός είναι ο Δημοτικός Μηχανικός.
3. Υγειονομικό τμήμα και τμήμα καθαριότητας όπου υπάγονται το τμήμα Υγειονομείου και τμήμα καθαριότητας. Ανώτατος λειτουργός είναι ο Δημοτικός Ιατρός.
4. Τμήμα Δημοτικού ταμείου όπου υπάγονται το λογιστήριο, το τμήμα εισπράξεων φόρων και Δημοτική αποθήκη. Υπεύθυνος του τμήματος είναι ο λογιστής.
5. Τμήμα αγορών στο οποίο υπάγεται η αγορανομία.
6. Τμήμα τροχονομίας στην οποία υπάγεται η τροχονομική υπηρεσία.
7. Τμήμα Δημοτικού γκαράζ.

8. Πολιτιστικό τμήμα. Το τμήμα είναι υπεύθυνο για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου.
9. Τμήμα κήπου και πάρκου το οποίο ασχολείται με τη διαμόρφωση και το καλλωπισμό της πόλης.
10. Τμήμα Δημοτικής βιβλιοθήκης
11. Μέλαθρον Ευγηρίας

4.3.3.2. Αναπτυξιακά έργα

Μερικά από τα σημαντικά αναπτυξιακά έργα που πραγματοποίησε και πραγματοποιεί ο Δήμος της Λάρνακας είναι :

- Λεωφόρος Στρατηγού Τιμάγια. Τα έργα άρχισε το 2001 και τελειώνει το 2006.
- Παραλία Μακένζυ
- Παραλιακό μέτωπο Φοινικούδων
- Πάρκο Καμάρων
- Αναπαλαίωση αποθηκών τελωνείου που μετατράπηκαν σε ιστορικό αρχείο – Μουσείο Λάρνακας.

Επίσης ο Δήμος προγραμματίζει τα επόμενα χρόνια να δημιουργήσει :

- Την κατασκευή 3 πλατειών στο κέντρο της πόλης.
- Ανακατασκευή δρόμου Πιαλέ Πασιά.

Ακόμα ευελπιστεί στην υλοποίηση του έργου ενοποιήσεις της μαρίνας Λάρνακας και του λιμανιού μέσω στρατηγικού επενδυτή.

Η πολιτιστική ζωή είναι πλούσια και πολλά γεγονότα οργανώνονται από τον Δήμο της πόλης σχεδόν καθημερινά.

4.3.3.3 Πολιτιστικοί Χώροι

Μερικοί από τους σημαντικούς Πολιτιστικούς χώρους του Δήμου είναι :

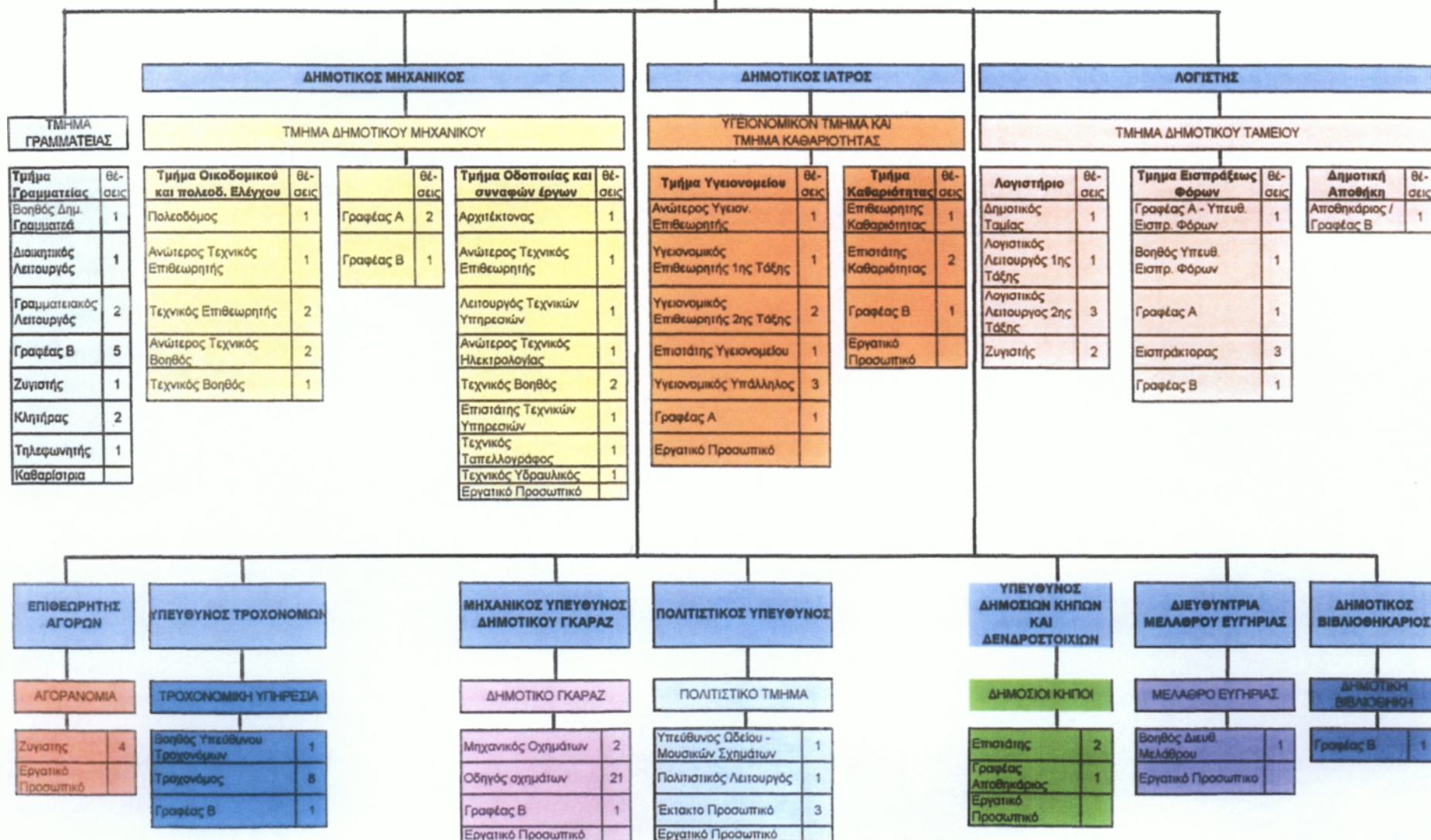
- Παττίχειο αμφιθέατρο είναι ανοιχτό θέατρο χωρητικότητας 2200 θέσεων και χρησιμοποιείται κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Δημοτικό θέατρο είναι χειμερινό και έχει 400 θέσεις
- Κηποθέατρο στο μεσαιωνικό κάστρο και χρησιμοποιείται τους καλοκαιρινούς μήνες
- Εξέδρα στο παραλιακό μέτωπο όπου χρησιμοποιείται ολόχρονα

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ - ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Κεφάλαιο VI :

Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

Δήμου Λάρνακας

Παραλιακός Δρόμος Φοινικούδων

4.3.3.4 Αποτελέσματα

Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων

Μετά από τη συνομιλία που είχαμε με το Δημοτικό Μηχανικό του Δήμου της Λάρνακας, ο οποίος ασχολείται και με τα Ευρωπαϊκά Θέματα, μας ενημέρωσε πως τα σπίτια που βρίσκονται στα Δημοτικά όρια του Δήμου καταγράφονται από τον ίδιο το Δήμο και συγκεκριμένα από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου και στη συνέχεια τα στοιχεία αυτά αποστέλλονται στην Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Επίσης στέλνονται στο Τμήμα Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τα διπλότυπα των Αδειών Οικοδομής του εκάστοτε έτους που εκδόθηκαν και η Στατιστική Υπηρεσία μετά από Επιτόπιο Έλεγχο καταγράφει τις ανεγειρόμενες οικοδομές για την τήρηση των απαιτούμενων στοιχείων.

Περιβάλλον

Το πρόγραμμα παρακολούθησης της αέριας ρύπανσης στη Λάρνακα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος S.M.A.P (Short and medium-Term environmental Priority Action Programme).

Το Πρόγραμμα S.M.A.P. της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγχρηματοδοτεί μελέτες και πιλοτικά έργα τα οποία αποσκοπούν στη μεταφορά τεχνογνωσίας και εμπειριών στον τομέα της προστασίας και αναβάθμισης της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω προγράμματος S.M.A.P., ο Δήμος Λάρνακας συμμετέχει στο Δίκτυο συνεργασίας Urban Air Quality improvement through Air Quality and Mobility Plans and the Institutional Strengthens of Local Administration on Air Quality", το οποίο στοχεύει στα κάτωθι:

1. Στη δημιουργία ξεχωριστού τμήματος στη Δημοτική Υπηρεσία, το οποίο θα παρέχει εξειδικευμένες πληροφορίες και θα παρακολουθεί την ποιότητα του αέρα εντός των Δημοτικών ορίων.
2. Στην εκπαίδευση του προσωπικού για τον καταρτισμό στρατηγικού προγράμματος ελέγχου των ατμοσφαιρικών ρύπων.
3. Στην εκπαίδευση του προσωπικού στο χειρισμό των αναγκαίων οργάνων παρακολούθησης και μέτρησης των ρύπων.
4. Στη δημιουργία χημικού εργυστηρίου μέτρησης ρύπων από διάφορες πηγές.

Η χρηματοδότηση θα καλύψει τις ενέργειες του προγράμματος για τα πρώτα τρία χρόνια και αναμένεται ότι μετά τη λήξη της περιόδου θα συνεχιστούν οι δραστηριότητες με ίδιους πόρους του Δήμου Λάρνακας.

Χρηματοδότηση του Προγράμματος

- Συνεισφορά της ΕΕ 79,5%
- Συνεισφορά ICAEN 4,5%
- Συνεισφορά άλλων Ευρωπαϊκών Οργανισμών 8,64%
- Συνεισφορά των πόλεων που συμμετέχουν
 - Λάρνακα 2,5%
 - Λεμεσός 3,7%
 - Tetuan 0,7%
 - El Fayha 0,5%

Πρόγραμμα παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης της Αλυκιάς Λάρνακας

Ο Δήμος Λάρνακας μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος για το περιβάλλον, SMAP, έχει ανεγείρει και πρόσφατα εγκαινιάσει εργαστήριο παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πόλη της Λάρνακας. Το εργαστήριο έχει εξοπλιστεί πλήρως με σύγχρονα όργανα ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις των ευρωπαϊκών οδηγιών σε σχέση με την ποιότητα του περιβάλλοντος.

Εκτός από την τακτική παρακολούθηση του νερού της Αλυκιάς της Λάρνακας, εξαιρετικής σημασίας είναι η παρακολούθηση της αέριας ρύπανσης στην περιοχή της Αλυκιάς. Η ανάγκη για παρακολούθηση της ατμόσφαιρας ενισχύεται από την ύπαρξη δύο κύριων πηγών εκπομπής ρύπων στην περιοχή, το διεθνές αερολιμένα Λάρνακας και την αυξημένη τροχαία κίνηση προς και από το αεροδρόμιο επί της λεωφόρου Αρτέμιδος. Στους ρύπους οι οποίοι προέρχονται από τις πιο πάνω πηγές συμπεριλαμβάνονται το βενζόλιο, το τολουόλιο και τα ξυλάνια τα οποία χαρακτηρίζονται από μεγάλη τοξικότητα αλλά και τα οξείδια του άνθρακα, του αζώτου και του θείου τα οποία συμμετέχουν σε φωτοχημικές διεργασίες και οδηγούν στη δημιουργία επιβλαβών παραπροϊόντων.

Το Αστικό Περιβαλλοντικό Παρατηρητήριο Λάρνακας διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένους τεχνικούς σε θέματα δειγματοληψίας αέριων ρύπων καθώς και σύγχρονο εργαστηριακό εξοπλισμό και επιστημονικό δυναμικό για την ανάλυση των δειγμάτων, σύμφωνα πάντα με πρότυπες μεθόδους και οδηγίες τις οποίες ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για την παρακολούθηση της αέριας ρύπανσης της Αλυκιάς, θα χρησιμοποιηθούν παθητικοί δειγματολήπτες (passive samplers) σε τακτά χρονικά διαστήματα και περιμετρικά της αλυκιάς με σκοπό την ετήσια

παρακολούθηση της ατμόσφαιρας και τον προσδιορισμό των ακόλουθων ρύπων :

- O₃ (όζον)
- NO_x (οξειδία του αζώτου)
- SO_x (οξειδία του θείου)
- Benzene (Βενζόλιο)
- Toluene (Τολουόλιο)
- Xylenes (Ξυλένια, ο-μ-π)

Περαιτέρω ανάλυση των πιο πάνω δειγμάτων, περιλαμβάνει την χρήση αέριου χρωματογράφου με ανιχνευτή ιονισμού φλόγας, χρωματογράφου ιονισμού με ανιχνευτή αγωγιμότητας και φασματοφωτομέτρου (ορατού φάσματος).

Παράλληλα θα διεξάγεται και μια εκστρατεία παρακολούθησης της σωματιδιακής ύλης με αεροδυναμική διάμετρο μικρότερη των 10 μm (PM10) με τη χρήση κινητών μονάδων συλλογής σωματιδιακής ύλης.

Πέρα από την οικολογική της σημασία η Αλυκή αποτελεί για την Κύπρο και ένα τουριστικό θέλγητρο που ελκύει ξένους και ντόπιους. Διάφορες αναπτύξεις, όπως η λειτουργία αλλά και η επέκταση του αεροδρομίου αναμένεται να επιβαρύνουν την ατμόσφαιρα της αλυκής. Για τους λόγους αυτούς είναι επιτακτική η ανάγκη παρακολούθησης της ρύπανσης της ατμόσφαιρας της αλυκής παράλληλα με την παρακολούθηση του νερού της.

Προστασία του καταναλωτή

Όπως και στο Δήμο Αγίου Αθανασίου έτσι και στον Δήμο της Λάρνακας δεν έχει λειτουργήσει ακόμη Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη αλλά όπως μας ενημέρωσαν η δημιουργία και λειτουργία του συγκεκριμένου γραφείου δεν αποτελεί βασική προτεραιότητα του Δήμου αφού όπως ενημερωθήκαμε από τη Γραμματειακή Λειτουργία του Δήμου, οι δημότες κάνουν τα παράπονά τους απευθείας στο Δήμαρχο καταθέτοντας τις σχετικές επιστολές με τα παράπονά τους στη γραμματεία του Δήμου.

Ευρωπαϊκή Εβδομάδα κινητικότητας

Και ο Δήμος της Λάρνακας συμμετέχοντας στην Εβδομάδα Κινητικότητας πραγματοποίησε τις δικές του εκδηλώσεις και ενημέρωσε τους δημότες του για την σχέση Αυτοκινήτου και Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης. Ορισμένες από τις ενέργειες του Δήμου ήταν :

- Εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού για την χρησιμοποίηση του Λεωφορείου ως μέσο διακίνησης εντός της Πόλης. Κινητοποίηση εργαζομένων του Δήμου για χρήση του Λεωφορείου ως μέσο μεταφοράς στο χώρο εργασίας.

- Έλεγχος Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης

Εκστρατεία ελέγχου εξατμίσεων αυτοκινήτου. Η κινητή μονάδα του "Αστικού Περιβαλλοντικού Παρατηρητηρίου Λάρνακας" σε συνεργασία με τη Τροχονομική Υπηρεσία Λάρνακας και την Τροχαία Λάρνακας διεξήγαγε πιλοτικούς ελέγχους των εξατμίσεων μηχανοκίνητων τροχοφόρων εντός του Αστικού Εμπορικού Κέντρου Λάρνακας.

- Ετοιμασία ενημερωτικού φυλλαδίου για την Ατμοσφαιρική Ρύπανση στο Κέντρο της Λάρνακας

Το αστικό Περιβαλλοντικό παρατηρητήριο ετοίμασε και διένεψε ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο για τη συμβολή του αυτοκινήτου στην Ατμοσφαιρική Ρύπανση της Πόλης όπως επίσης και τα αποτελέσματα των τελευταίων αναλύσεων της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης εντός το Αστικού Εμπορικού Κέντρου

Ασφάλεια και Υγεία

Όπως και στο Δήμο Λεμεσού έτσι και ο Δήμος της Λάρνακας με εργατικό προσωπικό που ξεπερνά τα 200 άτομα (όριο που προβλέπει για τον διορισμό Λειτουργού Ασφάλειας) διόρισε Λειτουργό Ασφάλειας ο οποίος έτυχε της εγκρίσεως του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της νομοθεσίας.

4.3.4 Ένωση Δήμων Κύπρου

Μετά από τη συνέντευξη που πήραμε από την Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Ένωσης Δήμων Κύπρου προέκυψαν τα πιο κάτω:

Η Ένωση Δήμων Κύπρου είναι η πρώτη Ένωση Τοπικών Αρχών από τα νέα δέκα κράτη της Ε.Ε. που λειτουργεί **Γραφείο στις Βρυξέλλες**, γεγονός που ήδη έχει σχολιασθεί πολύ ευμενώς στο χώρο των Ευρωπαϊκών Οργανισμών Τοπικών Αρχών.

Η αποστολή και οι στόχοι του Γραφείου έχουν καθοριστεί, κατωχρήν, ως ακολούθως :

- Δικτύωση (Networking) και προώθηση των συμφερόντων της Ένωσης Δήμων και των Δήμων της Κύπρου στα Κέντρα αποφάσεων των Βρυξελλών. (Lobbying)
- Εκπροσώπηση της Ένωσης Δήμων σε συναντήσεις και συνεδρίες που ενδιαφέρουν και αφορούν τους Δήμους
- Εξασφάλιση αξιόπιστης πληροφόρησης για Ευρωπαϊκές Πολιτικές και διάχυση της προς τους Δήμους, ιδιαίτερα σε ότι αφορά χρηματοδοτικές ευκαιρίες και προγράμματα της Ε.Ε.
- Δημιουργία επαφών και συνεργασία με άτομα – κλειδιά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τοπικών Αρχών
- Παρακολούθηση και συμμετοχή στις διεργασίες διαικρόφωσης πολιτικών και στην τροποποίηση / εξέλιξη υφιστάμενων πολιτικών της Ε.Ε.
- Συνεργασία με άλλα γραφεία, δίκτυα και Οργανισμούς με έδρα τις Βρυξέλλες
- Παροχή υποστήριξης στην Κυπριακή Αντιπροσωπεία στην ΕτΠ
- Παροχή υποστήριξης σε εκπροσώπους των Δήμων που επισκέπτονται τις Βρυξέλλες
- Συνεργασία με άλλους φορείς της Κύπρου στις Βρυξέλλες (Μόνιμη Αντιπροσωπεία, Ευρωβουλευτές κ.α.)

Επίσης όπως μας ενημέρωσε η Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Θεμάτων η Ένωση Δήμων Κύπρου ετοίμασε το **Σχέδιο Δράσης Εισαγωγής του Ευρώ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση** με σκοπό να υποβοηθήσει τους Δήμους να σχεδιάσουν στην συνέχεια το δικό τους πλάνο, βάσει της δικής τους ιδιομορφίας και εντός των χρονικών πλαισίων που θα συμφωνηθούν.

Προσφορές

Οι νέες Κοινοτικές Οδηγίες (2004/17/Εκ) οι οποίες έχουν μεταφερθεί σε Εθνική Νομοθεσία μέσω των Νόμων Ν. 11(Ι)/2006 και Ν. 12(Ι)/ 2006 οι οποίοι έχουν εφαρμοστεί από 17 Φεβρουαρίου 2006, θεωρούνται ως η πιο

σημαντική μεταρρύθμιση στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό, την απλοποίηση και την ευελιξία των διαδικασιών.

Όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό οι αναθέτουσες αρχές δύναται να εφαρμόζουν συμφωνίες – πλαίσιο, κεντρικές αρχές προμηθειών, δυναμικά συστήματα αγορών.

Όσον αφορά την απλοποίηση των Διαδικασιών :

- Η αντικατάσταση τεσσάρων προηγούμενων Κοινοτικών Οδηγιών με δύο νέες, μείωση των άρθρων από 117 σε 74 και πρόνοια για πιο λογική σειρά των άρθρων.
- Πρόνοια για κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα και πλαίσιο βασισμένο σε σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.
- Μείωση του αριθμού των ορίων εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών, προσαρμογή με εκείνα του Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου και ο καθορισμός τους σε Ευρώ.

Όσον αφορά την Ευελιξία των διαδικασιών :

- Σεβασμός στις αρχές της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας
- Δυνατότητα ηλεκτρονικών διαγωνισμών και ανταγωνιστικού διαλόγου
- Αποδοτικότητα και λειτουργικότητα κατάλληλη για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (περίπου 78% των συμβολαίων κατακτώνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Με βάση την Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Θεμάτων η Ένωση Δήμων διοργανώνει διάφορα σεμινάρια για να ενημερώσει τους Δήμους για τα θέματα που προκύπτουν από την Ε.Ε και προσπαθεί συνεχώς να συνεργάζεται μαζί τους για να μπορέσουν οι Δήμοι να έχουν όσο το δυνατό περισσότερες έγκυρες και αξιόπιστες πληροφορίες για θέματα που τους αφορούν.

Εφαρμογή του Ευρώ στη Τοπική Αυτοδιοίκηση

Το σχέδιο δράσης του Ευρώ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο, έχει συνταχθεί από την Ένωση Δήμων Κύπρου με σκοπό να υποβοηθήσει τους Δήμους να σχεδιάσουν στην συνέχεια το δικό τους πλάνο, βάσει της δικής τους ιδιομορφίας και εντός των χρονικών πλαισίων που θα συμφωνηθούν.

Η ένωση Δήμων καλεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τους Υπεύθυνους των Λογιστηρίων των Δήμων σε συνεδριάσεις και συσκέψεις ώστε να τους ενημερώνει και να τους κατευθύνει για να μπορέσουν χωρίς προβλήματα να εφαρμόσουν το Ευρώ στους Δήμους μέχρι την 1^η Ιανουαρίου του 2008.

4.4 Σύγκριση Δήμων

Μετά από τη διεξαγωγή της έρευνας μας διαπιστώσαμε πως και στους τρεις Δήμους υπήρξαν σημαντικές αλλαγές στην προσπάθειά τους να εναρμονιστούν με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Με γνώμονα πάντα το δικό του συμφέρον και τις δικές του δυνατότητες ο κάθε Δήμος ενήργησε με διαφορετικό τρόπο.

4.4.1 Πληθυσμοί και Προσωπικό Δήμων

Όπως φαίνεται και από τα πιο κάτω διαγράμματα ο Δήμος Λεμεσού έχει τον μεγαλύτερο πληθυσμό (Διάγραμμα 1) αλλά και το μεγαλύτερο εργατικό δυναμικό (Διάγραμμα 2) από τους Δήμους που επιλέχθηκαν για την έρευνά μας.

Διάγραμμα 1

Διάγραμμα 2

4.4.2 Προστασία του καταναλωτή

Στον τομέα αυτό διαπιστώνουμε ότι μόνο ο Δήμος Λεμεσού έχει δημιουργήσει Γραφείο Ευρωπαϊκών Θεμάτων και Πληροφόρησης το οποίο αποσκοπεί στο να αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα στην επικοινωνία και ενημέρωση του δημότη τόσο για ευρωπαϊκά θέματα και προγράμματα όσο και για τη δραστηριότητα και υπηρεσίες του Δήμου. Όσον αφορά τους άλλους δύο Δήμους, ο Δήμος Αγίου Αθανασίου είναι πρόθυμος να πραγματοποιήσει τις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία και λειτουργία του συγκεκριμένου γραφείου σε σχέση με το Δήμο Λάρνακας ο οποίος δεν είναι καθόλου διαθέσιμος να ενεργήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

4.4.3 Τήρηση Στατιστικών Στοιχείων

Στον τομέα αυτό βλέπουμε πως και οι τρεις Δήμοι ενήργησαν περίπου με τον ίδιο τρόπο. Και οι τρεις Δήμοι στέλνουν στο Τμήμα Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τα διπλότυπα των Αδειών Οικοδομής του εκάστοτε έτους που εκδόθηκαν και η Στατιστική Υπηρεσία μετά από Επιτόπιο Έλεγχο καταγράφει τις ανεγειρόμενες οικοδομές.

4.4.4 Τομέας Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Στον τομέα των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων παρατηρούμε πως και οι τρεις Δήμοι συμμετέχουν ενεργά σε διάφορα προγράμματα με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τόσο των δημοτών τους όσο και των προσφερόμενων υπηρεσιών προς αυτούς.

4.4.5 Περιβάλλον

Στον τομέα αυτό όπως φάνηκε από την πιο πάνω έρευνα ο Δήμος Αγίου Αθανασίου ανταποκρινόμενος στα νέα δεδομένα και ανταποκρινόμενος στο κάλεσμα των καιρών για εξοικονόμηση ενέργειας, μείωση του θορύβου και της ρύπανσης προμηθεύτηκε με νέο εξοπλισμό για τις υπηρεσίες καθαριότητας και πρασίνου. Έχει εντάξει στο στόλο των οχημάτων καθαριότητας, νέο σύγχρονο σκυβαλοφόρο όχημα το οποίος τηρεί όλες τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές όπως επίσης και ένα μηχανοκίνητο θρυμματιστή κλαδεμάτων ο οποίος πέραν της δραστηκής μείωσης του όγκου που δημιουργείτε από τα κλαδέματα θα παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης του θρυμματισμένου ξύλου ως εδαφοβελτιωτικού ή ακόμα κι ως “πράσινου” κάρβουνου.

Εξίσου σημαντικό είναι και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για το περιβάλλον, SMAR, στο οποίο συμμετέχουν ενεργά τόσο ο Δήμος Λεμεσού όσο και ο Δήμος της Λάρνακας όπου έχουν ανεγείρει και πρόσφατα εγκαινιάσει εργαστήρια παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης τόσο στην πόλη της Λεμεσού όσο και στη πόλη της Λάρνακας.

4.4.6 Προσφορές

Όσον αφορά τον τομέα των προσφορών παρατηρούμε πως και οι τρεις Δήμοι εναρμονίστηκαν πλήρως με τις νέες Κοινοτικές Οδηγίες (2004/17/Εκ) οι οποίες έχουν μεταφερθεί σε Εθνική Νομοθεσία μέσω των Νόμων Ν. 11(Ι)/2006 και Ν. 12(Ι)/ 2006 οι οποίοι έχουν εφαρμοστεί από 17 Φεβρουαρίου 2006, και θεωρούνται ως η πιο σημαντική μεταρρύθμιση στον τομέα των προσφορών.

4.4.7 Ασφάλεια & Υγεία

Όπως διαπιστώσαμε από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε παρατηρούμε πως και σε αυτόν τον τομέα υπήρξε μια σημαντική μεταρρύθμιση. Στον Δήμο Λεμεσού και στο Δήμο της Λάρνακας λόγω του αριθμού των εργαζομένων τους διόρισαν (με εγγυημένη θέση) Λειτουργούς Ασφάλειας οι οποίοι έτυχαν της εγκρίσεως του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενώ ο Δήμος Αγίου Αθανασίου λόγω του μικρού μεγέθους του διόρισε Λειτουργό Ασφάλειας, ο οποίος αν και έχει τύχει της εγκρίσεως του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ασκεί τα καθήκοντα του παράλληλα με τα καθήκοντα Τεχνικού του Δήμου..

4.5 Συμπεράσματα έρευνας

Όπως φάνηκε από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε βλέπουμε πως σιγά - σιγά οι Δήμοι αν και δεν χρειαζόταν να αλλάξουν και πολλά πράγματα στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσαν για να εναρμονιστούν με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, προσπαθούν συνεχώς να ενημερώνονται και να αναβαθμίζουν τις υπηρεσίες τους ώστε να κάνουν τους Δήμους της Κύπρου ισάξιους με τους Δήμους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.

Παρατηρήσαμε πως και οι τρεις Δήμοι εναρμονίστηκαν πλήρως με τις νέες οδηγίες που αφορούσαν τόσο τον τομέα των προσφορών όσο και τα θέματα για την Ασφάλεια και την Υγεία στους χώρους εργασία, υιοθετώντας χωρίς κανένα απολύτως πρόβλημα όλες τις νέες Κοινοτικές Οδηγίες και τους Νόμους που τροποποιήθηκαν για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό σύνταγμα.

Τόσο το μέγεθος όσο και εργατικό δυναμικό που απασχολεί ο κάθε Δήμος βλέπουμε πως δεν τους επηρεάζει στο να συμμετέχουν σε διάφορα Ευρωπαϊκά προγράμματα, φυσικά πάντα ανάλογα με τις ανάγκες και τους στόχους που θέτει ο κάθε Δήμος.

Πολύ σημαντική ήταν η συμβολή της Ένωσης Δήμων στην εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου. Η προσπάθεια που καταβάλλει η Ένωση Δήμων Κύπρου για να ενημερώνει συνεχώς τους Δήμους μέσω των διαφόρων σεμιναρίων που διοργανώνει αλλά και με την καθημερινή αλληλογραφία και

επικοινωνία που έχει με τους Δήμους, τους βοήθησε στο να εφαρμόσουν και να υιοθετήσουν πιο εύκολα όλες τις νέες Κοινοτικές Οδηγίες και τους Νόμους που τροποποιήθηκαν.

Σημαντική είναι επίσης και η βοήθεια που τους παρέχει για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν σε όλα τα προβλήματα που ίσως επιφέρει η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη την 1^η Ιανουαρίου 2008.

Γενικά Συμπεράσματα

Οι Δήμοι της Κύπρου μπορούν να ανταπεξέλθουν χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα στα νέα δεδομένα και ευθύνες που δημιουργήσε η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι όπως φάνηκε και από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε δεν χρειάστηκε να αλλάξουν και πολλά πράγματα στους Δήμους. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν χρειάζεται να προετοιμάζονται ή να επιδεικνύουν συνεχώς τη δέουσα προσοχή στην προσαρμογή τους προς τα νέα δεδομένα.

Αυτή η νέα κατάσταση θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως μια πρόκληση που χρειάζεται αρκετή δουλειά και προγραμματισμό για να στεφθεί με επιτυχία η πορεία των Τοπικών Αρχών στην Ενωμένη Ευρώπη και να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες και προοπτικές που διανοίγονται, ιδιαίτερα σε σχέση με χρηματοδοτήσεις και συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά δίκτυα και προγράμματα.

Στο νέο ευρωπαϊκό περιβάλλον που έχουμε ενταχθεί και το οποίο μεταβάλλετε συνεχώς, με συνεχή ενίσχυση των αρχών της επικουρικότητας και της αυτονομίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το ισχύον θεσμικό πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου αποδεικνύεται μέρα με τη μέρα ανεπαρκείς.

Λειτουργεί μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις, ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και ευνοεί την διαίωνιση εκείνων των παραγόντων που αποδεδειγμένα δρουν ανασταλτικά στην ανάπτυξη των δήμων και την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχουν στους δημότες, συντηρώντας μια πολυεπίπεδη εξάρτηση από την κεντρική εξουσία.

Η αρχή της επικουρικότητας έχει κατοχυρωθεί θεσμικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για μια πολιτική – διοικητική κατεύθυνση ιδιαίτερα σημαντική για τον πολίτη, αφού εξασφαλίζει την εκτέλεση έργων, την παροχή υπηρεσιών ή την προώθηση αποφάσεων από το πιο κοντινό στον πολίτη επίπεδο, αν αυτές οι αποφάσεις για διάφορους λόγους δεν μπορούν ή δεν ενδείκνυται να ληφθούν ή να εκτελεστούν από την κεντρική εξουσία.

Η αρχή της επικουρικότητας προάγει την αποκέντρωση των εξουσιών, αλλά και των ευθυνών με στόχο την ταχύτερη και καλύτερη εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών προς όφελος του πολίτη. Αν και η αρχή αυτή δεν έχει λάβει ακόμα το χαρακτήρα ισχυρής νομικής ρύθμισης, δεσμεύει πολιτικά τα κράτη – μέλη και η εφαρμογή της διευρύνεται συνεχώς σε περισσότερα πεδία.

Στην Κύπρο η αποκέντρωση στην λήψη αποφάσεων που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται στα πρώτα της βήματα. Όλες οι κυβερνήσεις έχουν επισήμως διακηρύξει την προσήλωσή τους στην αποκέντρωση, αλλά απομένουν να γίνουν πολλά για να εδραιωθεί και στην χώρα μας η αποδοχή της αρχής ότι οι τοπικές κοινωνίες αποφασίζουν μέσω των εκλεγμένων τους

αρχών για θέματα που τους αφορούν άμεσα και καθορίζουν την ποιότητα ζωής στην περιοχή τους.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί με βάση ένα νόμο που ψηφίστηκε πριν από είκοσι (20) χρόνια. Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των δήμων πρέπει να αναθεωρηθεί το ταχύτερο για να μπορέσουν οι δήμοι να εκμεταλλευτούν τις προοπτικές που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους.

Απαιτείται όμως και από τις ίδιες τις Τοπικές Αρχές και κοινωνίες να εντείνουν τις προσπάθειές τους για ανάληψη ολόενα και ποιο πολλών εξουσιών, με παράλληλη βελτίωση των δομών τους έτσι ώστε αυτές οι εξουσίες να τυγχάνουν της πλέον αποτελεσματικής αξιοποίησης.

Η πιο πάνω είναι η πλέον σημαντική προοπτική που δίνεται για τους Δήμους και η αξιοποίηση της βεβαίως δεν αποτελεί θέμα μόνο για τους Δήμους, αλλά και για την ίδια την Κυβέρνηση και τα Κόμματα, και την Κοινωνία μας γενικότερα διότι είναι πρώτιστα θέμα πολιτικό. Και το τι θα γίνει ή δεν θα γίνει σε αυτό το θέμα θα εξαρτηθεί πρώτιστα από πολιτικές παραμέτρους, ιδιαίτερα των Πολιτικών Φορέων της Κοινωνίας μας οι οποίοι ελπίζετε να συνεκτιμήσουν σωστά όλα τα δεδομένα και να προχωρήσουν σε αξιοποίηση αυτής της ευκαιρίας και συγκυρίας για ένα πιο συγκεντρωμένο και αποτελεσματικό κράτος.

Εισηγήσεις – Προτάσεις

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας θεωρείτε απαραίτητο να γίνουν ορισμένες προτάσεις, η πραγματοποίηση των οποίων μπορεί να συμβάλει στην πληρέστερη και σφαιρική ενημέρωση για τις διαρθρωτικές αλλαγές της Α' βάθμιας Τ.Α. της Κύπρου να εναρμονιστεί με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα.

Όπως αποκάλυψε αυτή η έρευνα που έγινε για τις ανάγκες τις παρούσας πτυχιακής ένας σημαντικός αριθμός των υπαλλήλων των Δήμων που ασχολούνται με ευρωπαϊκά θέματα δεν έχουν λάβει ειδική εκπαίδευση. Προτείνεται λοιπόν η προώθηση συστηματικής και εξειδικευμένης εκπαίδευσης των υπαλλήλων μέσω της οργάνωσης ειδικών σεμιναρίων, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, που θα απευθύνονται στους υπαλλήλους αυτούς προσφέροντας τους τις απαραίτητες γνώσεις και οδηγίες για την καλύτερη άσκηση των καθηκόντων τους.

Η εξασφάλιση του αναγκαίου τεχνικού και λογισμικού εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των Διαδικασιών των Δήμων πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα για τους ίδιους τους Δήμους για να μπορέσουν να εναρμονιστούν με αντίστοιχους Δήμους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Προτείνεται λοιπόν η υιοθέτηση από μέρους των Δήμων λύσεις όπως το **e-Government** (Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση). Είναι προφανές ότι τα οφέλη που απορρέουν από την υιοθέτηση λύσεων **e-Government** είναι τεράστια μερικά από τα οποία είναι τα ακόλουθα : αποπληρωμή λογαριασμών μέσω Διαδικτύου (προς διευκόλυνση των δημοτών και αποφυγή κόστων από μέρους των Δήμων), να ενημερώνονται οι δημότες για τα τεκτενόμενα (πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις) στο δήμο.

Η συνεργασία, η συνεννόηση και η αλληλοβοήθεια μεταξύ των Δήμων αλλά και γενικότερα η συνεργασία με την Ένωση Δήμων θα πρέπει να συνεχιστεί για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στα νέα δεδομένα.

Θα πρέπει οι Δήμοι της Κύπρου να έρχονται σε επαφή και να συνεργάζονται περισσότερο με διάφορους Δήμους του Εξωτερικού οι οποίοι με την εμπειρία τους θα βοηθήσουν τους Δήμους της Κύπρου να προσαρμοστούν πιο εύκολα στα νέα δεδομένα. Αυτό θα επιτευχθεί με τις αδελφοποιήσεις όπου μέσα από αυτές οι Δήμοι της Κύπρου θα μπορέσουν να αντλήσουν πληροφορίες από τους αντίστοιχους Δήμους του εξωτερικού μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και γνώσεων.

Η διοργάνωση σεμιναρίων από την Ένωση Δήμων θα πρέπει να γίνεται σε πιο τακτά χρονικά διαστήματα για να μπορέσουν οι εργαζόμενοι στους Δήμους να ενημερώνονται τόσο για τα διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα στα οποία μπορούν να ενταχθούν αλλά και για τα διάφορα θέματα που προκύπτουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πίνακας Συντομεύσεων

Συντομεύσεις σε Ελληνικούς Χαρακτήρες :

ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΠ	Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού
ΕΓΤΠΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων Τμήμα Προσανατολισμού
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΤΕ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΧΜΙΑ	Χρηματοδοτικό Μέσω Προσανατολισμού της Αλιείας

Συντομεύσεις σε Λατινικούς Χαρακτήρες :

ΑΦΕΤ	Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων
CEB	Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Θέμα : Οι διαρθρωτικές αλλαγές της Α βάρθμιας Τ.Α. στην Κύπρο μετά την ένταξη της στην Ε.Ε. Συγκριτική παρουσίαση των δήμων Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Λάρνακας.

Ονοματεπώνυμο :

Ημερομηνία Γέννησης :

Μορφωτικό Επίπεδο :

Επαγγελματική Κατάσταση :

Δομημένη Συνέντευξη :

1. Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. οι δήμοι για να εναρμονιστούν με τα ευρωπαϊκά δεδομένα έπρεπε να αλλάξουν σε κάποιους τομείς. Ποιοι είναι αυτοί οι τομείς ; Μιλήστε μας λίγο γι' αυτούς.
2. Άλλαξε κάτι στο τρόπο λειτουργίας των δήμων μετά την ένταξη στην Ε.Ε.;(Δομή – Ωράρια – Μισθοί – Πρόσληψη προσωπικού – Προσφορές)
3. Τροποποιήθηκαν διάφορες νομοθεσίες που επηρέασαν άμεσα τους δήμους; Ποιες είναι αυτές; Εφαρμόζονται;
4. Τι πρέπει να αλλάξει για να μπορεί να γίνει πιο ομαλή η εφαρμογή του ευρώ στους Δήμους; Δώσατε κάποιες οδηγίες στους δήμους;
5. Με ποιους τρόπους ενημερώνετε τους Δήμους για τα διάφορα προγράμματα στα οποία μπορούν να ενταχθούν; (σεμινάρια - συνεδριάσεις)
6. Ποιος ο ρόλος και ο σκοπός του γραφείου της Ένωσης Δήμων Κύπρου στις Βρυξέλλες;

Θέμα : Οι διαρθρωτικές αλλαγές της Α βάρθμιας Τ.Α. στην Κύπρο μετά την ένταξη της στην Ε.Ε. Συγκριτική παρουσίαση των Δήμων Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Λάρνακας.

Ονοματεπώνυμο :

Ημερομηνία Γέννησης :

Μορφωτικό Επίπεδο :

Επαγγελματική Κατάσταση :

Δομημένη Συνέντευξη :

1. Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. ο Δήμος για να εναρμονιστούν με τα ευρωπαϊκά δεδομένα έπρεπε να αλλάξει σε κάποιους τομείς. Ποιοι είναι αυτοί οι τομείς ; Μιλήστε μας λίγο γι' αυτούς.
2. Άλλαξε κάτι στο τρόπο λειτουργίας του Δήμου μετά την ένταξη στην Ε.Ε.;(Δομή – Ωράρια – Μισθοί – Πρόσληψη προσωπικού – Προσφορές)
3. Τροποποιήθηκαν διάφορες νομοθεσίες που επηρέασαν άμεσα το δήμο; Ποιες είναι αυτές; Εφαρμόζονται;
4. Τι πρέπει να αλλάξει για να μπορεί να γίνει πιο ομαλή η εφαρμογή του ευρώ στο Δήμο; Πήρατε κάποιες οδηγίες από την Ένωση Δήμων ή άλλους φορείς;
5. Με ποιους τρόπους ενημερώνετε ο Δήμος για τα διάφορα προγράμματα στα οποία μπορεί να ενταχθεί; (σεμινάρια - συνεδριάσεις)
6. Συνεργάζεστε με το γραφείο της Ένωσης Δήμων στην Κύπρο;
7. Με ποιους τρόπους ενημερώνεστε για τα διάφορα Ευρωπαϊκά Θέματα που τον αφορούν άμεσα;
8. Έχετε συνεργασία με άλλους Δήμους του Εξωτερικού;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ, ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΚΑΝ (1^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, 2001)

TABLE 1. ENUMERATED HOUSING UNITS, HOUSEHOLDS, INSTITUTIONS AND POPULATION BY DISTRICT (1ST OCTOBER, 2001)

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ HOUSING UNITS			ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ HOUSEHOLDS		ΙΔΡΥΜΑΤΑ INSTITUTIONS		ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗ- ΘΥΣΜΟΥ TOTAL POPU- LATION	DISTRICT
	Σύνολο Total	Κενές και προσωρινής διαμονής Vacant or temporary residence	Συνήθως διαμονής Used as usual residence	Αριθμός Number	Πληθυσμός Population	Αριθμός Number	Πληθυσμός Population		
ΣΥΝΟΛΟ	294.013	70.639	223.374	223.730	685.200	209	4.271	689.471	TOTAL
Λευκωσία	104.991	15.826	89.165	89.335	270.967	90	2.162	273.129	Lefkosia
Αμμόχωστος	18.981	7.385	11.596	11.613	37.689	7	49	37.738	Ammochostos
Λάρνακα	48.960	12.694	36.266	36.304	114.743	28	523	115.266	Larnaka
Λεμεσός	86.064	21.788	64.276	64.343	196.012	70	1.288	197.300	Lemesos
Πάφος	35.017	12.946	22.071	22.135	65.789	14	249	66.038	Pafos
ΑΣΤΙΚΕΣ	188.944	33.392	155.552	155.836	471.021	153	3.396	474.417	URBAN
Λευκωσία	75.311	8.354	66.957	67.099	198.697	70	1.762	200.459	Lefkosia
Αμμόχωστος	0	0	0	0	0	0	0	0	Ammochostos
Λάρνακα	30.322	7.503	22.819	22.835	70.147	18	394	70.541	Larnaka
Λεμεσός	62.285	11.147	51.138	51.202	156.458	53	1.036	157.494	Lemesos
Πάφος	21.026	6.388	14.638	14.700	45.719	10	204	45.923	Pafos
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	105.069	37.247	67.822	67.894	214.179	56	875	215.054	RURAL
Λευκωσία	29.680	7.472	22.208	22.236	72.270	20	400	72.670	Lefkosia
Αμμόχωστος	18.981	7.385	11.596	11.613	37.689	7	49	37.738	Ammochostos
Λάρνακα	18.638	5.191	13.447	13.469	44.596	10	129	44.725	Larnaka
Λεμεσός	23.779	10.641	13.138	13.141	39.554	15	252	39.806	Lemesos
Πάφος	13.991	6.558	7.433	7.435	20.070	4	45	20.115	Pafos

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (Συν.) - TABLE 2 (Cont'd)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ- LARNAKA DISTRICT

Κώδικας Code	ΔΙΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ /ΓΕΝΟΡΙΑ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ HOUSING UNITS			ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ HOUSEHOLDS		ΙΔΡΥΜΑΤΑ INSTITUTIONS		ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗ- ΘΥΣΜΟΥ TOTAL POPULATION	MUNICIPALITY/COMMUNITY /QUARTER
		Σύνολο Total	Κενές και προσωρινής διαμονής Vacant or temporary residence	Ενηθους διαμονής Used as usual residence	Αριθμός Number	Πληθυσμός Population	Αριθμός Number	Πληθυσμός Population		
4	ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	48.960	12.694	36.266	36.304	114.743	28	523	115.266	LARNAKA DISTRICT
4000	Δήμος Λάρνακας Ενορίες	20.715	4.775	15.940	15.951	46.372	16	342	46.714	Larnaka Municipality Quarters
- 01	Σκάλα	4.278	1.924	2.354	2.357	5.543	3	86	5.629	Skala
- 02	Χρυσοπολιτισσα	3.741	1.012	2.729	2.733	7.323	3	43	7.366	Chrysopolitissa
- 03	Σωτήρας	4.163	651	3.512	3.514	11.347	5	80	11.427	Sotiras
- 04	Αρχιεπίσκοπος Μακάριος III	340	21	319	320	917	0	0	917	Archiepiskopos Makarios III
- 05	Τσακίλερο	795	218	577	577	1.481	0	0	1.481	Tsakilero
- 06	Κόκκινες	415	15	400	400	1.070	1	31	1.101	Kokkines
- 07	Άγιος Νικόλαος	5.442	806	4.636	4.637	14.691	4	102	14.793	Aglos Nikolaos
- 08	Άγιοι Ανάργυροι I	487	29	458	458	1.302	0	0	1.302	Agloi Anargyroi I
- 09	Άγιοι Ανάργυροι II	497	36	461	461	1.307	0	0	1.307	Agloi Anargyroi II
- 10	Καμάρες	247	22	225	225	558	0	0	558	Kamares
- 11	Ζήνων	310	41	269	269	833	0	0	833	Zinon
4010	Δήμος Αραδίππου	3.348	312	3.036	3.041	11.436	1	23	11.459	Aradippou Municipality
4011	Λιβάδια	1.801	347	1.454	1.454	4.846	1	29	4.875	Livadin
4012	Δρομολαξιά	1.563	101	1.462	1.462	4.995	0	0	4.995	Dromolaxia
4013	Μενεού	696	348	348	348	1.196	0	0	1.196	Mencou
4100	Κελλιά	111	4	107	107	364	0	0	364	Kellia

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (Συν.) - TABLE 2 (Cont'd)

ΕΠΙΧΡΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ - LEMESOS DISTRICT

Κώδικας Code	ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΕΝΟΡΙΑ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ HOUSING UNITS			ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ HOUSEHOLDS		ΙΔΡΥΜΑΤΑ INSTITUTIONS		ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΗ- ΘΥΣΜΟΥ TOTAL POPULATION	ΜΥΝΙΠΑΛΙΤΗΤΑ/ΚΟΜΜΥΝΙΤΗ /QUARTER
		Σύνολο Total	Κενές και προσωρινής διαμονής Vacant or temporary residence	Συνήθους διαμονής Used as usual residence	Αριθμός Number	Πληθυσμός Population	Αριθμός Number	Πληθυσμός Population		
5011	Δήμος Μέσα Γετονιάς <u>Ενορίες</u>	4.749	510	4.239	4.239	13.414	3	105	13.519	Mesa Geltonia Municipality <u>Quarters</u>
- 01	Κοντοβάθκια	1.397	109	1.288	1.288	4.101	0	0	4.101	Kontovathkia
- 02	Χαλκούτσα	1.890	229	1.661	1.661	4.993	0	0	4.993	Halkoutsa
- 03	Τίμιος Πρόδρομος	1.111	143	968	968	3.143	2	63	3.206	Timios Prodrimos
- 04	Πάνθεα	351	29	322	322	1.177	1	42	1.219	Panthea
5012	Δήμος Αγίου Αθανασίου <u>Ενορίες</u>	3.276	333	2.943	2.946	9.346	2	20	9.366	Agios Athanasios Municipality <u>Quarters</u>
- 01	Άγιος Γεώργιος (Φραγκούδι)	448	172	276	276	764	0	0	764	Agios Georgios (Frangoudi)
- 02	Άγιος Στυλιανός	792	39	753	755	2.087	1	2	2.089	Agios Styllanos
- 03	Απόστολος Λουκάς	452	15	437	437	1.257	0	0	1.257	Apostolos Loukas
- 04	Άγιος Αθανάσιος	1.584	107	1.477	1.478	5.238	1	18	5.256	Agios Athanasios
5013	Δήμος Γερμασόγειας <u>Ενορίες</u>	4.869	1.922	2.947	2.950	8.494	0	0	8.494	Germasogeia Municipality <u>Quarters</u>
- 01	Αγία Παρασκευή	788	133	655	658	2.117	0	0	2.117	Agia Paraskevi
- 02	Ποταμός Γερμασόγειας	4.081	1.789	2.292	2.292	6.377	0	0	6.377	Potamos Germasogeias
5020	Πάνω Πολεμίδα	1.220	60	1.160	1.160	3.749	0	0	3.749	Pano Polemidia
5021	Ύψωνας	2.033	210	1.823	1.823	6.430	0	0	6.430	Ypsonas
5022	Δήμος Κάτω Πολεμιδιών <u>Ενορίες</u>	5.927	453	5.474	5.475	18.460	1	39	18.508	Kato Polemidia Municipality <u>Quarters</u>
- 01	Αρχάγγελος Μιχαήλ	531	18	513	514	1.913	0	0	1.913	Archangelos Michail

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Συνοπτικός Οδηγός του περί Δήμων Νόμου

Άθου Γερμανού

Γραμματέα Ενωσης Δήμων Κύπρου

Εισαγωγή

Η σύσταση και λειτουργία των δήμων στην Κύπρο διέπεται από τον περί Δήμων Νόμο, που ψηφίστηκε τον Οκτώβριο του 1985 (Ν. 111/85), σε αντικατάσταση της προϊσχύουσας νομοθεσίας. Από τότε μέχρι σήμερα ψηφίστηκαν από τη Βουλή άλλοι 27 Νόμοι, με τους οποίους τροποποιήθηκε ο βασικός Νόμος του 1985.

Πρέπει να σημειωθεί, εξ αρχής, ότι ο Οδηγός δε στοχεύει να υποκαταστήσει το επίσημο κείμενο του περί Δήμων Νόμου, στο οποίο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ανατρέξει για να έχει λεπτομερή πληροφόρηση για επί μέρους θέματα που προνοούνται στο Νόμο. Αναμένεται, όμως, ότι ο Οδηγός θα αποβεί χρήσιμο βοήθημα, ιδιαίτερα ως κείμενο αναφοράς, σε υποψηφίους και νέους δημάρχους και δημοτικούς συμβούλους, όπως και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο που επιθυμεί να διεξέλθει εύκολα τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, και γενικότερα, να ενημερωθεί για τη λειτουργία των δήμων.

Η Δομή του Νόμου

Ο περί Δήμων Νόμος συνίσταται από 11 μέρη (144 συνολικά άρθρα) τα οποία αναφέρονται σε επί μέρους θέματα και έχουν τους ακόλουθους τίτλους:

- Μέρος Πρώτον: Εισαγωγικές Διατάξεις
- Μέρος Δεύτερον: Σύσταση Και Κατάργηση Δήμων
- Μέρος Τρίτον: Δημότες
- Μέρος Τέταρτον: Δημοτικές Αρχές Και Εκλογές Αυτών
- Μέρος Πέμπτο: Διοίκηση Των Δήμων
- Μέρος Έκτον: Προυπολογισμοί, Οικονομικά Και Λογαριασμοί
- Μέρος Έβδομον: Αρμοδιότητες Των Δήμων
- Μέρος Όγδοον: Αδικήματα Και Δικαστική εξουσία
- Μέρος Ένατον: Ποικίλες Διατάξεις
- Μέρος Δέκατον: Προσωρινές Διατάξεις
- Μέρος Ενδέκατον: Μεταβατικές Διατάξεις

1. Μέρος Πρώτον: Εισαγωγικές Διατάξεις

Στο μέρος αυτό, που περιλαμβάνει τα δύο πρώτα άρθρα, δίδεται ο τίτλος του Νόμου (άρθρο 1) και η νομική ερμηνεία διάφορων όρων που συναντούνται στο κείμενο του Νόμου (άρθρο 2).

Νόμου (άρθρο 2).

Δομή του Νόμου

2. Μέρος Δεύτερον: Σύσταση και Κατάργηση Δήμων

Στο μέρος αυτό προνοείται ότι οι υφιστάμενοι κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου δήμοι, θα θεωρούνται ότι είναι δήμοι συσταθέντες σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αυτού και θα συνεχίσουν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του (άρθρο 3).

Άλλη σημαντική πρόνοια που περιλαμβάνεται στο μέρος αυτό είναι η διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε πόλη, περιοχή βελτιώσεως, χωριό ή σύμπλεγμα περιοχών βελτιώσεως ή χωριών που έχουν πληθυσμό πέραν των 5000 κατοίκων, μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων των περιοχών αυτών, για να εξακριβωθεί η επιθυμία τους ως προς την ανακήρυξη της περιοχής τους σε δήμο (άρθρο 4). Αν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος είναι υπέρ της ανακήρυξης μιας περιοχής σε δήμο, τότε το Υπουργικό Συμβούλιο κηρύσσει την εν λόγω περιοχή σε δήμο, με σχετικό διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και αρχίζει άμεσα η εφαρμογή των διατάξεων του περί Δήμων Νόμου στο νεοσύστατο αυτό δήμο. Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει ταυτόχρονα δημοτική επιτροπή, της οποίας η θητεία σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες. Η δημοτική επιτροπή αποτελείται από πέντε πρόσωπα, από τα οποία ένας ορίζεται ως πρόεδρος, και διορίζεται για να ασκεί προσωρινά τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του δημοτικού συμβουλίου, μέχρι να γίνουν εκλογές και να ανακηρυχθεί ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο του νεοσύστατου δήμου.

Το πιο πάνω άρθρο τροποποιήθηκε το 1992 για να δοθεί η ευχέρεια και εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να διατάσσει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και σε περιοχές βελτιώσεως, χωριά ή συμπλέγματα περιοχών βελτιώσεως και χωριών που έχουν πληθυσμό κάτω από 5000 κατοίκους, εφόσον ικανοποιηθεί ότι κάποια περιοχή έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί αποτελεσματικά και ικανοποιητικά ως δήμος.

Το άρθρο 5 αναφέρεται στη δυνατότητα συγχώνευσης ενός δήμου με όμορο(συνορεύοντα) δήμο, περιοχή βελτιώσεως ή χωριό, μετά από διεξαγωγή σχετικού δημοψηφίσματος μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων του επηρεαζόμενου δήμου, περιοχής βελτιώσεως ή χωριού, για να εξακριβωθεί η επιθυμία τους ως προς τη συγχώνευση αυτή.

Το άρθρο 6 προνοεί για την κατάργηση δήμων, όταν ο πληθυσμός τους είναι κάτω από 4000 δημότες κατά τα τρία συνεχή προηγούμενα έτη.

Το άρθρο 7 προσδιορίζει το νομικό καθεστώς που έχουν οι δήμοι ως νομικά πρόσωπα. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό όλοι οι δήμοι είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και έχουν όλες τις ιδιότητες που έχουν τα νομικά αυτά πρόσωπα.

Το άρθρο 7Α προνοεί για τη διαδικασία αλλαγής του ονόματος δήμου, ενώ το άρθρο 8 προνοεί για τη διαδικασία επανακαθαρισμού, τροποποίησης επέκτασης ή περιορισμού των δημοτικών ορίων.

Δομή του Νόμου

3. Μέρος Τρίτον: Δημότες

Στο μέρος αυτό (άρθρο 9) επεξηγείται και ορίζεται ποιιά πρόσωπα έχουν την ιδιότητα του δημότη. Μπορεί, απλά, να σημειωθεί ότι οποιοσδήποτε πολίτης της Δημοκρατίας έχει τη συνήθη διαμονή του εντός των δημοτικών ορίων ενός δήμου είναι αυτόματα και δημότης αυτού του δήμου. Το άρθρο 10 προναεί για τον καταρτισμό και τήρηση μητρώου δημοτών.

Δομή του Νόμου

4. Μέρος Τέταρτον: Δημοτικές Αρχές και Εκλογές Αυτών

Το κεφάλαιο αυτό (άρθρα 11 μέχρι 42) προναεί για διάφορα θέματα που σχετίζονται με τις δημοτικές εκλογές. Στη συνέχεια επεξηγούνται ορισμένα βασικά σημεία, ώστε να δοθεί μια σφαιρική εικόνα για το θέμα αυτό.

α) Γενικές δημοτικές εκλογές διεξάγονται κάθε πέντε χρόνια, μετά από διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Οι εκλογές διεξάγονται οποιαδήποτε ημέρα μέσα στο μήνα Δεκέμβρη και η θητεία των δημοτικών συμβουλίων, που είναι πενταετής, αρχίζει από την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου, που είναι ο μήνας που ακολουθεί το μήνα των εκλογών.

β) Σε περίπτωση που ένα δημοτικό συμβούλιο αναλαμβάνει καθήκοντα μετά την πρώτη μέρα του Ιανουαρίου του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου διεξήχθησαν γενικές εκλογές, η θητεία αυτού του δημοτικού συμβουλίου αρχίζει την πρώτη μέρα του αμέσως μετά την εκλογή επόμενου μήνα και είναι ίση προς το υπόλοιπο της περιόδου των άλλων συμβουλίων που εκλέγησαν κατά τις τελευταίες γενικές δημοτικές εκλογές.

γ) Κάθε συμβούλιο συνίσταται από το δήμαρχο και τους συμβούλους, ο αριθμός των οποίων είναι από 8 μέχρι 26 (χωρίς να υπολογίζεται ο δήμαρχος), ανάλογα με τον αριθμό εκλογέων του κάθε δήμου. Ο αντιδήμαρχος υπολογίζεται στους πιο πάνω αριθμούς συμβούλων.

δ) Οι εκλογές για το δήμαρχο και τους συμβούλους γίνονται την ίδια ημέρα, αλλά ξεχωριστά. Αυτό γίνεται με τη χρήση δύο κάλπων, μια κάλπη για την ψηφοφορία για το δήμαρχο και μια κάλπη για την ψηφοφορία για τους δημοτικούς συμβούλους.

ε) Σε ότι αφορά την εκλογή δήμαρχου, ανακηρύσσεται ως δήμαρχος ο υποψήφιος που παίρνει τις περισσότερες έγκυρες ψήφους μεταξύ των υποψηφίων, χωρίς να τίθεται οποιοδήποτε όριο στο ποσοστό των ψήφων που πρέπει να επιτύχει.

στ) Σε ότι αφορά την εκλογή των συμβούλων, οι υποψήφιοι κατέρχονται είτε ως μέλη συνδυασμών, είτε ως μεμονωμένοι και για την κατανομή των εδρών εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, τα ισχύοντα στις εκλογές για ανάδειξη βουλευτών. Οι εκλογείς έχουν, επίσης, δικαίωμα να εκφράσουν την προτίμησή τους υπέρ συγκεκριμένων υποψηφίων με σταυρούς προτίμησης, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τον ένα για κάθε τέσσερις ή λιγότερους συμβούλους, ανάλογα με τον ολικό αριθμό συμβούλων.

ανάλογα με τον ολικό αριθμό συμβούλων.

η) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 13, δικαίωμα του εκλέγειν σε ένα δήμο έχουν οι πολίτες που έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους, είναι δημότες του δήμου αυτού και είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο που τηρείται από το Υπουργείο Εσωτερικών για σκοπούς δημοτικών εκλογών. Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική, όπως συμβαίνει και με τις βουλευτικές εκλογές.

θ) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 15 και 16, δικαίωμα του εκλέγεσθαι για το αξίωμα του δημάρχου και του δημοτικού συμβούλου έχουν όλοι οι πολίτες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, νοούμενου ότι έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Δεν έχει δικαίωμα του εκλέγεσθαι πρόσωπο που είναι διανοητικά ανάκανο, μη αποκατασταθείς πτωχεύσας, πρόσωπο που έχει καταδικαστεί μέσα στα τελευταία πέντε χρόνια πριν τις εκλογές για ποινικό αδίκημα που είναι απιμωτικό ή ενέχει ηθική αισχρότητα. Υπουργοί, Βουλευτές, Δικαστές, υπάλληλοι του ευρύτερου δημοσίου τομέα, αστυνομικοί ή στρατιωτικοί, πρόσωπα που κατέχουν ιερατικό αξίωμα και πρόσωπα που έχουν οποιαδήποτε συμβατική σύνδεση με το δήμο για την εκτέλεση εργασιών ή την παροχή υπηρεσιών με αμοιβή, μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα για εκλογή τους στο αξίωμα του δημάρχου ή του δημοτικού συμβούλου, αλλά σε περίπτωση εκλογής τους δεν μπορούν να αναλάβουν το αξίωμα, εκτός και αν παραιτηθούν από το αξίωμα ή τη θέση τους ή απαλλαγούν από τις συμβατικές υποχρεώσεις ή σφειλές τους έναντι του δήμου.

ι) Το εκλεγέν συμβούλιο εκλέγει, μεταξύ των μελών, στην πρώτη του συνεδρία ένα σύμβουλο με μυστική ψηφοφορία, ο οποίος θα είναι ο αντιδήμαρχος και ο οποίος μπορεί να κατέχει τη θέση αυτή μέχρι τη λήξη της θητείας του συμβουλίου που τον εξέλεξε.

Δομή του Νόμου

5. Μέρος Πέμπτο: Διοίκηση των Δήμων

Το μέρος αυτό αναφέρεται σε διάφορα θέματα που έχουν σχέση με τη διοίκηση των δήμων. Το άρθρο 43 προνοεί ότι η σύγκληση των συνεδριάσεων του συμβουλίου και οι εργασίες κατά την διάρκειά τους ρυθμίζονται με Κανονισμούς που εκδίδονται για αυτό το σκοπό από το συμβούλιο. Προνοείται, επίσης, ότι ένα συμβούλιο πρέπει να εφαρμόζει τους Κανονισμούς που περιέχονται στο Δεύτερο Πίνακα του Νόμου, μέχρι να εκδώσει δικούς του Κανονισμούς.

Ο ρόλος των δημοτικών επιτροπών

Στο μέρος αυτό προνοείται, επίσης, η σύσταση και λειτουργία των διαφόρων δημοτικών επιτροπών. Ο ρόλος αυτών των επιτροπών, με εξαίρεση τη διαχειριστική επιτροπή που υφίσταται με βάση ειδική πρόνοια του περί Δήμων Νόμου, είναι συμβουλευτικός και όχι εκτελεστικός.

Η διαχειριστική επιτροπή

Ξεκινώντας από την διαχειριστική επιτροπή, που η σύστασή της προνοείται στο άρθρο 44 του Νόμου και είναι η κορυφαία επιτροπή του δήμου, πρέπει να διευκρινιστεί ότι αυτή έχει αρμοδιότητες που ορίζονται ρητά στο άρθρο 47 του Νόμου. Ειδικότερα, η διαχειριστική επιτροπή εκτελεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 47 του Νόμου και τα οποία παρατίθενται στη συνέχεια αυτούσια, όπως διατυπώνονται στο Νόμο:

α) ετοιμάζει τους προϋπολογισμούς του δήμου και υποβάλλει αυτούς, κατά τον κατάλληλον χρόνον, εις το συμβούλιον προς έγκρισιν.

β) ετοιμάζει την ετήσιαν έκθεσιν και τους ετήσιους λογαριασμούς του δήμου και υποβάλλει αυτούς εις το συμβούλιον δι' έγκρισιν.

γ) ευθύς ως οι ετήσιοι λογαριασμοί του δήμου ελεγχθούν τελικώς υπό του Γενικού Ελεγκτού της Δημοκρατίας φροντίζει διά την γνωστοποίησιν της ετήσιας εκθέσεως κατά τοιούτον τρόπον ως το συμβούλιον ήθελεν εκάστοτε αποφασίσει.

δ) βοηθεί και συμβουλεύει τον δήμαρχο εις την άσκησιν των εξουσιών και την εκτέλεσιν των καθηκόντων αυτού.

ε) συντονίζει το έργον των διαφόρων επιτροπών των διοριζομένων υπό του συμβουλίου.

στ) εκτελεί τιαύτα περαιτέρω καθήκοντα, ως ήθελεν ανατεθή εις αυτήν υπό του συμβουλίου ή του δημάρχου."

Η διαχειριστική επιτροπή διορίζεται από το συμβούλιο και τα μέλη της πρέπει να είναι απαραίτητα μέλη του συμβουλίου. Ο αριθμός των μελών της διαχειριστικής επιτροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερος του ενός τρίτου, αλλά ούτε και μεγαλύτερος του ενός δευτέρου του συνολικού αριθμού των συμβούλων. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος είναι μέλη της διαχειριστικής επιτροπής λόγω της θέσης τους, σύμφωνα με ρητή πρόνοια του άρθρου 44. Ο δήμαρχος προεδρεύει των συνεδριάσεων της επιτροπής και, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον αντιδήμαρχο. Το συμβούλιο μπορεί, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 44, να μετατρέπει, από καιρό σε καιρό, τη σύνθεση της διαχειριστικής επιτροπής, να παύει υφιστάμενα και να διορίζει νέα μέλη και να πληρεί χρεώσεις θέσεις σ' αυτή.

Η σύγκληση των συνεδριάσεων της επιτροπής και οι εργασίες κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της ρυθμίζονται από Κανονισμούς, που εκδίδει για το σκοπό αυτό το συμβούλιο. Αν δεν εκδόθηκαν τέτοιοι Κανονισμοί τότε θα εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι Κανονισμοί που ισχύουν για τις συνεδριάσεις του συμβουλίου, μέχρι να εκδοθούν τέτοιοι Κανονισμοί. Απαρτία κατά τις συνεδριάσεις της διαχειριστικής επιτροπής αποτελεί το ήμισυ του αριθμού των μελών της πλέον ενός, περιλαμβανομένου του δημάρχου, αν αυτός παρίσταται, και οι αποφάσεις της λαμβάνονται με πλειοψηφία, ενώ σε περίπτωση ισοψηφίας ο πρόεδρος της έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο.

Οι άλλες δημοτικές επιτροπές

Σε ότι αφορά όλες τις άλλες επιτροπές, αυτές υφίστανται εφόσον το συμβούλιο, που έχει τη σχετική εξουσία, σύμφωνα με το άρθρο 45, αποφασίσει τη σύστασή τους. Ο Νόμος δεν προδυναρμόζει επακριβώς ούτε το αντικείμενο ούτε τον αριθμό των

έχει τη σχετική εξουσία, σύμφωνα με το άρθρο 45, αποφασίζει τη σύστασή τους. Ο Νόμος δεν προδιαγράφει επακριβώς ούτε το αντικείμενο ούτε τον αριθμό των επιτροπών αυτών, για να δοθεί η μεγαλύτερη δυνατή ευχέρεια και ευελιξία στο συμβούλιο να αποφασίσει. Τα μέλη των επιτροπών αυτών διορίζονται από το συμβούλιο και είναι δυνατό να περιλαμβάνουν και πρόσωπα που δεν είναι μέλη του συμβουλίου. Όμως, κατά κανόνα, τα μέλη των επιτροπών είναι μέλη του συμβουλίου. Οι επιτροπές μπορεί να είναι γενικές ή ειδικές και ο αριθμός των μελών κάθε επιτροπής αποφασίζεται από το συμβούλιο που, όπως προαναφέρθηκε, διορίζει και τα μέλη τους.

Ο μόνος περιορισμός που τίθεται από το Νόμο για το διορισμό των μελών των επιτροπών, ως επιφύλαξη στο εδάφιο (1) του άρθρου 45, και ο οποίος σε αρκετές περιπτώσεις είναι πολύ δύσκολο να προσδιοριστεί αριθμητικά με ακρίβεια, είναι ότι στις επιτροπές αυτές θα επιλέγονται, κατά το δυνατό, σύμβουλοι ανήκοντες σε όλα τα αυτοτελή κόμματα, συνασπισμούς κομμάτων, συνδυασμούς ανεξαρτήτων και ανεξάρτητους, κατ' αναλογία, εφόσον τούτο είναι δυνατό, προς την αριθμητική τους αντιπροσώπευση στο συμβούλιο.

Αναφορικά με τη σύσταση και λειτουργία των επιτροπών ισχύουν, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Νόμου, και τα ακόλουθα:

α) Το συμβούλιο μπορεί, από καιρό σε καιρό, να μετατρέπει τη σύνθεση, να παύει υφιστάμενα, και να διορίζει νέα μέλη και να πληρεί χρεώσεις θέσεις σε οποιαδήποτε τέτοια επιτροπή.

β) Απαραίτη για κάθε τέτοια επιτροπή αποτελεί το ήμισυ του αριθμού των μελών της πλέον ένας.

γ) Οι πράξεις και εργασίες οποιασδήποτε τέτοιας επιτροπής υποβάλλονται στο συμβούλιο για έγκριση.

δ) Ο πρόεδρος κάθε επιτροπής ορίζεται από το συμβούλιο και πρέπει να είναι μέλος της διαχειριστικής επιτροπής. Ο δήμαρχος μπορεί να παρίσταται στις συνεδρίες οιασδήποτε επιτροπής και, αν παρίσταται, προεδρεύει και θεωρείται μέλος της.

ε) Το συμβούλιο ρυθμίζει τον κανονισμό συνεδριάσεων των επιτροπών.

στ) Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των μελών της επιτροπής. Σε περίπτωση ισοψηφίας ο πρόεδρος κάθε επιτροπής έχει δευτερή ή νικώσα ψήφο.

Τήρηση των πρακτικών του συμβουλίου και των επιτροπών

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου και των διαφόρων επιτροπών τηρούνται από το δημοτικό γραμματέα, ο οποίος, εκτός των άλλων καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί, είναι υπεύθυνος και για τη φύλαξη των εγγράφων και των αρχείων του δήμου, όπως θα αποφασίσει το δημοτικό συμβούλιο. Επειδή, όμως, συνήθως συστήνονται αρκετές επιτροπές και δε θα ήταν δυνατό για το δημοτικό γραμματέα να παρίσταται σε όλες τις συνεδριάσεις των επιτροπών, μπορεί να εξουσιοδοτήσει άλλους υπαλλήλους του δήμου, μετά από έγκριση του δημάρχου, για να ενεργούν εκ μέρους του σε ότι αφορά την τήρηση των πρακτικών των επιτροπών.

Οι αρμοδιότητες του δημάρχου

Στο ίδιο μέρος του νόμου αναφέρονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του δημάρχου. Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 46 προνοεί ότι ο δήμαρχος είναι η εκτελεστική αρχή του δήμου (η μόνη) και τον εκπροσωπεί σε όλες τις επίσημες του σχέσεις. Στο ίδιο άρθρο αναφέρονται συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες του δημάρχου και προνοείται ότι σε περίπτωση που ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρεί ο αντιδήμαρχος. Στη συνέχεια παρατίθενται οι αρμοδιότητες του δημάρχου που προνοούνται στο άρθρο 46(1)(α) έως (θ), όπως ακριβώς διατυπώνονται στο Νόμο:

α) εκπροσωπεί τον δήμον ενώπιον των δικαστηρίων και οιασδήποτε αρχής της Δημοκρατίας.

β) ετοιμάζει την ημερήσιαν διάταξιν των συνεδριάσεων του συμβουλίου και συγκαλεί τας τιαύτας συνεδριάσεις.

γ) προεδρεύει των συνεδριάσεων του συμβουλίου, της διαχειριστικής επιτροπής ή των επιτροπών αυτού των οποίων αποτελεί μέλος ή εις τας οποίας παρευρίσκεται.

δ) εκτελεί τας αποφάσεις του συμβουλίου.

ε) προϊστάται όλων των υπηρεσιών του δήμου τας οποίας καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει.

στ) διατάσσει την είσπραξιν των δημοτικών εσόδων και εκδίδει χρηματικά εντάλματα εις βάρος των προϋπολογισμών ή των δι' ειδικών αποφάσεων του συμβουλίου ψηφισθεισών πιστώσεων συμφώνως προς την επιφύλαξιν του εδαφίου (1) του άρθρου 66.

ζ) υπογράφει, εξουσιοδοτεί οιονδήποτε υπάλληλον του δήμου να υπογράφη, οιονδήποτε επί τη βάσει του παρόντος Νόμου ή οιονδήποτε δημοτικού κανονισμού εκδοθέντος επί τη βάσει του παρόντος Νόμου χορηγουμένην άδειαν.

η) ενεργεί ως Λειτουργός Γάμου από 1ης Απριλίου 1986 δυνάμει του περί Γάμου Νόμου.

θ) ασκεί πάσαν άλλην αρμοδιότητα ή εξουσίαν ανατιθεμένην εις αυτόν υπό του παρόντος Νόμου, ή οιονδήποτε δημοτικού κανονισμού εκδιδομένου δυνάμει του παρόντος Νόμου, ή οιονδήποτε ετέρου νόμου."

Η ερμηνεία των άρθρων που έχουν σχέση με τη διοίκηση των δήμων, ιδιαίτερα σε σχέση με τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του δημοτικού συμβουλίου, οδήγησε κατά καιρούς σε καταστάσεις που ταλαιπώρησαν αρκετούς δήμους. Γι' αυτό κρίνεται χρήσιμο όπως διευκρινιστούν τα πιο κάτω σημεία για το θέμα αυτό, ώστε να λυθούν ορισμένες απορίες και αμφιβολίες:

α) Ο δήμαρχος, όπως ρητά αναφέρει το άρθρο 46 του Νόμου, είναι η μόνη Εκτελεστική Αρχή του δήμου.

β) το δημοτικό συμβούλιο "νομοθετεί" (έγκριση Δημοτικών Κανονισμών), διορίζει υπαλλήλους, εγκρίνει τους προϋπολογισμούς, αποφασίζει για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, χαράσσει πολιτική για βασικούς τομείς της δραστηριότητας και αποστολές του δήμου, αλλά δεν έχει εκτελεστικό ρόλο, διότι

έργων, χαράσσει πολιτική για βασικούς τομείς της δραστηριότητας και αποστολής του δήμου, αλλά δεν έχει εκτελεστικό ρόλο, διότι αυτό είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του δημάρχου, που είναι η μόνη Εκτελεστική Αρχή του δήμου. Ο δήμαρχος όταν συμμετέχει στις συνεδρίες του δημοτικού συμβουλίου προεδρεύοντας έχει ανάλογο "βουλευτικό"

ρόλο με τα άλλα μέλη του συμβουλίου, ενώ σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις ο ρόλος του, ο πιο ουσιαστικός, είναι εκτελεστικός.

γ) η δημοτική υπηρεσία, της οποίας προϊστάται ο δήμαρχος καθοδηγώντας, κατευθύνοντας και ελέγχοντάς την, είναι το όργανο που χρησιμοποιεί ο δήμαρχος, ως η Εκτελεστική Αρχή του δήμου, για εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Πέρα απ' αυτό το ρόλο της, η Δημοτική Υπηρεσία, μέσω της εσωτερικής ιεραρχίας της, επιλαμβάνεται από μόνη της όλων εκείνων των θεμάτων τα οποία κρίνονται καθαρά υπηρεσιακά, χωρίς να χρειάζεται η παρέμβαση του δημάρχου, παρά μόνο για άσκηση απ' αυτόν καθοδηγητικού και εποπτικού ρόλου.

δ) η σημασία του αξιώματος του αντιδημάρχου είναι ότι αναπληρεί το δήμαρχο όταν αυτός κωλύεται ή απουσιάζει, όπως προνοείται στο εδάφιο (2) του άρθρου 46. Όταν ο δήμαρχος είναι παρών ο αντιδήμαρχος έχει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους άλλους δημοτικούς συμβούλους. Η μόνη διάκριση που γίνεται στο Νόμο αναφορικά με τον αντιδήμαρχο, σε σχέση με τους υπόλοιπους δημοτικούς συμβούλους, αφορά τη συμμετοχή του στη Διαχειριστική Επιτροπή και αυτό για να είναι ενήμερος ο αντιδήμαρχος για τις εργασίες της επιτροπής όταν αναπληρεί το δήμαρχο.

Τα ωφελήματα του δημάρχου και των συμβούλων

Σύμφωνα με το άρθρο 52, ο δήμαρχος λαμβάνει ετήσια αντιμισθία και ο αντιδήμαρχος και οι σύμβουλοι αποζημίωση ή επιδόματα που αποφασίζονται και ψηφίζονται από το δημοτικό συμβούλιο. Τα πιο πάνω πρέπει να εγκριθούν και από το Υπουργικό Συμβούλιο. Οι δήμαρχοι όταν αφυπηρητηθούν δικαιούνται επίσης σύνταξη από το δήμο, σύμφωνα με σχετικούς Κανονισμούς που εκδίδει το δημοτικό συμβούλιο δυνάμει του ίδιου άρθρου.

Οι δημοτικοί υπάλληλοι

Τα άρθρα 53 μέχρι 64 αναφέρονται στους δημοτικούς υπαλλήλους. Για το θέμα αυτό θα μπορούσαν να σημειωθούν συνοπτικά τα πιο κάτω:

α) Οι θέσεις στη δημοτική υπηρεσία κάθε δήμου πρέπει να φαίνονται στον τακτικό προϋπολογισμό του δήμου μαζί με την αντίστοιχη για κάθε θέση μισθολογική κλίμακα.

β) Ο δήμος πρέπει να προχωρήσει στην ετοιμασία και έγκριση Κανονισμών Δημοτικής Υπηρεσίας, στους οποίους θα καθορίζονται η διαδικασία που θα ακολουθείται για την πλήρωση κενών θέσεων, οι γενικοί όροι υπηρεσίας των δημοτικών υπαλλήλων, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις τους, τα της άσκησης πειθαρχικής εξουσίας, καθώς και κάθε άλλο θέμα που είναι συναφές με τα προαναφερθέντα θέματα. Σημειώνεται ότι οι Κανονισμοί αυτοί

καθώς και κάθε άλλο θέμα που είναι συναφές με τα προαναφερθέντα θέματα. Σημειώνεται ότι οι Κανονισμοί αυτοί καλύπτουν μόνο τους υπαλλήλους και όχι τους εργάτες του δήμου.

γ) Το άρθρο 54 προνοεί για τη δυνατότητα του συμβουλίου να προχωρεί στη δημιουργία, μεταξύ άλλων, όλων ή κάποιων από τις πιο κάτω αναφερόμενες ανώτερες θέσεις:

- δημοτικού γραμματέα
- δημοτικού μηχανικού
- δημοτικού ταμία
- δημοτικού ιατρού
- δημοτικού υγειονομικού επιθεωρητή
- προϊστάμενου οποιουδήποτε τμήματος που κηρύσσεται από το συμβούλιο ως αυτοτελές τμήμα.

δ) Σε ότι αφορά τα προσόντα διορισμού των δημοτικών υπαλλήλων, τους όρους υπηρεσίας τους, τα δικαιώματα και υποχρεώσεις και τη μισθοδοσία τους, θα μπορούσε να λεχθεί ότι, σε γενικές γραμμές, εφαρμόζονται τα ισχύοντα για τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κάποιες διαφορές, που έχουν ως αφετηρία το γεγονός ότι ο δήμος, από τη φύση του, είναι ένας Οργανισμός με πολλές ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες, σε σχέση με το έργο που πρέπει να επιτελέσει.

ε) Όπως ήδη αναφέρθηκε, στο Νόμο γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ υπαλλήλων και εργατών. Η εργοδότηση εργατών γίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 56, από επιτροπή μελών του συμβουλίου, που ορίζεται από το συμβούλιο, της οποίας προεδρεύει ο δήμαρχος.

στ) Το άρθρο 61 του Νόμου δίδει τη δυνατότητα στους δήμους να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις, ώστε να είναι δυνατή η διάθεση υπηρεσιών από υπάλληλο ενός δήμου σε άλλο ή άλλους δήμους.

η) Το άρθρο 61Α κατοχυρώνει τη συνέχεια της υπηρεσίας και των ωφελημάτων των υπαλλήλων και εργατών των Τοπικών Αρχών που ανακηρύσσονται σε δήμους.

Περιοσία και συμβάσεις των δήμων

Τα άρθρα 62 και 63 αναφέρονται στην ακίνητη και κινητή ιδιοκτησία των δήμων και το άρθρο 64 στις συμβάσεις που συννομολογούνται εξ ονόματος του δήμου. Ειδικότερα, σε ότι αφορά την ακίνητη και κινητή ιδιοκτησία του δήμου αξίζει να σημειωθούν τα πιο κάτω:

α) Όταν ανακηρυχθούν νέοι δήμοι όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των Τοπικών Αρχών που προϋπήρχαν περιέρχονται στους νέους δήμους.

β) Η ακίνητη ιδιοκτησία του δήμου πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στα βιβλία του Κτηματολογίου.

στα βιβλία του Κτηματολογίου.

γ) Το συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει για την πώληση ή ανταλλαγή ακινήτου ιδιοκτησίας του δήμου, μόνο μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Συμβούλιο μπορεί, επίσης, να αποφασίζει την υποθήκευση ή εκμίσθωση ή μίσθωση ακινήτου ιδιοκτησίας του δήμου, για περίοδο άνω των δέκα ετών, μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

δ) Το συμβούλιο μπορεί, για τους σκοπούς του περί Δήμων Νόμου και τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου, να βελτιώνει ή αξιοποιεί με οποιοδήποτε τρόπο κάθε ακίνητη ή κινητή ιδιοκτησία που κατέχει ο δήμος ή ανήκει στο δήμο και να δημιουργεί δημόσιες επιχειρήσεις.

ε) Το συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει για την πώληση ή ανταλλαγή οποιασδήποτε κινητής ιδιοκτησίας του δήμου.

Σε ότι αφορά τη συνομολόγηση Συμβάσεων εξ ονόματος των δήμων αξίζει να σημειωθούν τα πιο κάτω:

α) Οι συμβάσεις πρέπει να είναι έγγραφες και να φέρουν τις υπογραφές του δημάρχου και δυο συμβούλων που εξουσιοδοτήθηκαν για το σκοπό αυτό από το συμβούλιο. Βέβαια οι συμβάσεις που είναι σχετικές με τη συνήθη διεξαγωγή των τρέχουσων συναλλαγών του δήμου μπορεί, τηρουμένων των διατάξεων του περί Συμβάσεων Νόμου, να συνομολογούνται γραπτώς ή προφορικώς, ανάλογα με την περίπτωση, και να υπογράφονται μόνο από το δήμαρχο.

β) Το συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει για την εκμίσθωση οποιασδήποτε κινητής ή ακίνητης ιδιοκτησίας του δήμου, τη σύναψη δανείων και τους όρους και προϋποθέσεις αυτών, καθώς και για την αποδοχή οποιασδήποτε κληρονομιάς, κληροδοτήματος ή δωρεάς.

γ) Ορισμένες συμβάσεις, η διάρκεια των οποίων υπερβαίνει τη θητεία του Συμβουλίου από το οποίο συνομολογήθηκαν, υπόκεινται στην έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Δομή του Νόμου

6. Μέρος Έκτον: Προϋπολογισμοί, Οικονομικά και Λογαριασμοί

Το μέρος αυτό αναφέρεται στα οικονομικά των δήμων, ειδικότερα δε στους προϋπολογισμούς και λογαριασμούς, το δημοτικό ταμείο και το δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας.

Προϋπολογισμοί

Σε ότι αφορά τους δημοτικούς προϋπολογισμούς αξίζει να σημειωθούν συνοπτικά τα πιο κάτω:

α) Ο δήμος πρέπει να ετοιμάζει δυο προϋπολογισμούς. Ο πρώτος είναι ο "Τακτικός Προϋπολογισμός" εσόδων και εξόδων και ο δεύτερος ο "Προϋπολογισμός Αναπτυξιακής". Και οι δύο προϋπολογισμοί πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα, για να υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση μέχρι την 31η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους απ' αυτό για το οποίο αναφέρονται. Το οικονομικό έτος των δήμων αρχίζει την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους. Οι δύο προϋπολογισμοί, όπως ήδη αναφέρθηκε, ετοιμάζονται από τη διαχειριστική επιτροπή και, αφού εγκριθούν από το δημοτικό συμβούλιο, υποβάλλονται μέσω του οικείου Επάρχου στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος τους υποβάλλει στη συνέχεια, μαζί με τις τυχόν παρατηρήσεις και εισηγήσεις του, στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Αντίγραφα των εγκριθέντων προϋπολογισμών πρέπει να σταλούν από το δημοτικό συμβούλιο προς το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, απλώς για γνωστοποίηση.

β) Στον Τακτικό Προϋπολογισμό περιλαμβάνονται τα τακτικά έσοδα και έξοδα του δήμου. Τα πιο σημαντικά έσοδα προέρχονται από τα διάφορα δημοτικά τέλη, δικαιώματα και φορολογίες που επιβάλλει ο δήμος, τα κυριότερα των οποίων είναι ο επαγγελματικός φόρος, τα τέλη σκυβάλων, τα δημοτικά τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας, τα τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, τα διαπύλια, ο φόρος θεάματος, τα δικαιώματα έκδοσης αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων, τα δικαιώματα έκδοσης πολεοδομικών αδειών, τα τέλη υδατοπρομήθειας (όπου αυτή είναι δημοτική) και τα τέλη στάθμευσης (από σταθμομετρητές και δημοτικούς χώρους στάθμευσης). Στα τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται, επίσης, διάφορες άλλες μορφές εσόδων με μικρότερη σημασία, καθώς και η ετήσια Κρατική Χορηγία που παίρνουν οι δήμοι. Στο σκέλος των εξόδων περιλαμβάνονται τα συνήθη έξοδα λειτουργίας του δήμου, το σπουδαιότερο των οποίων είναι τα έξοδα μισθοδοσίας και άλλα παρεμφερή ωφελήματα για το προσωπικό του δήμου (ταμείο συντάξεως, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κλπ). Άλλα κονδύλια στο σκέλος των εξόδων του προϋπολογισμού που αξίζει να αναφερθούν είναι οι τόκοι δημοτικών δανείων, τα έξοδα συντήρησης των δρόμων, δημοτικών υποστατικών και οχημάτων και τα διοικητικά/λειτουργικά έξοδα του δήμου (γραφική ύλη, λογαριασμοί τηλεφώνων και ηλεκτρισμού κτλ).

γ) Στον "Προϋπολογισμό Αναπτυξιακής" περιλαμβάνονται οι δαπάνες για αναπτυξιακά έργα που προγραμματίζει να διενεργήσει ο δήμος στο υπ' αναφορά έτος και ο τρόπος χρηματοδότησης αυτών των δαπανών. Η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων γίνεται συνήθως με δανεισμό ή και ειδική κρατική χορηγία. Το ύψος της ειδικής αυτής κρατικής χορηγίας, που δίδεται από την Κυβέρνηση, ποικίλει από έργο σε έργο και εξαρτάται, κυρίως, από τη φύση του έργου και την οικονομική κατάσταση του δήμου.

δ) Το συμβούλιο κάθε δήμου μπορεί, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, να δαπανεί ποσό που δεν υπερβαίνει το ποσοστό του 20% του προβλεφθέντος και εγκριθέντος ποσού οποιουδήποτε κονδυλίου των προϋπολογισμών, νοουμένου ότι για το επιπλέον αυτό ποσό θα γίνεται εξοικονόμηση από οποιαδήποτε άλλα προβλεφθέντα και εγκριθέντα κονδύλια των προϋπολογισμών.

ε) Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί, μέχρι την 31η Μαΐου κατά τη διάρκεια του έτους για το οποίο εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός, να υποβάλει για έγκριση προς το Υπουργικό Συμβούλιο

διάρκεια του έτους για το οποίο εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός, να υποβάλει για έγκριση προς το Υπουργικό Συμβούλιο αναθεωρημένο προϋπολογισμό, αν κρίνει ότι οι περιστάσεις απαιτούν κάτι τέτοιο.

στ) Οι δήμοι λαμβάνουν κάθε χρόνο τακτική κρατική χορηγία. Η χορηγία αυτή δίδεται στους δήμους μέσω της Ένωσης Δήμων, η οποία εισηγείται στην Κυβέρνηση τον τρόπο κατανομής της μεταξύ των δήμων. Πρόσφατα έγινε δεκτό από την Κυβέρνηση αίτημα της Ένωσης Δήμων για σύνδεση της ετήσιας τακτικής χορηγίας που δίδεται στους δήμους ως ποσοστό στα φορολογικά έσοδα του Κράτους, εξέλιξη που θεωρείται πολύ θετική για την οικονομική ανεξαρτησία των δήμων.

Δημοτικό ταμείο

Τα άρθρα 68 έως 72 αναφέρονται στο δημοτικό ταμείο που διατηρεί κάθε δήμος και επεξηγούνται οι βασικές διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται για τις εισπράξεις και πληρωμές που διενεργούνται από το δήμο και γενικά για τη διαχείριση των χρημάτων του δήμου.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας

Τα άρθρα 73 έως 79 αναφέρονται στην επιβολή των δημοτικών τελών ακίνητης ιδιοκτησίας. Τα τέλη αυτά, που ουσιαστικά αποτελούν φορολογία, μπορούν να επιβληθούν στους ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται μέσα στα δημοτικά όρια κάθε δήμου. Από την επιβολή των τελών αυτών απαλλάσσονται διάφορα είδη ακίνητης ιδιοκτησίας που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 75 (κοιμητήρια, εκκλησίες, δημόσια νοσοκομεία, διατηρητέες οικοδομές, δημόσια σχολεία, κρατική ή δημοτική ακίνητη ιδιοκτησία κ.α.).

Παλαιότερα τα δημοτικά τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας εισπράττονταν από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και στη συνέχεια καταβάλλονταν στους δήμους, αφού αφαιρείτο ποσοστό 2% των εισπράξεων για έξοδα εισπραξης. Όμως, το 1993 το Τμήμα αυτό αρνήθηκε να συνεχίσει την εισπράξη των αναφερομένων τελών και έκτοτε αυτά εισπράττονται από τον κάθε δήμο ξεχωριστά, με βάση τους σχετικούς καταλόγους φορολογίας που ετοιμάζονται από το Τμήμα Κτηματολογίου.

Τα δημοτικά τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας, που είναι ετήσια φορολογία, πρέπει να καταβληθούν από τους ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας στο διάστημα μεταξύ 30ης Ιουνίου και 30ης Σεπτεμβρίου του έτους αναφορικά προς το οποίο επιβλήθηκαν. Αν δεν καταβληθούν μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου, τότε προστίθεται επιβάρυνση ίση προς το εκάστοτε μέγιστο επιτρεπόμενο επιτόκιο που ισχύει (9%). Σε περίπτωση δε που ιδιοκτήτης αρνηθεί να καταβάλει το οφειλόμενο τέλος μαζί με την προβλεπόμενη επιβάρυνση μέσα σε 30 μέρες από τη 30η Σεπτεμβρίου, είναι δυνατό, δυνάμει του άρθρου 78, να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον του από το δήμο. Το άρθρο 79 προνοεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εξαιρεί την επιβολή των εν λόγω τελών σε ορισμένες περιοχές. Αυτό γίνεται με σχετική γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Λογαριασμοί

Τα άρθρα 80, 81 και 82 αναφέρονται στην τήρηση και έλεγχο των λογαριασμών των δήμων. Πιο συγκεκριμένα προνοείται ότι όλα τα χρήματα που εισπράττονται και πληρώνονται από το δήμο πρέπει να εγγράφονται και παρουσιάζονται στους λογαριασμούς των δήμων, με βάση τις λογιστικές αρχές των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων και του ιστορικού κόστους. Κάθε δήμος πρέπει, επίσης, να τηρεί, πέραν των κατάλληλων λογαριασμών, βιβλία και καταστάσεις λογαριασμών, τα οποία πρέπει να ετοιμάζονται σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες λογιστικές αρχές και πρότυπα.

Οι λογαριασμοί και οι οικονομικές δασοληψίες και γενικά η οικονομική διαχείριση των δήμων ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ειδικά για τους λογαριασμούς θα πρέπει να αναφερθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 81, οι τελικοί λογαριασμοί κάθε δήμου για κάθε έτος πρέπει να είναι έτοιμοι όχι αργότερα από την 30η Απριλίου του επόμενου έτους. Οι λογαριασμοί αυτοί, αφού πιστοποιηθούν από τον δήμαρχο και τον δημοτικό ταμία (ή οικονομικό διευθυντή όπου υπάρχει), υποβάλλονται στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας για έλεγχο. Μετά τον έλεγχο, που είναι έλεγχος νομιμότητας μόνο, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας υποβάλλει τους ελεγμένους λογαριασμούς, μαζί με τη σχετική έκθεσή του, στο δημοτικό συμβούλιο, στη Βουλή και στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος μεριμνά για τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Μετά τη δημοσίευση των ελεγμένων λογαριασμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αυτοί θεωρούνται κλειστοί και μετά την παρέλευση ενός μήνα από τη δημοσίευσή τους ουδείς μπορεί να τους αμφισβητήσει για οποιοδήποτε λόγο, εκτός μόνο για λόγους ανεντιμότητας ή δόλου ή για την ανάκτηση καθυστερημένων εσόδων.

Δομή του Νόμου

7. Μέρος 'Εβδομον: Αρμοδιότητες των Δήμων

Τα άρθρα 83, 84 και 85 στο μέρος αυτό αναφέρονται στις αρμοδιότητες των δήμων και τα καθήκοντα και τις εξουσίες των δημοτικών συμβουλίων. Το άρθρο 83 αναφέρεται στη γενική αρμοδιότητα του δήμου για τις τοπικές υποθέσεις της περιοχής. Το άρθρο 84 αναφέρεται αναλυτικά στα καθήκοντα του δημοτικού συμβουλίου και το άρθρο 85 στις εξουσίες του δημοτικού συμβουλίου σχετικά με την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 84 που αφορά τα καθήκοντα του δημοτικού συμβουλίου, αναφέρεται στην πολεοδομική εξουσία, στα συστήματα υδρεύσεως, στα συστήματα αποχετεύσεων λυμάτων και ομβρίων υδάτων, στην κατασκευή, συντήρηση, φωτισμό και ονομασία των δρόμων, την καθαριότητα και καλή εμφάνιση της δημοτικής περιοχής, στην προστασία της δημόσιας υγείας, στην ίδρυση και λειτουργία κοιμητηρίων, στον έλεγχο άσκησης επαγγελματιών, στην ίδρυση και λειτουργία αγαθοεργών έργων και ιδρυμάτων, στην ίδρυση και λειτουργία Σφαγείων (σε συνάρτηση με τον περί Σφαγείων Νόμο που είναι ξεχωριστή Νομοθεσία), στη ρύθμιση και έλεγχο της λειτουργίας θεάτρων, καθώς και στην έκδοση, αναστολή ή ακύρωση όλων των αδειών που προνοούνται από τον περί Δήμων Νόμο. Σε ότι αφορά ειδικά την πολεοδομική εξουσία πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει ξεχωριστή νομοθεσία, ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος του 1972, που τέθηκε σε εφαρμογή το 1990. Με βάση το νόμο αυτό και τις εξουσίες που έχει εκχωρήσει ο Υπουργός Εσωτερικών από τότε που τέθηκε σε εφαρμογή ο Νόμος αυτός σε τέσσερις Δήμους (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου), οι Δήμοι αυτοί ενεργούν ως Πολεοδομικές Αρχές, ενώ για τις περιοχές όλων των άλλων δήμων ενεργεί, ως Πολεοδομική Αρχή, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Το άρθρο 85 αφορά τις εξουσίες του δημοτικού συμβουλίου και αναφέρεται στη δανειοδότηση και γενικότερα στη χρηματοδότηση του δήμου (υπό ορισμένες προϋποθέσεις και όρους), στην απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας, στην ίδρυση δημοτικών αγορών, βιοτεχνικών περιοχών, χώρων αναψυχής (γήπεδα, κολυμβητήρια, πάρκα κλπ), στην προώθηση της πολιτιστικής και πνευματικής δραστηριότητας (ίδρυση θεάτρων, μουσείων, βιβλιοθηκών, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων κλπ). Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται επίσης η εξουσία των δημοτικών συμβουλίων για επιβολή φόρου θεάματος, τελών διανυκτέρευσης ξενοδοχείων και τέλους ιπποδρομιακών στοιχημάτων. Επίσης γίνεται αναφορά στην εξουσία των δημοτικών συμβουλίων για ίδρυση ταμείων προνοίας και συντάξεων για τους υπαλλήλους και εργάτες του δήμου.

Στις πιο πάνω παραγράφους έγινε μόνο απλή αναφορά σε καθήκοντα και εξουσίες των δημοτικών συμβουλίων που αναφέρονται στα άρθρα 84 και 85 του Νόμου. Λόγω της σημασίας αυτών των δύο άρθρων του Νόμου, αφού αυτά προδιαγράφουν και σχηματοποιούν την αποστολή του δήμου, συστήνεται σε κάθε ενδιαφερόμενο που επιθυμεί πιο λεπτομερή πληροφόρηση, όπως ανατρέξει στα εν λόγω άρθρα του Νόμου. Πρέπει, επίσης, να διευκρινιστεί ότι οι δήμοι ασκούν και ορισμένες άλλες σημαντικές αρμοδιότητες και εξουσίες που προνοούνται σε άλλους Νόμους, πέραν του περί Δήμων Νόμου, όπως, για παράδειγμα, ο περί Οδών και Οικοδομών Νόμος και ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμος, για τις οποίες βέβαια δε γίνεται αναφορά στον παρόντα Οδηγό, που καλύπτει μόνο τον περί Δήμων Νόμο. Ειδικά σε ότι αφορά τα αποχετευτικά συστήματα λυμάτων διευκρινίζεται ότι υπάρχει ειδική νομοθεσία, ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμος (Ν.1/1971), σύμφωνα με τον οποίο τα συμβούλια αποχετεύσεων λειτουργούν ως ανεξάρτητοι οργανισμοί και τα δημοτικά συμβούλια είναι τα διοικητικά συμβούλια αυτών των οργανισμών, που επιλαμβάνονται των θεμάτων που έχουν σχέση με την κατασκευή και λειτουργία συστημάτων αποχετεύσεων λυμάτων.

Συνεργασία/Συμβάσεις δήμου και άλλων τοπικών αρχών

Το άρθρο 86 αναφέρεται αναλυτικά στη δυνατότητα ενός δήμου να συννομολογεί σύμβαση με άλλη Τοπική Αρχή ή Αρχές για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, καθώς και για την από κοινού παροχή υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο εδάφιο (3) του άρθρου, όταν κριθεί ότι κάτι τέτοιο συμφέρει τα δύο ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη. Οι πρόνοιες του άρθρου αυτού δεν πρέπει να συγχέονται με τις πρόνοιες του άρθρου 61, διότι, παρόλο που τα δύο αυτά άρθρα προσομοιάζουν, αναφέρονται σε διαφορετικά θέματα.

Δημοτικοί κανονισμοί

Το άρθρο 87 αναφέρεται στην έκδοση και διαδικασία έγκρισης δημοτικών κανονισμών, που αποτελούν πολύ σημαντικό συστατικό για την ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία των δήμων. Μέχρι πολύ πρόσφατα οι πιο πολλοί Δημοτικοί Κανονισμοί που εκδίδοντο από τα δημοτικά συμβούλια απαιτείτο, βάσει του άρθρου 87 του Νόμου, να τύχουν έγκρισης τόσο από το Υπουργικό Συμβούλιο όσο και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το γεγονός αυτό δημιουργούσε μεγάλες καθυστερήσεις και μετά από μακρόχρονες και επίμονες προσπάθειες της Ένωσης Δήμων, η Βουλή, με Νόμο που ψήφισε τον Απρίλιο του 1996, τροποποίησε τον περί Δήμων Νόμο, ώστε να μη χρειάζεται η δική της έγκριση για τους Δημοτικούς Κανονισμούς που εκδίδουν οι δήμοι, αλλά να απαιτείται μόνο η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, ενώ για τους Δημοτικούς Κανονισμούς που προνοούν για τον καθορισμό τελών και δικαιωμάτων να μην απαιτείται έγκριση ούτε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Υπουργικό Συμβούλιο.

Έλεγχος και ρύθμιση της τροχαίας κίνησης

Το άρθρο 88 του νόμου αναφέρεται στην εξουσία των δήμων να ελέγχουν και ρυθμίζουν την τροχαία κίνηση στους δρόμους εντός των δημοτικών τους ορίων. Ο έλεγχος και η ρύθμιση της Τροχαίας γίνεται στο βαθμό και έκταση που ρητά αναφέρεται στο άρθρο αυτό και στους σχετικούς Δημοτικούς Κανονισμούς που προνοεί το άρθρο, οι οποίοι εκδίδονται από το δημοτικό συμβούλιο "τη συναινέσει του αρχηγού της Αστυνομίας".

Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 88 και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου αυτού, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να διορίζει δημοτικούς τροχονόμους, οι οποίοι είναι δημοτικοί υπάλληλοι. Τα καθήκοντα που εκτελούν οι δημοτικοί τροχονόμοι καθορίζονται από το συμβούλιο με τη σύμφωνη γνώμη του Αρχηγού Αστυνομίας. Τα καθήκοντα των δημοτικών τροχονόμων είναι σχετικά περιορισμένα και αφορούν βασικά την αστυνόμευση της στάθμευσης και την καταγγελία όσων σταθμεύουν παράνομα.

Εκσκαφή δρόμων

Το άρθρο 89 του νόμου αναφέρεται σε μια από τις πιο σημαντικές και αποκλειστικές εξουσίες που έχουν οι δήμοι. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό ουδείς δικαιούται να επεμβαίνει σε οποιοδήποτε δρόμο χωρίς να πάρει πρώτα γραπτή άδεια από το δήμο. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι Δημόσιες Αρχές Κοινής Ωφέλειας, όπως η Α.Η.Κ., Α.Τ.Η.Κ., Συμβούλια Υδατοπρομήθειας κ.α., που χρειάζεται να προβαίνουν σε επεμβάσεις στους δρόμους, συνήθως για εργασίες των δικτύων τους, πρέπει πρώτα να απευθύνονται στο δήμο και να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια, η οποία συνοδεύεται από συγκεκριμένους όρους. Οι εκσκαφές των δρόμων επανορθώνονται από το δήμο και το κόστος που συνεπάγεται η επανόρθωση το αναλαμβάνει η Αρχή Κοινής Ωφέλειας που διενήργησε την εκσκαφή. Το κόστος αυτό υπολογίζεται με βάση κοστολόγιο που είναι εκ των προτέρων συμφωνημένο μεταξύ της Ένωσης Δήμων, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και των Αρχών Κοινής Ωφέλειας και το οποίο είναι γνωστό ως "Μοναδιαίες Τιμές". Το κοστολόγιο αυτό αναθεωρείται από καιρό σε καιρό, ώστε να ανταποκρίνεται στα πραγματικά κόστη.

Επικίνδυνες οικοδομές

Το άρθρο 90 αναφέρεται στην εξουσία του συμβουλίου να λαμβάνει μέτρα, και τη διαδικασία λήψης αυτών των μέτρων σε περιπτώσεις που διαπιστωθεί ότι κάποια οικοδομή μέσα στα δημοτικά όρια καθίσταται επικίνδυνη για τους διαμένοντες σ' αυτή, τους περιοίκους ή διερχομένους.

Οχημάτια

Τα άρθρα 91 μέχρι 102 αναφέρονται αναλυτικά στις οχημάτια και στις εξουσίες του συμβουλίου να λαμβάνει μέτρα για άρση οχημάτιων, ως επίσης και τις ακολουθητέες σε τέτοιες περιπτώσεις διαδικασίες.

Άδειες επιτηδεύματος και επαγγέλματος

Το άρθρο 103 προνοεί ότι οποιοδήποτε πρόσωπο διατηρεί επιχείρηση μέσα στα δημοτικά όρια του δήμου πρέπει πρώτα να εξασφαλίσει άδεια από το δήμο. Για την έκδοση της άδειας αυτής έχει παραχωρηθεί εξουσία στο δήμο να επιβάλλει σχετικά δικαιώματα, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με τον πέμπτο πίνακα του Νόμου, που, σημειωτέον, είναι νέος και έχει ενσωματωθεί στο Νόμο με βάση τον τελευταίο τροποποιητικό νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε τον Απρίλιο του 1996.

Τα άρθρα 104 έως 108 προνοούν για τη γνωστή επαγγελματική φορολογία, που επιβάλλεται σ' όλες τις κατηγορίες προσώπων, φυσικών ή νομικών, μισθωτών, αυτοεργοδοτούμενων, εταιρειών κ.λ.π. Ο επαγγελματικός φόρος επιβάλλεται σύμφωνα με τον τρίτο πίνακα του νόμου, που προνοείται από το άρθρο 105. Όπως εύκολα μπορεί να διαπιστωθεί από το σχετικό πίνακα, ο επαγγελματικός φόρος των μισθωτών είναι κλιμακωτός, ανάλογα με τον ετήσιο μισθό τους, και για όλες τις άλλες κατηγορίες (επαγγελματίες, αυτοεργοδοτούμενοι, εταιρείες κ.α.) έχουν τεθεί στο νόμο ανώτατα όρια και ο δήμος αποφασίζει στη βάση κάποιων κριτηρίων που θέτει ποιά θα είναι το ακριβές ύψος της φορολογίας που θα επιβληθεί σε κάθε πρόσωπο.

Σε ότι αφορά τους μισθωτούς, θα πρέπει να σημειωθεί, επίσης, ότι οι εργοδότες έχουν υποχρέωση, με βάση το άρθρο 105, να υποβάλλουν στην αρχή κάθε έτους κατάλογο των υπαλλήλων τους και του μισθού τους και, εφόσον τους ζητηθεί από το δήμο, να αποκόπτονται από το μισθό των υπαλλήλων τους τον αναλογούντα φόρο, τον οποίο καταβάλλουν στη συνέχεια στο δήμο.

Τέλος, αξίζει να διευκρινιστεί ότι από την καταβολή της επαγγελματικής φορολογίας εξαιρούνται ορισμένα πρόσωπα, που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 104, και αυτά είναι οι Υπουργοί, οι βουλευτές (αναφορικά με τα βουλευτικά τους καθήκοντα), οι δικαστές και πρόσωπα που ασκούν αποκλειστικά θρησκευτικά καθήκοντα.

Το άρθρο 111 προνοεί για την πλανοδιοπώληση, που απαιτεί έκδοση σχετικής άδειας από το δήμο. Η άδεια αυτή μπορεί να είναι για περίοδο ενός, τριών, έξι, εννέα ή δώδεκα μηνών, και γι' αυτή καταβάλλονται δικαιώματα που καθορίζονται από το δήμο.

Άδειες λειτουργίας θεάτρων και κέντρων αναψυχής

Τα άρθρα 112 μέχρι 117 αναφέρονται στα θέατρα, σινεμά, λούνα πάρκ και κέντρα αναψυχής, για τη λειτουργία των οποίων απαιτείται ειδική άδεια από το δήμο. Οι προϋποθέσεις που τίθενται στο νόμο για χορήγηση της άδειας αυτής, που ο τύπος της παρατίθεται στον τέταρτο πίνακα του Νόμου, είναι βασικά η καταλληλότητα του χώρου και υποστατικού από πλευράς λειτουργικότητας και ασφάλειας για τους θαμώνες τους, αλλά και από πλευράς μη δημιουργίας οχληρίας για τους γειτονικούς.

Για την εξέταση της σχετικής αίτησης πρέπει να προσκομιστούν μια σειρά από πιστοποιητικά από την τεχνική υπηρεσία του δήμου, την Πυροσβεστική και την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία. Ανεξάρτητα αν έχει εκδοθεί άδεια για τη λειτουργία των πιο πάνω υποστατικών, σε περιπτώσεις που διαπιστωθεί, σε μεταγενέστερο στάδιο, ότι το υποστατικό δεν πληρεί τους όρους της σχετικής άδειας, τότε ο δήμος μπορεί, αφού ακολουθηθεί συγκεκριμένη (αλλά χρονοβόρα) διαδικασία, να ανακαλέσει την άδεια αυτή. Ειδικά για τα κέντρα αναψυχής, πρέπει να σημειωθεί, επίσης, ότι η λειτουργία τους διέπεται και από τον περί Κέντρων Αναψυχής Νόμο (Ν.29/85), ο οποίος, όμως, αντιμετωπίζει το θέμα της λειτουργίας τους από διαφορετικά σκοπιά

(Ν.29/85), ο οποίος, όμως, αντιμετωπίζει το θέμα της λειτουργίας τους από διαφορετική σκοπιά.

Ζυγιστικά και διαπύλια

Τα άρθρα 118 μέχρι 123 αναφέρονται στην εξουσία των δήμων για επιβολή ζυγιστικών και διαπυλίων. Τα ζυγιστικά είναι δικαιώματα που επιβάλλονται από το δήμο όταν προσφέρει διευκολύνσεις για τη ζύγιση αγαθών, στις περιπτώσεις που ο αγοραστής τους το απαιτήσει από τον πωλητή τους. Αυτό συνήθως γίνεται για διάφορα αγροτικά προϊόντα (σταφύλια, πατάτες κ.λ.π.) και σιτηρά. Παρόλο που στο παρελθόν τα εν λόγω δικαιώματα ήταν σημαντικό εισόδημα για τους δήμους, η οικονομική βαρύτητά τους έχει μειωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια.

Τα διαπύλια επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 122 σε αγαθά που μεταφέρονται μέσα στα δημοτικά όρια του δήμου. Εξαιρούνται της καταβολής διαπυλίων τα προϊόντα εκείνα για τα οποία καταβλήθηκαν προηγουμένως ζυγιστικά δικαιώματα για τη ζύγισή τους. Τα διαπύλια αποτελούν ακόμη σημαντική πηγή εισοδήματος για τους Δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου, αφού η επιβολή τους συνδυάζεται και συσχετίζεται με τη λειτουργία των δημοτικών χοντρικών αγορών τους.

Δομή του Νόμου

8. Μέρος 'Ογδοον: Αδικήματα και Δικαστική Εξουσία

Το μέρος αυτό του Νόμου (άρθρα 124 μέχρι 130) αναφέρεται σε διάφορα αδικήματα και τη δικαστική διαδικασία που ακολουθείται για δίωξη και επιβολή ποινών στους παραβάτες (διατάγματα κλπ).

Δομή του Νόμου

9. Μέρος 'Ενατον: Ποικίλες Διατάξεις

Το μέρος αυτό του Νόμου (άρθρα 131 μέχρι 137) προνοεί για την εκπροσώπηση του δήμου ενώπιον των δικαστηρίων, τα δικαστικά τέλη που πληρώνει ο δήμος, τη δημοσίευση των Δημοτικών Κανονισμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και την προσεπιβάρυνση που επιβάλλει ο δήμος όταν δεν πληρωθούν έγκαιρα δημοτικοί φόροι, τέλη ή δικαιώματα. Προνοείται, επίσης, ότι κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, μη εξαιρουμένης της Κυβέρνησης, απαλλάσσεται οποιωνδήποτε δημοτικών φόρων, τελών ή δικαιωμάτων, εφόσον τούτο δεν προνοείται ρητά στον περί Δήμων Νόμο ή τους Κανονισμούς. Επιπλέον προνοείται ότι οι δήμοι απαλλάσσονται της καταβολής χαρτοσήμων και οποιουδήποτε φόρου ή τέλους καταβλητέου δυνάμει του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου. Τέλος, προνοείται ο τρόπος επίδοσης ειδοποιήσεων και διαταγμάτων που απευθύνονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, "κυρίου" ή "κατόχους" υποστατικών.

Δομή του Νόμου

10. Μέρος Δέκατον: Προσωρινές Διατάξεις

Το μέρος αυτό (άρθρα 138 μέχρι 139Α) αναφέρεται σε διάφορες προσωρινές διατάξεις του νόμου, που είναι αναγκαίο να εφαρμόζονται λόγω της κατάστασης που δημιουργεί η κατοχή εδάφους της Δημοκρατίας από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής και προνοείται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία διορισμού "δημοτικών επιτροπών" για τους προσφυγικούς δήμους. Η εξουσία αυτή ασκήθηκε μόνο το 1986, ενώ το 1991 οι δήμαρχοι και σύμβουλοι των προσφυγικών δήμων αναδείχθηκαν στα αξιώματά τους με βάση τις πρόνοιες του τρίτου μέρους του νόμου, που εφαρμόζεται για τους μη κατεχόμενους δήμους. Αυτό επιτεύχθηκε με συναίνεση μεταξύ των κομμάτων που συμφώνησαν για την υποστήριξη συγκεκριμένων υποψηφίων για τους οποίους δεν υπήρχαν ανθυποψήφιοι (εκτός από μια περίπτωση όπου διεξάχθηκε κανονική ψηφοφορία).

Δομή του Νόμου

11. Μέρος Ενδέκατον: Μεταβατικές Διατάξεις

Το τελευταίο μέρος περιλαμβάνει το άρθρο 140 που προνοεί την κατάργηση των περί Δήμων Νόμων του 1964 έως 1984. Προνοείται, επίσης, ότι οι Δημοτικοί Κανονισμοί που εκδόθηκαν δυνάμει των διατάξεων του καταργηθέντος Νόμου θα συνεχίσουν να ισχύουν μέχρι να εκδοθούν νέοι Κανονισμοί από τους δήμους, δυνάμει των διατάξεων του νέου νόμου.

Μετά το άρθρο 140 ακολουθούν οι επτά πίνακες του Νόμου:

- **Πρώτος Πίνακας:** Ένταλμα Εκλογής (άρθρο 22)
- **Δεύτερος Πίνακας:** Κανονισμός Συνεδριάσεων Και Εργασιών Του Συμβουλίου (άρθρο 43).
- **Τρίτος Πίνακας:** Επαγγελματικές Άδειες (άρθρα 104 και 105).
- **Τέταρτος Πίνακας:** Τύπος Άδειας Για Χρήση Οικοδομής, Για Ορισμένους Σκοπούς (άρθρο 113).
- **Πέμπτος Πίνακας:** Τέλη Για Διανυκτέρευση Σε Ξενοδοχεία κ.τ.λ. (άρθρο 85).
- **Έκτος Πίνακας:** Τέλη Σκυβάλων (άρθρο 84).
- **Έβδομος Πίνακας:** Άδειες Επαγγελματικών Υποστατικών (άρθρο 103).

Δομή του Νόμου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

3. Διαφορές των νέων Νόμων από το προηγούμενο νομικό πλαίσιο

3.1 Οι νέοι νόμοι παρουσιάζουν τις πιο κάτω αλλαγές / βελτιώσεις:-

- (α) Τα κατώτατα όρια εκφράζονται αποκλειστικά σε Ευρώ, αντί σε συνδυασμό Ευρώ και Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων (Special Drawing Rights) και απλοποιούνται.
- (β) Ενθάρρυνση για χρησιμοποίηση προδιαγραφών λειτουργικότητας και επίδοσης και έμφαση στο ισοδύναμο με στόχο τη διεύρυνση του ανταγωνισμού στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- (γ) Απαιτήση για δημοσίευση των κριτηρίων ανάθεσης κατά προτεραιότητα: Όπου η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τα κριτήρια ανάθεσης καθώς και τη σχετική στάθμιση που δίνεται σε καθένα από αυτά τα κριτήρια. Όταν η στάθμιση αυτή δεν μπορεί να καταρτισθεί εκ των προτέρων, λόγω ιδίως της πολυπλοκότητας της σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να αναφέρουν τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας αυτών των κριτηρίων.
- (δ) Περιβαλλοντικές πτυχές: Οι αναθέτουσες αρχές με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος μπορούν να προβλέπουν τα συγκεκριμένα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά μεταξύ των τεχνικών προδιαγραφών δεδομένης σύμβασης, όπως συγκεκριμένη μέθοδο παραγωγής, και/ή ειδικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις ομάδων προϊόντων ή υπηρεσιών.
- (ε) Κοινωνικές πτυχές: Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν, όπου αυτό είναι αναγκαίο, να καθορίζουν τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή σχεδιασμό για όλους τους χρήστες. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα να παραχωρηθεί κατ' αποκλειστικότητα σε προστατευόμενα εργαστήρια το δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ή να προβλέπουν την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας, όταν η πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων εργαζομένων είναι άτομα με ειδικές ανάγκες.
- (στ) Ηλεκτρονικοί μέθοδοι επικοινωνίας: Το νέο πεδίο δράσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και οι απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας σε συνδυασμό με την εξέλιξη της τεχνολογίας συνηγορούν υπέρ της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων για επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών. Τα ηλεκτρονικά μέσα θα πρέπει να εξισώνονται με τα κλασικά μέσα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών. Ακόμα η εφαρμογή διαδικασιών για σύναψη δημοσίων συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα αποτελεί προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.2 Πέραν των πιο πάνω, οι νέοι Νόμοι εισάγουν ορισμένες καινοτομίες που αποσκοπούν σε πιο αποτελεσματικές και αποδοτικές μεθόδους ανάθεσης συμβάσεων στις οποίες οι αναθέτουσες αρχές έχουν τη δυνατότητα να προσφεύγουν εάν το επιθυμούν. Συγκεκριμένα έγιναν οι πιο κάτω σημαντικές προσθήκες:-

- (α) Ανταγωνιστικός διάλογος: Σε περίπτωση ιδιαίτερα πολύπλοκων συμβάσεων όπου η χρησιμοποίηση της ανοικτής ή της κλειστής διαδικασίας δεν επιτρέπει την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφεύγει στον ανταγωνιστικό διάλογο. Ανταγωνιστικός διάλογος είναι η διαδικασία στην οποία η αναθέτουσα αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψήφιους που έχουν γίνει δεκτοί στη διαδικασία αυτή προκειμένου να βρεθούν μία ή περισσότερες λύσεις που θα

μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της, και βάση της οποίας ή των οποίων οι υποψήφιοι που επελέγησαν καλούνται να υποβάλουν προσφορά.

- (β) Συμφωνίες-Πλαίσιο: Χρησιμοποιούνται στις περιπτώσεις επαναληπτικών αγορών με σκοπό την επιλογή προμηθευτών οι οποίοι, όταν χρειαστεί, θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του αγοραστή. Πρόκειται για συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθέτουσών αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, οι οποίες αποσκοπούν στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, ενδεχομένως, τις προβλεπόμενες ποσότητες.
- (γ) Κεντρική αρχή αγορών: Είναι μια αναθέτουσα αρχή η οποία προμηθεύεται προϊόντα ή/και υπηρεσίες που προορίζονται για άλλες αναθέτουσες αρχές, ή αναθέτει δημόσιες συμβάσεις ή συνάπτει συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, προϊόντα ή υπηρεσίες που προορίζονται για άλλες αναθέτουσες αρχές.
- (δ) Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός: Πρόκειται για μια επαναληπτική διαδικασία που βασίζεται σε έναν ηλεκτρονικό μηχανισμό παρουσίασης νέων, μειωμένων τιμών ή/και νέων αξιών όσον αφορά ορισμένα στοιχεία των προσφορών, η οποία διεξάγεται έπειτα από προκαταρκτική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών, επιτρέποντας την ταξινόμησή τους με βάση αυτόματης μεθόδου αξιολόγησης.
- (ε) Δυναμικό σύστημα αγορών: Είναι μια καθ' ολοκληρίαν ηλεκτρονική διαδικασία για αγορές τρέχουσας χρήσης, της οποίας τα γενικά διαθέσιμα στην αγορά χαρακτηριστικά ικανοποιούν τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής και είναι περιορισμένη χρονικώς και ανοικτή καθ' όλη τη διάρκειά της σε κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής και έχει υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη προς τη συγγραφή υποχρεώσεων.

3.3 Τόσο ο νέος όσο και ο προηγούμενος Νόμος που απευθύνεται στις Αναθέτουσες Αρχές του ευρύτερου δημόσιου τομέα (και που δεν λαμβάνει υπόψη τους εξαιρούμενους τομείς), καλύπτουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων αξίας μικρότερης των κατωτάτων ορίων με τις ακόλουθες διαφορές:-

- (α) Η δημοσίευση προκηρύξεων διαγωνισμού παραμένει υποχρεωτική μόνο στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και καθίσταται προαιρετική στον εγχώριο τύπο. Τούτο κρίθηκε αναγκαίο επειδή η δημοσίευση της προκήρυξης σε μια μόνο εφημερίδα δεν εξυπηρετεί οποιοδήποτε σκοπό. Επιπλέον το κόστος της δημοσίευσης των προκηρύξεων στον εγχώριο τύπο αυξήθηκε κατακόρυφα επειδή οι προκηρύξεις αυτές, με βάση τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιέχουν τώρα αυξημένες πληροφορίες με αποτέλεσμα το μέγεθος κάθε μιας από αυτές να είναι πολλαπλάσιο από εκείνο που ίσχυε πριν την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (β) Οι συνοπτικές διαδικασίες δύνανται να εφαρμοστούν για ποσά μέχρι £50.000 αντί μέχρι £30.000 που ίσχυε μέχρι πρότινος. Επιπλέον, για αναγκες εκτός της επικράτειας της Δημοκρατίας, η χρήση των συνοπτικών διαδικασιών, δύναται να χρησιμοποιηθεί για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών αξίας μικρότερης των κατωτάτων ορίων (£79.614) και τις δημόσιες συμβάσεις έργων αξίας όχι μεγαλύτερης των £500.000. Για πρακτικούς επίσης λόγους έχει απαλειφθεί η πρόνοια που οδηγούσε σε ακύρωση της διαδικασίας στην περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των εντός προδιαγραφών και όρων προσφορών που υποβλήθηκαν είναι μικρότερος των τριών. Αντ' αυτού, κάθε αναθέτουσα αρχή υποβάλλει ανά τρίμηνο, στην Αρμόδια Αρχή Δημοσίων

Συμβάσεων με κοινοποίηση στην Ελεγκτική Υπηρεσία, κατάλογο όλων των συμβάσεων που συνήφθησαν με συνοπτικές διαδικασίες.

3.4 Οι διαδικασίες προσφυγής οι οποίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν θεσμοθετηθεί με ειδικές ξεχωριστές Οδηγίες, ενσωματώθηκαν στο κυπριακό δίκαιο μέσω του Μέρους IV «Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών», του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου του 2003 (101(I)/2003), ο οποίος καταργείται με το προτεινόμενο Νομοσχέδιο. Με στόχο μια πιο ορθολογιστική προσέγγιση στη διαχείριση της νομοθεσίας και ενόψει της πρόθεσης για εισαγωγή νέας Οδηγίας για τις διαδικασίες προσφυγής, στο νέο νομοθετικό πλαίσιο, οι διαδικασίες προσφυγής θα ρυθμίζονται από ξεχωριστό, ειδικό Νόμο με τίτλο «Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμος του 2006». Μέχρι την ημερομηνία εφαρμογής του νόμου αυτού, παραμένει σε ισχύ το Μέρος IV «Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών» του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου του 2003 (101(I)/2003).

4. Γενικά Σχόλια

4.1 Εισαγωγή Συμφωνιών – Πλαισίου

Με την εισαγωγή των Συμφωνιών-Πλαισίου αναμένονται πολλά πλεονεκτήματα τα οποία απορρέουν από τις οικονομίες κλίμακας των αγορών, με αποτέλεσμα τις χαμηλότερες δαπάνες για το κράτος λόγω λιγότερων διαδικασιών προσφορών και ανάληψη τους από πιο εξειδικευμένα άτομα. Με τη βοήθεια εμπειρογνώμονα ετοιμάζεται μελέτη για το επιχειρησιακό, διοικητικό και νομικό καθεστώς που θα ισχύει για τη σύναψη των Συμφωνιών-Πλαισίου. Με την ολοκλήρωση της μελέτης και την αναγκαία διαβούλευση με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και τις αναθέτουσες αρχές που θα εφαρμόζουν τον Νόμο, θα οριστικοποιηθεί το όλο πλαίσιο που θα ισχύει, το οποίο στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

4.2 Εφαρμογή περιβαλλοντικών πτυχών στις δημόσιες συμβάσεις

Σύμφωνα με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας και μέσα στα πλαίσια της συνεργασίας με τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα υπόλοιπα κράτη μέλη θα πρέπει να ετοιμαστεί, μέχρι το τέλος του 2006, σχέδιο δράσης το οποίο θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση τον Σεπτέμβρη του 2006. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ετοιμάζει Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο με τη συνεργασία και άλλων Υπηρεσιών του Κράτους για τη σύσταση ειδικής επιτροπής για την ετοιμασία σχεδίου δράσης.

4.3 Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων (e-procurement)

Η δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών διαδικασιών στη διενέργεια διαγωνισμών που προβλέπεται στο νομοσχέδιο αποτελεί και μέρος της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Με κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει προκηρυχθεί διαγωνισμός για να προσληφθεί εμπειρογνώμονας στον οποίο θα ανατεθεί η ετοιμασία Στρατηγικής Μελέτης και Σχεδίου Δράσης για την εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή ηλεκτρονικών διαδικασιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Με την ολοκλήρωση της μελέτης, μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2006, θα προκηρυχθεί διαγωνισμός για την αγορά του ηλεκτρονικού συστήματος, το κόστος του οποίου θα καλυφθεί, κατά περίπου 90%, από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Ευχαριστίες

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω και εγώ με την σειρά μου τον Βρετανό Υπάτο Αρμοστή και τους συνεργάτες του για την πρωτοβουλία διοργάνωσης και χρηματοδότησης του σημερινού σεμιναρίου καθώς και για την άψογη συνεργασία που είχαμε για την πραγματοποίησή του.

Ευχαριστώ επίσης όλους τους συντελεστές της επιτυχούς διοργάνωσης του σημερινού σεμιναρίου.

Γενικός Λογιστής
της Δημοκρατίας

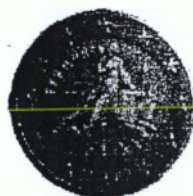
3 Μαρτίου 2006

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Ένωση Δήμων Κύπρου

Εισαγωγή του Ευρώ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο

Σχέδιο Δράσης

Λευκωσία

9^η Ιουνίου 2005

Οι επί μέρους δράσεις έχουν ομαδοποιηθεί σε επτά ομάδες θεμάτων ως ακολούθως:

A. Νομικό πλαίσιο

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται στους πιο κάτω νόμους

Περί Δήμων νόμος 1985

Κανονιστικές Διατάξεις

Δημοτικοί Κανονισμοί

Γενικοί κανονισμοί 1965-1999

Περί αγοράς Χονδρικής πωλήσεως 1968-1983

Περί συντάξεων και φιλοδωρημάτων καν. 1965-2000

Περί διαφημίσεως καν. 1999

Περί τροχαίας καν. 1965-1997

Περί χορήγησης σύνταξης Δημάρχων καν.1997

Περί δημοτικής υπηρεσίας καν. 2000

Περί βιομηχανικών ζωνών δημοτικοί κανονισμοί

Δημοσιονομικές Οδηγίες

Κανονισμοί αποθηκών

Κανονισμοί Συμβουλίου Προσφορών

Κανονισμοί Δημοτικής Υπηρεσίας

Περί οδών και οικοδομών νόμος

Περί πολεοδομίας και οικήσεως νόμος

Εγκύκλιοι

B. Οικονομικές Συμφωνίες

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται σε περιπτώσεις που η λήξη οικονομικών συμφωνιών ξεπερνά την ημερομηνία εφαρμογής του ευρώ δηλαδή την 01/01/2008

Δάνεια

Συμβάσεις

Προσφορές

Συμβόλαια εκτέλεσης έργων

Συμβόλαια παροχής υπηρεσιών

Συμβόλαια ενοικίων

Γ. Οικονομικές Καταστάσεις

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι μετά την 01/01/2008 όλες οι καταστάσεις θα παρουσιάζονται σε Ευρώ συμπεριλαμβανομένων και των προηγούμενων ετών. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στους προϋπολογισμούς αναπτύξεως των οποίων η χρονική διάρκεια επεκτείνεται πέραν του ενός έτους

Προϋπολογισμοί

Τελικοί Λογαριασμοί

Δ. Συστήματα Μηχανογράφησης ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ – Software

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται στο πιο κάτω λογισμικό

Λογιστικό (Λογισμικό)

Μισθοδοσίας

Τιμολογίων

Αγορών

Παγίου ενεργητικού

Αποθηκών

Εξόδικα τροχαίας

Αγωγών

Φορολογιών

Δημοτικό τέλος ακινήτου ιδιοκτησίας

Επαγγελματικός

Σκυβάλων
Επαγγελματικής στέγης
Φόρου θεάματος

Αδειών
Οικοδομής
Πολεοδομικές
Ποτού
Καπνού
Κατοικιδίων

Τεπόζιτα

Ταμιακά συστήματα
Cash Registers
Visa Card
Bar Code
Email Transactions

Ε. Συστήματα Ηλεκτρ.Υπολ.- Hardware

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται στα
συστήματα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές
Εκτυπωτές
Scanners

ΣΤ. Άλλα Συστήματα

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται στα
συστήματα που αναφέρονται

Cash Register
Σταθμομετρητές
Κερματοδέκτες

Ζ. Έντυπα

Να καταγραφούν οι αλλαγές που απαιτούνται στα
έντυπα που αναφέρονται

Χρεωστικά δελτία
Αποδείξεις εισπράξεων
Πιστωτικές σημειώσεις
Χρεωστικές σημειώσεις
Επιταγές

Εξώδικα τροχαίας

Έντυπα ειδοποιήσεων για Φορολογίες
Δημοτικού τέλους ακινήτου ιδιοκτησίας
Επαγγελματικού

Σκυβάλων
Επαγγελματικής στέγης
Φόρου θεάματος

Έντυπα έκδοσης αδειών
Οικοδομής
Πολεοδομικές
Ποτού
Καπνού
Κατοικίδιων

Τεπόζιτα

Η. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
UNION OF CYPRUS MUNICIPALITIES

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
UNION OF CYPRUS MUNICIPALITIES

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Επεξήγηση του σχεδίου Δράσης

A. Νομικό πλαίσιο

Όσον αφορά το νομικό πλαίσιο και στις περιπτώσεις που αφορά όλους τους Δήμους της Κύπρου υπό την αιγίδα της Ένωσης Δήμων θα συνταχθεί ομάδα Λειτουργών από διάφορους Δήμους για διερεύνηση των περιπτώσεων που χρίζουν αλλαγών. Λόγο της πολυπλοκότητας του θέματος και των χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνται, για αλλαγή νομοθεσίας, θα πρέπει να είναι το πρώτο θέμα χρονικά που πρέπει να μας απασχολήσει.

Στις περιπτώσεις που νομοθεσίες έχουν θεσπισθεί από συγκεκριμένους Δήμους, η διαδικασία αλλαγών στην νομοθεσία θα γίνει από τους συγκεκριμένους Δήμους, πάντα όμως σε συνεννόηση με την Ένωση Δήμων Κύπρου.

Χρονοδιάγραμμα

20/06/2005 Έναρξη εργασίας

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/09/2006 Η ολοκληρωμένη πρόταση για αλλαγή της νομοθεσίας υποβάλλεται από την Ένωση Δήμων προς το Υπουργείο Εσωτερικών για τροποποίηση της νομοθεσίας με ισχύει 01/01/2008

B. Οικονομικές Συμφωνίες

Θα πρέπει να γίνει έρευνα από τους αρμόδιους Λειτουργούς του κάθε Δήμου ξεχωριστά για περιπτώσεις Δανείων, Συμβάσεων, Προσφορών, Συμβολαίων εκτέλεσης έργων κλπ των οποίων η συμφωνημένη λήξη ξεπερνά χρονικά την 01/01/2008. Να γίνει καταγραφή των περιπτώσεων αυτών και να αποσταλεί στην Ένωση Δήμων Κύπρου. Στην συνέχεια η Ένωση θα ενημερώσει του διάφορους Δήμους για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν για κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

Χρονοδιάγραμμα

12/09/2005 Έναρξη εργασίας από όλους τους Λειτουργούς των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή από όλους τους Δήμους των εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/04/2006 Από την Ένωση Δήμων θα δοθούν προς τους Δήμους οι οδηγίες για τον τρόπο χειρισμού της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά

Γ. Οικονομικές Καταστάσεις

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων μετά την 01/01/2008 για τον λόγο ότι νομικά όλες οι παρουσιάσεις Λογαριασμών, Προϋπολογισμών κλπ. θα πρέπει να αναφέρονται σε Ευρώ μόνο, συμπεριλαμβανομένων και των συγκριτικών ή στατιστικών στοιχείων των προηγούμενων χρόνων. Επειδή το θέμα επηρεάζει όλους του Δήμους, υπό την αιγίδα της Ένωσης Δήμων, θα συσταθεί ομάδα από Λειτουργούς διαφόρων Δήμων οι οποίοι θα μελετήσουν το θέμα και θα καταθέσουν τις τελικές εισηγήσεις τους για έγκριση. Στην συνέχεια η Ένωση, μετά και από διαβούλευση με την Υπηρεσία του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, θα πληροφορήσει τους Δήμους για την τελική μορφή παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων των Δήμων μετά την 01/01/2008. Επειδή το θέμα άπτεται και του θέματος μηχανογράφησης, θα πρέπει να μελετηθεί και το θέμα επεξεργασίας δεδομένων για την περίπτωση του κάθε Δήμου ξεχωριστά.

Χρονοδιάγραμμα

12/09/2005 Έναρξη εργασίας από την ομάδα Λειτουργών των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/05/2006 Η Ένωση Δήμων θα διαβουλευθεί με την Υπηρεσία του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και στην συνέχεια θα δώσει στους Δήμους την τελική μορφή παρουσίασης.

Δ. Συστήματα Μηχανογράφησης - Λογισμικό

Ένεκα του ότι δεν υπάρχει κοινό μηχανογραφημένο σύστημα για τους Δήμους, θα πρέπει κάθε Δήμος να μελετήσει τις περιπτώσεις που χρήζουν αλλαγής για το κάθε μηχανογραφημένο σύστημα όπως αναφέρεται στην κατάσταση αναλυτικά. Να δοθεί ιδιαίτερα προσοχή στο ενδεχόμενο μετατροπής των δεδομένων. Θα πρέπει να γίνει επισταμένη μελέτη του θέματος λόγω ενεχόμενου μεγάλου κόστους τροποποίησης των συστημάτων. Να συνταχθεί κατάσταση αλλαγών με το κόστος τροποποίησης του υφιστάμενου λογισμικού, η οποία και θα αποσταλεί στην Ένωση Δήμων. Η Ένωση Δήμων θα αξιολογήσει το κόστος τροποποίησης με την Μηχανογραφική Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και το Υπουργείο Εσωτερικών, τις προδιαγραφές με τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και θα προβεί σε εισηγήσεις προς τους Δήμους.

Χρονοδιάγραμμα

20/06/2005 Έναρξη εργασίας από όλους τους Λειτουργούς μηχανογράφησης των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/01/2006 Η Ένωση Δήμων θα διαβουλευθεί με την Υπηρεσία του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Εσωτερικών και στην συνέχεια θα δώσει στους Δήμους την τελική εισήγηση για το τι πρέπει να γίνει.

Ε. Συστήματα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών – Hardware

Θα πρέπει κάθε Δήμος να μελετήσει τις περιπτώσεις που χρήζουν αλλαγής για το κάθε μηχανογραφημένο σύστημα όπως αναφέρεται στην κατάσταση αναλυτικά. Θα συνταχθεί κατάσταση αλλαγών με το κόστος τροποποίησης του υφιστάμενου δικτύου Υπολογιστών, η οποία και θα αποσταλεί στην Ένωση Δήμων. Η Ένωση Δήμων θα αξιολογήσει το κόστος τροποποίησης με το Υπουργείο Εσωτερικών και θα προβεί σε εισηγήσεις προς τους Δήμους.

Χρονοδιάγραμμα

20/06/2005 Έναρξη εργασίας από όλους τους Λειτουργούς Μηχανογράφησης των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/01/2006 Η Ένωση Δήμων θα διαβουλευθεί με το Υπουργείο Εσωτερικών και στην συνέχεια θα δώσει στους Δήμους την τελική εισήγηση για το τι πρέπει να γίνει.

Στ. Άλλα συστήματα

Θα πρέπει κάθε Δήμος να μελετήσει τις περιπτώσεις που χρίζουν αλλαγής για κάθε σύστημα όπως αναφέρεται στην κατάσταση αναλυτικά. Θα συνταχθεί κατάσταση αλλαγών με το κόστος τροποποίησης του υφιστάμενου εξοπλισμού όπως σταθμομετρητές, κερματοδέκτες κλπ και η οποία και θα αποσταλεί στην Ένωση Δήμων. Η Ένωση Δήμων θα αξιολογήσει το κόστος τροποποίησης με το Υπουργείο Εσωτερικών και θα προβεί σε εισηγήσεις προς τους Δήμους.

Χρονοδιάγραμμα

20/06/2005 Έναρξη εργασίας από όλους τους Λειτουργούς μηχανογράφησης των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/01/2006 Η Ένωση Δήμων θα διαβουλευθεί με το Υπουργείο Εσωτερικών και στην συνέχεια θα δώσει στους Δήμους την τελική εισήγηση για το τι πρέπει να γίνει.

Η. Έντυπα

Πρέπει κάθε Δήμος να μελετήσει τις περιπτώσεις που χρίζουν αλλαγής για το κάθε έντυπο που αναφέρεται στην κατάσταση αναλυτικά. Θα συνταχθεί κατάσταση αλλαγών με το κόστος τροποποίησης των υφιστάμενων εντύπων, η οποία και θα αποσταλεί στην Ένωση Δήμων.

Χρονοδιάγραμμα

20/09/2005 Έναρξη εργασίας από όλους τους Λειτουργούς των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/06/2006 Προγραμματισμός εκτύπωσης νέων εντύπων

Θ. Διάφορες περιπτώσεις

Πρέπει κάθε Δήμος να μελετήσει τις περιπτώσεις που χρίζουν αλλαγής για το κάθε άλλη περίπτωση που δεν εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται πιο πάνω. Θα συνταχθεί κατάσταση αλλαγών με το κόστος τροποποίησης η οποία και θα αποσταλεί στην Ένωση Δήμων.

Χρονοδιάγραμμα

20/09/2005 Έναρξη εργασίας από όλους τους Λειτουργούς των Δήμων

20/12/2005 Υποβολή εισηγήσεων για αλλαγές στην Ένωση Δήμων Κύπρου

15/05/2006 Η Ένωση Δήμων θα δώσει απάντηση για την κάθε περίπτωση ξεχωριστά

Βιβλιογραφία

1. Γεωργίου Μ. Παπαχατζής, ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, Σελίδες. 281-283.
2. Αθανασίου Γ. Ράϊκου, ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑΣ, 1984, Σελίς 121.
3. Ερατοσθένη Οδυσσέως, Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΝΟΜΟΥ, Νόμος 111/1985 (Αρ.3) 1991.
4. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Δήμων Νόμος, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1990.
5. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος του 1999, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1999.
6. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, (237/2002), Κύπρος : *Η πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Λευκωσία, Δεκέμβρης 2002.*
7. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, *Απογραφή Πληθυσμού 2001*, Στατιστική Υπηρεσία, Λευκωσία, Ιανουάριος 2002.
8. Άθως Γερμανός (31200.2), *Οι τοπικές Αρχές της Κύπρου ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Ένωση Δήμων Κύπρου Λευκωσία, Μάρτιος 2002
9. Μπέλλας, Θ.(1998),(β' έκδοση), *Δομή και Γραφή της Επιστημονικής εργασίας. Με βάση την εμπειρική παιδαγωγική έρευνα*, Αθήνα : εκδόσεις ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
10. Άθως Γερμανός (31200.4), *Οι τοπικές Αρχές της Κύπρου ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Ένωση Δήμων Κύπρου Λευκωσία, Ιούλιος 2003

Περιοδικά – Εφημερίδες

11. Γιώργος Στυλιανού, Κύρος – Ευρώπη, Φιλελεύθερος, 16 Μαΐου 2004
12. Περιοδικό 2005 «Τα εν οίκο της Λεμεσού», εκδόσεις Δήμος Λεμεσού, Αύγουστος 2005
13. Ενημερωτική Εφημερίδα, «Ο Άγιος Αθανάσιος», Δήμος Αγίου Αθανασίου, Τεύχος 4, Ιανουάριος 2006

Ξένα Βιβλιογραφία

14. Adrian van der Meer, *Welcome to European Union*, Nicosia 2004

Διαδίκτυο

15. www.fvls.de/projekte/sokrates/start.htm?main.htm

16. <http://europa.eu.int/comm>

17. www.planning.gov.cy

18. www.limassolmunicipal.com.cy

19. www.ucm.org.cy/gr/about.htm

20. <http://www.eic.ac.cy>

21. <http://www.phileleftheros.com/>